

PONDELOK, 12. JANUÁRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.05 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok, 18. decembra 2008.

Dámy a páni, rád by som vám všetkým zaželel šťastný a úspešný nový rok 2009, v ktorom sa možno Európa stane ešte jednotnejšia. Nech sa nám darí šíriť mier vo svete. Chcel by som teraz predniesť svoje vyhlásenie.

2. Vyhlásenie predsedníctva

Predseda. - Dámy a páni, konferencia predsedov ma požiadala o krátke vyhlásenie v súvislosti s udalosťami na Blízkom východe. Rozprava sa uskutoční v stredu poobede za prítomnosti predsedu Rady ministrov zahraničných vecí, českého ministra zahraničných vecí pána Schwarzenberga. Spomínam to preto, lebo to nebolo celkom zrejmé. Vynaložili sme mnoho úsilia a stretli sme sa s veľkou ochotou pána ministra zúčastniť sa tejto rozpravy aj napriek tomu, že v ten istý deň bude musieť cestovať do Južnej Afriky, takže aspoň krátko využívam túto príležitosť, aby som sa úprimne poďakoval českému predsedníctvu.

Dámy a páni, zatiaľ čo sa u nás koná na začiatku nového roku plenárne zasadnutie, na Blízkom východe opäť zomierajú ľudia.

Osobne som presvedčený, že väčšina z nás prežíva bolestné *déjà vu*, keď to vidíme na televíznych obrazovkách.

V mene Európskeho parlamentu by som chcel vyjadriť hlbokú ľútosť nad stupňujúcim sa konfliktom medzi Izraelom a hnutím Hamas v pásme Gazy.

Kategoricky vyhlasujem, že je neprijateľné, aby ľudia trpeli, aby pokračovalo násilie a aby zamestnanci Organizácie Spojených národov boli ostreľovaní. Pokiaľ až musí zísť špirála násilia, aby konečne zvíťazil zdravý rozum?

Násilie musí bezodkladne skončiť na oboch stranách. Vystreľovanie rakiet na izraelské dediny a mestá hnutím Hamas je úplne neprijateľné a zasluhuje si tú najostrejšiu kritiku, pričom nesmieme zabúdať na to, že práve hnutie Hamas ukončilo prímerie. Samozrejme, bez povšimnutia nesmie ostať ani úmernosť prostriedkov, ktorými sa na tieto útoky odpovedá.

Všetci ľudia žijúci na Blízkom východe majú rovnakú hodnotu. Neodňateľné právo štátu na vlastnú ochranu neospravedľuje násilné činy, ktorých hlavným dôsledkom je utrpenie civilného obyvateľstva.

Ľuďom žijúcim v pásme Gazy sa musí poskytnúť naliehavá pomoc. Palestíнец má rovnakú hodnotu ako Izraelčan alebo Európan, či Američan – všetci ľudia na tejto zemi sú si rovní. Nesmieme dopustiť zhoršenie humanitárnej situácie!

Ako zodpovední politici musíme byť pripravení rozhodne prispieť k hľadaniu trvalého riešenia, ako sa v krátkom čase vymaniť z tejto špirály násilia.

Podľa môjho názoru je pokus o zúženie otázky bezpečnosti na čisto vojenskú záležitosť odsúdený na neúspech. Z tohto dôvodu nemôže existovať výlučne vojenské riešenie problému na Blízkom východe. V konečnom dôsledku je potrebné dospieť k politickému riešeniu. Znamená to, že je predovšetkým potrebné vziať si ponaučenie zo zlyhania predošlého prístupu. Takže ide o to, aby sme prijali také opatrenia, ktoré budú nielen uskutočniteľné, ale najmä trvalo udržateľné.

V priebehu týchto posledných dní som v telefonickom kontakte s izraelským prezidentom Šimonom Peresom, predsedom Palestínskej samosprávy Salámom Fajjádcom, hovorcom izraelského parlamentu Kneset pánom Itzikom, ako aj s vysokým predstaviteľom EÚ pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku Javierom Solanom, ktorý je už istý čas v tejto oblasti.

Taktiež som v kontakte s podpredsedom Euro-stredomorského parlamentného zhromaždenia, nakoľko som v súčasnosti predsedom tohto zhromaždenia, ďalej s predsedom jordánskeho parlamentu Abdelom Hadim Al-Majalim, predsedom talianskeho parlamentu Gianfrancom Finim a predsedom marockého parlamentu Mustafom Mansúrim.

Vo všetkých týchto rozhovoroch som sa snažil vysvetliť, že Európsky parlament v plnej miere podporuje požiadavky formulované Radou ministrov v mene Európskej únie, ktoré Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov potvrdila svojím uznesením z 8. januára 2009.

Je deprimujúce, že toto právne záväzné uznesenie Bezpečnostnej rady, o ktorého uskutočniteľnosti sa Američania pri hlasovaní zdržali, ignorujú obidve strany zainteresované do tohto konfliktu, čiže Izrael a hnutie Hamas.

Musí zavládnuť okamžité a stále prímerie. Prímerie je nutné dosiahnuť s pomocou Egypta a zainteresovaním všetkých subjektov. Je nevyhnutné zabezpečiť okamžitý a neobmedzený prístup k humanitárnej pomoci a umožniť Agentúre Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) nerušené pokračovanie v jej humanitárnej činnosti. A chcem tiež zdôrazniť: nielen tri hodiny denne!

Z hľadiska medzinárodného práva a ľudskosti sme sa dostali na neprijateľne nízku úroveň, keď už ani humanitárne organizácie a Organizácia Spojených národov nemôžu vykonávať svoju prácu preto, lebo bojujúce strany neberú ohľad na ich neutralnosť.

Tretia požiadavka sa týka zintenzívnenia mierového procesu. Jediný uskutočniteľný základ trvalého mieru je a zostáva riešenie spočívajúce v existencii dvoch štátov, kde Izrael a Palestína predstavujú dva zvrchované štáty v rámci bezpečných hraníc.

Európska únia spolu s členmi blízkovýchodného Kvarteta, ako aj s umiernenými arabskými partnermi a so všetkými zúčastnenými na tomto konflikte musí zabezpečiť rýchle obnovenie mierových rokovaní pod záštitou Organizácie Spojených národov. Komplexné riešenie si však určite vyžaduje zmier a predovšetkým zmierenie palestínskych politických frakcií.

Dnes sa musíme zamyslieť nad spôsobom, akým sme doteraz postupovali v tom, čo nazývame „mierovým procesom“. Až na niekoľko posledných uplynulých týždňov sme si mysleli, že naše rokovania sú na správnej ceste aj napriek známym ťažkým okolnostiam a sotva badateľnému napredovaniu. Medzinárodné spoločenstvo a predovšetkým my, ako Európska únia, podporujeme tieto rokovania prostredníctvom našej veľkej angažovanosti a poskytujeme finančnú pomoc zameranú na vytvorenie základných podmienok pre vznik palestínskeho štátu.

Ale bola táto angažovanosť dostatočne silná politicky? Túto otázku si musíme položiť. V súčasnosti sme opäť v procese eskalácie. Je pochopiteľné, že v čase krízového riadenia sa snažíme uvažovať z krátkodobého hľadiska. Naozaj je potrebné okamžité prímerie a úplné stiahnutie izraelských síl, ako to žiadala Bezpečnostná rada OSN.

Vieme zo skúseností, ktoré sme získali počas predošlých desaťročí, že mier na Blízkom východe si táto oblasť samotná nevybuduje. Avšak pravdou je aj to, že ho nie je možné uskutočniť bez zmieru medzi jednotlivými nepriateľskými skupinami zainteresovanými do tohto konfliktu.

Z tohto dôvodu musí byť medzinárodné spoločenstvo pripravené presadzovať mier na Blízkom východe viac, ako kedykoľvek predtým, aby trpké udalosti minulých desaťročí nezostali trpkými skúsenosťami aj počas ďalších desiatok rokov.

Medzinárodné sily môžu a musia pomôcť zabezpečiť prímerie. Musíme teda vynaložiť všetko úsilie, aby bol plán Egypta a Francúzska zameraný na zriadenie medzinárodného mechanizmu na ochranu hraníc Gazy úspešný, a musí to, samozrejme, závisieť predovšetkým od zastavenia pašovania zbraní a rakiet do tejto oblasti. Európska únia už oznámila vo svojom strategickom dokumente na začiatku procesu schváleného v Annapolise, že je pripravená zapojiť sa takýmto spôsobom.

Dovoľte mi však zdôrazniť najmä jednu vec: rozmiestnenie európskych a medzinárodných bezpečnostných síl ešte nemusí v krátkom čase zaistiť prímerie. Musí presadzovať jasný politický cieľ pre vytvorenie dôvery potrebnej na úspešné ukončenie mierových rozhovorov, aby sa zaistila bezpečnosť Izraelčanov a Palestínčanov. To znamená, že prostredníctvom rozmiestnenia vojenských jednotiek, ktoré sa dá vykonať iba so silným mandátom, vzrastie politický vplyv na všetky strany s cieľom nájsť mierové riešenie.

Nepotrebuje teda len opakované zasadzovanie sa za mier, ktoré sme v minulosti tak často formulovali ako svoj cieľ. Naším cieľom nemá byť iba snaha o mier, ale jeho skutočné dosiahnutie, a to ešte pred tým, než nenávisť, ktorá sa zbierala počas uplynulých desaťročí, prerastie ešte ďalej a rozdácha veľký oheň.

Na záver by som vám chcel pripomenúť, že rok 2008 bol Európskym rokom medzikultúrneho dialógu. Takisto by som vám rád pripomenul, koľko sme toho ako Európsky parlament urobili, aby tento rok bol rokom nádeje, a že určujeme politické priority, ktoré zdôrazňujú, že konflikt rôznych kultúr nie je prírodným zákonom.

Reakcie celého sveta na vojnu v Gaze ukazujú, ako rýchlo sa dajú zničiť snahy o medzikultúrny dialóg, keď ich predstihne realita, ktorú denne vidíme v správach. Ešte horšie je, že takáto realita nahráva do rúk extrémistom a fundamentalistom, ktorých cieľom nie je mier, ale pokračovanie špirály konfrontácie.

Násilie plodí ďalšie násilie. Túto skúsenosť treba neustále opakovať. Jedine dialóg a rokovania nám môžu pomôcť dostať sa z tejto krízy. Dialóg a rokovanie nie sú samoúčelné, ale musia sa viesť odvážne s cieľom zabezpečiť obyvateľom Izraela a Palestíny život v bezpečí, mieri a úcte k dôstojnosti toho druhého.

(potlesk)

3. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

4. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

5. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

6. Ochrana údajov (menovanie európskeho kontrolného úradníka a jeho zástupcu): pozri zápisnicu

7. Podpis aktov prijatých v spolurozhodovacom postupe: pozri zápisnicu

8. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

9. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu

10. Petície: pozri zápisnicu

11. Zaslanie textu zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu

12. Program práce

Predseda. - Konečné znenie návrhu programu tejto schôdze, ktorý odsúhlasila konferencia predsedov na svojom zasadnutí vo štvrtok 8. januára 2009 v súlade s článkami 130 a 131 rokovacieho poriadku, bolo rozdane. Boli navrhnuté tieto pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy:

Pondelok:

Keďže pani Andrikenová nemôže byť prítomná na dnešnom rokovaní, aby predniesla svoju správu o rozvoji Rady OSN pre ľudské práva a úlohu EÚ, hlasovanie o tejto správe sa uskutoční v stredu, ako bolo naplánované, bez všeobecnej diskusie.

Utorok: žiadne pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy

Streda:

Skupina zelených/Európska slobodná aliancia ukončila všeobecnú diskusiu o situácii v Gaze predložením návrhu uznesenia. Pán Cohn Bendit odôvodní tento návrh.

Daniel Cohn-Bendit, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, všetci vieme, aká je situácia v Gaze. Je celkom prirodzené, že by sa ňou mal zaoberať náš Parlament. Žiadame Bezpečnostnú radu, aby zaujala stanovisko, žiadame Európsku úniu a jej orgány, aby zaujali stanovisko; v našom Parlamente iba vedíme rozpravy o problémoch, zaujať stanovisko však nechceme. Vzhľadom na naliehavosť situácie v Gaze si myslím, že je nesmierne dôležité, aby tento Parlament vyslovil svoj názor a sformuloval to, čo si naozaj želá, aby sa skončilo vraždenie, ktoré sa v súčasnosti deje na Blízkom východe. Považujem za neprijateľné, ak by tento Parlament nemal odvahu alebo odhodlanie po skončení našej rozpravy jednoznačne hlasovať v prospech uznesenia. Z tohto dôvodu naša skupina žiada o prehodnotenie rozhodnutia konferencie predsedov a tiež o to, aby sa rozprava o situácii v Gaze, v ktorej musíme pokračovať, ukončila jasným a pevným stanoviskom väčšiny tohto Parlamentu, aby sa masaker v Gaze skončil. Chceme uznesenie, musíme si však uvedomiť, že vzhľadom na terajšiu situáciu nesieme politickú zodpovednosť a táto zodpovednosť nesmie zostať iba pri samotnej rozprave. Potrebujeme také uznesenie, ktoré jasne vysloví to, čo naozaj chceme a čo odsudzujeme!

Hannes Swoboda, *v mene skupiny PSE*. – (DE) Vážený pán predseda, tomuto problému sme samozrejme venovali veľkú pozornosť. Pán Cohn Bendit azda preceňuje význam uznesenia, ale s uznesením Bezpečnostnej rady máme základ, ktorý by sme mali podporovať a, ako už povedal pán predseda Parlamentu, od obidvoch strán požadovať snahu o dosiahnutie mieru, zloženie zbraní a dodržiavanie uznesenia Bezpečnostnej rady. Chcel by som však dodať, že toto musí byť jadrom nášho uznesenia. Ak to tak bude, môžeme ho podporiť. V takomto kontexte by sme chceli spolupracovať a v tomto zmysle by sme podporili návrh, ktorý predložil pán Cohn Bendit.

Elmar Brok, *v mene skupiny PPE-DE*. – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, odporúčanie konfederácie predsedov nesie v sebe veľkú múdrosť. Dnes sme si vypočuli vyhlásenie predsedu Parlamentu, ktorého podporili, pokiaľ sa nemýlim, všetci poslanci tohto Parlamentu. Ide o dôležitý základný princíp a dôležité vyhlásenie Parlamentu. V priebehu niekoľkých nasledujúcich dní získame množstvo informácií: prostredníctvom zasadnutí organizovaných Výborom pre zahraničné veci a delegáciami, ako aj prostredníctvom rozhovorov s predsedníctvom Rady a Komisie. Preto dnes nie sme schopní vypracovať uznesenie, ktoré bude naozaj podrobne zodpovedať skutočnostiam, ktoré sa udiali vo štvrtok.

Minulý týždeň som strávil dva dni na hranici pásma Gazy a videl som množstvo trpiacich ľudí na obidvoch stranách. Som presvedčený, že samotné prímerie nestačí. Prímerie musí byť v budúcnosti spojené so zastavením pašovania zbraní do Gazy. Obzvlášť kľúčový význam majú podrobnosti z rokovaní, ktoré sa dnes uskutočnili v Egypte. Nemali by sme to pokaziť uznesením, ktoré by ovládali emócie. Z tohto dôvodu som za zachovanie uznesenia konferencie predsedov.

Predseda. – (Parlament prijal návrh)

Konečné termíny sú takéto: návrhy uznesení dnes večer o 20.00 hod., pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a spoločné návrhy uznesení v stredu o 10.00 hod.

Štvrtok: žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predseda, mal som ďalšiu poznámku k nasledujúcej rozprave týkajúcej sa sporu o plyn medzi Ukrajinou a Sovietskym zväzom a o kríze... Ruskom!

(FR) Ospravedlňujem sa za predošlú poznámku, Francis, nemyslel som to tak.

(DE) Pokiaľ ide o túto diskusiu: radi by sme navrhli, a veríme, že sa na tom zhodnú všetky skupiny, aby táto rozprava zahŕňala diskusiu o tom, že Slovensko chce nezákonne uviesť opäť do prevádzky atómovú elektrárňu. Chcel som len...

protestné pokrikovanie

Ty si na to ako stvorený. Mal by si byť ticho, človeče. Ticho. Si to ty. Len som si chcel byť istý. Sme v Parlamente, priateľu.

Predseda. – Pán Cohn-Bendit a pán Ferber okamžite prestaňte s touto hádkou. Môžete v nej pokračovať inakedy. Všetko, čo súvisí s touto rozpravou, môže byť v nej spomenuté.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, nakoľko je problematika týkajúca sa Slovenska a Bulharska veľmi vážna, tiež by som vás chcel požiadať, aby ste sa spýtali Európskej komisie,

ktorá v konečnom dôsledku dohliada na dohody a na plnenie dohody o pristúpení, aby nám objasnila, čo sa v skutočnosti deje a prečo sa tieto dve krajiny takto rozhodli.

Predseda. – Komisia si to istotne poznamenala, takže to zohľadní.

(Program práce bol prijatý)

13. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - *(EL)* Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi oboznámiť Parlament s provokatívnymi akciami Turecka proti Grécku.

Opakované priestupky a narušenia vzdušného priestoru Grécka, bojové lietadlá lietajúce nízko nad obývanými územiami gréckych ostrovov, prekážky pre lode plávajúce v gréckych teritoriálnych vodách a zasahovanie do pátracích a záchranných akcií v Egejskom mori, za ktoré je zodpovedné výlučne Grécko, ako aj rozsiahla pomoc poskytovaná nelegálnym tureckým prisťahovalcom neveštia nič dobré z hľadiska stability tejto oblasti ako celku.

Musíme odsúdiť takéto provokatívne správanie a pokračujúce systematické porušovanie suverenity členského štátu Európskej únie, konkrétne Grécka, a vyslať jasnú správu, že takéto konanie Turecka ohrozuje jeho európske vyhliadky.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – *(HU)* Po diskriminujúcich opatreniach zavedených v roku 2004, ktoré sa týkali zamestnancov z nových členských štátov pracujúcich v európskych inštitúciách a ktoré Európsky súdny dvor v roku 2008 uznal za protiprávne, chcem upriamiť vašu pozornosť na nové diskriminujúce rozhodnutie.

Odvtedy uplynulo štyri a pol roka, avšak príslušníci nových členských štátov sa ešte stále cítia byť druhotriednymi občanmi. Vážený pán predseda, minulý rok bolo vyhlásené výberové konanie na miesto vedúceho oddelenia maďarských tlmočníkov pracujúcich v Európskom parlamente, pričom sa o toto miesto mohol uchádzať občan ktoréhokoľvek členského štátu. Riaditeľ tlmočnického oddelenia nezodpovedá iba za administratívne úlohy, ale dohliada aj na transpozíciu terminológie Európskej únie do maďarského jazyka.

Pán predseda, je šokujúce, že z dvoch vhodných kandidátov, jeden bol maďarskej a druhý britskej národnosti, bol vybraný britský kandidát. Viete si predstaviť, že by na oddelení francúzskych jazykových služieb získal riadiace miesto Angličan alebo Španiel? Vážený pán predseda, ide tu o neprijateľnú diskrimináciu, ktorá v konečnom dôsledku škodí prekladom dokumentov Európskej únie. V mene každého nového členského štátu vás žiadam, aby ste moju sťažnosť zobrali na vedomie.

Predseda. – K tejto záležitosti, samozrejme, dostanete odpoveď.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predseda, dnes popoludní sme si vypočuli vaše vyhlásenie a príspevky ostatných poslancov zaoberajúce sa hroznou situáciou v Gaze a potrebou okamžitého prímeria a stiahnutia izraelských ozbrojených síl z Gazy. Musím povedať, že v tejto otázke súhlasím s pánom Cohnom-Benditom, že Parlament by mal zaujať stanovisko – nemôžeme sa len tak nečinne prizerať.

Isteže, svojím spôsobom je trochu príjemné hovoriť o problémoch každodenného života po tom, čo tu dnes odznelo, avšak všetkých našich občanov trápia práve takéto každodenné starosti. V Írsku minulý víkend spoločnosť Dell oznámila premiestnenie 2 000 pracovných miest, čo znamená pre obyvateľstvo žijúce v stredo- a západnej časti Írska ranu pod pás. V čase, kedy prežívame globálnu finančnú krízu, je to obzvlášť zložitá situácia pre pracovníkov zamestnaných priamo v spoločnosti Dell alebo u jej dodávateľov.

V tejto súvislosti by mohol Európsky globalizačný fond zohrávať dôležitú úlohu v rekvalifikačnom procese pracovníkov, ako aj v podpore súkromného podnikania. Je nevyhnutné, aby sa vláda Írska bezodkladne uchádzala o podporu z tohto fondu, aby pracovníci mali nádej do budúcnosti a videli, že EÚ sa snaží podporovať všetkých pracujúcich a v tomto prípade teda tých zo západu a stredo- a západu Írska.

Ryszard Czarnecki (UEN). – *(PL)* Vážený pán predseda, práve sme dospeli k dohode, na základe ktorej sa obnoví prísun plynu z Ruska do niekoľkých členských štátov Únie, do ktorých boli dodávky prerušené. Je dobré vyzdvihnúť spolupatričnosť medzi členskými štátmi v súvislosti s týmto problémom, aj keď od samého

začiatku to žiaľ tak nebolo. Jednotlivé štáty mali na túto záležitosť veľmi odlišné názory. Našťastie sme sa však napokon pokúsili zaujať jednotné stanovisko.

Keďže by sme sa mali tejto téme venovať v rozprave o dva dni, chcel by som zdôrazniť dva body. Po prvé, pri tomto probléme sa ukázalo, že Rusko narába s čisto ekonomickými záležitosťami, akoby boli čisto politickými nástrojmi. Po druhé, vďaka tomuto problému sme sa úplne presvedčili, že Únia si potrebuje vybudovať spoločnú energetickú politiku. Potrebujeme ju viac, než samostatné stratégie energetickej politiky najväčších štátov, ako napríklad budovanie plynovodu popod Baltické more z ich vlastnej iniciatívy.

László Tóké (Verts/ALE). – (HU) Vážený pán predseda, dámy a páni, v súčasnej dobe, kedy na celom svete nezdravo dominuje coca-cola a zemiakové lupienky, by som sa chcel ozvať na obranu pestovania maďarského hrozna a výroby vína v karpatskej oblasti, ktoré majú medzinárodný význam. Európske fondy v dôsledku nesprávne interpretovanej smernice podporujú tých, ktorí rušia svoje vinice a často tresce tých, ktorí vysádzajú nové kvalitné odrody hrozna.

Karpatská nížina bola kedysi v rámci historického územia Maďarska jednou z najväčších vinohradníckych oblastí v Európe, ktorá sa rozprestierala na viac ako 600 000 hektároch. V roku 1948 bolo v Maďarsku ešte stále 260 000 hektárov viniča, avšak v súčasnosti je to už len 40 000 hektárov. Ako dlho sa budú ešte vinárske závody, predajcovia vín a životné prostredie v Karpatskej nížine ničiť takýmto spôsobom?

Víno, pšenica, mier! Týmto maďarským ľudovým pozdravom by som vám chcel popriať šťastný nový rok.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Vážený pán predseda, chcem sa venovať problematike Palestíny. Všimla som si, že vo svojich predošlých poznámkach ste boli trochu nesmelý zaujať stanovisko voči Izraelu. Zomrelo 900 Palestínčanov, z toho jedna tretina sú deti, a aj tak sa v tomto Parlamente nedokážeme zmôcť na radikálne odsúdenie izraelskej brutality.

Tento útok nie je len neprimeraný: je absolútne neoprávnený. Izraelčania ho nepodnikli z dôvodu ochrany vlastnej bezpečnosti, a preto v skutočnosti ide o cynický útok nasmerovaný na palestínsku populáciu a nie na hnutie Hamas. Myslím si, že členské štáty nesú morálnu zodpovednosť a musia naplno využiť svoje diplomatické a politické vzťahy s Izraelom, aby sa skončilo toto násilie.

Ak budeme okolo izraelskej vlády chodiť po špičkách, nebude to fungovať, nikdy to nefungovalo. Izrael musí pochopiť, že jeho činy majú vážne dôsledky. Žiadam preto všetkých poslancov, aby požadovali okamžité pozastavenie Euro-stredomorskej dohody a v podstate všetkých preferenčných obchodných vzťahov medzi EÚ a Izraelom. Zároveň sa musíme brániť všetkým snahám o zintenzívnenie vzťahov medzi EÚ a Izraelským štátom, ktorý oblieha Gazu a brutálne zaobchádza s Palestínčanmi.

Krásne slová o ľudských právach, ktoré tak často zaznievajú v tomto Parlamente, sa musia teraz preukázať v našich slovách a skutkoch. Je to totiž jediná cesta k úspešnému mierovému procesu na Blízkom východe.

Predseda. – O zložitosti tejto otázky vypovedá už aj dĺžka vášho prejavu. Prekročili ste svoj rečnícky čas o 50 %. Rozprava sa uskutoční v stredu popoludní.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predseda, ako už povedala pani Harkinová, moji voliči boli minulý týždeň zdrvení oznámením o zrušení 2 000 pracovných miest vo firme Dell. Toto navyše pravdepodobne znamená aj stratu ďalších 2 000 pracovných miest, ktoré sú závislé od výroby spoločnosti Dell v Írsku. Dell presúva výrobu do poľského mesta Łódź, pričom na to spoločnosť dostala štátnu pomoc vo výške takmer 52 miliónov EUR.

Môže ma Komisia uistiť, že štátna pomoc, ktorú Poľsko používa, je v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže EÚ a môže ma ubezpečiť, že bude k dispozícii dostatočná pomoc z Európskeho globalizačného fondu určená na prípravu prepustených zamestnancov na nové zamestnania?

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Dámy a páni, pred dvomi dňami sa na štyroch školách v meste Burgas objavili na stenách fašistické heslá. Na stenách boli nápisy: „Z Bulharov urobiť mydlo“ a „Smrť ďaurom“. „Ďaur“ je hanlivý turecký výraz, ktorý sa používal v časoch Otomanskej ríše a vzťahoval sa na tých, ktorí nepatrili medzi moslimov a tých, ktorí nemali turecký pôvod. V tureckom myslení je ďaur považovaný za nižšiu rasu, a preto je to najväčšia rasistická urážka v tureckom jazyku. Slovo „ďaur“ používal bývalý minister poľnohospodárstva Nihat Kabil a tureckí pracovníci na ministerstve poľnohospodárstva na označenie Bulharov, ktorí tam pracovali, a následne svojím konaním uprednostňovali Turkov.

Dámy a páni, nech je táto udalosť pre nás varovným signálom o tom, aká je turecká mentalita v 21. storočí. Tento príklad poukazuje na skutočnosť, že Turecko nemá miesto v Európskej únii, nakoľko je to rasistický a xenofóbny štát, ktorý podporuje a šíri rasizmus a xenofóbiu v susedných krajinách. V tomto prípade je zrejmé, že Bulhari nie sú len zdrojom nenávisti, ale sú aj obeť nenávisti a etnickej neznášanlivosti.

Európsky parlament doposiaľ vždy zaujal rázny postoj proti rasizmu a etnickej neznášanlivosti. Obraciam sa na vás, poslancov tohto Parlamentu, aby ste tak urobili znovu a podporili našu písomnú deklaráciu odsudzujúcu turecký rasizmus namierený proti Bulharom.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Ďakujem vám, pán predseda. Vysoko si vážim snahy českého predsedníctva o zvládnutie súčasnej plynovej krízy, ale robiť prostredníka v jednej kríze za druhou nie je riešením. EÚ nemôže zostať v úlohe opatrovateľky – opatrovateľky *enfant terrible*. Jedno je však isté: spoliehanie sa na vzájomne prospešné strategické spojenectvo s Ruskom, ako spoľahlivým dodávateľom energie, je strategicky zlý odhad. Prvotnou príčinou terajšej krízy nie je Ukrajina, ale kríza v samotnej spoločnosti Gazprom, ktorá nedokáže dodržiavať svoje vlastné záväzky.

Osem po sebe nasledujúcich rokov stagnuje výroba plynu v spoločnosti Gazprom na rovnakej úrovni. Je to typický výsledok politického a štátneho riadenia výroby. Keď Rusko nebolo schopné poskytnúť plyn odberateľom v rámci vlastnej krajiny a zároveň dodržať záväzky v zahraničí, pána Putina to pravdepodobne podnietilo k tomu, aby vyprovokoval politickú krízu a ako obetného baránka si vybral Ukrajinu. Z tohto dôvodu je pre nás ešte dôležitejšie zamerať sa na hľadanie nových zdrojov energie.

Magda Kósáné Kovács (PSE). – (HU) Vážený pán predseda, vážené kolegyne, vážení kolegovia, ekonomická kríza, ktorú na jej začiatku mnohí ľudia považovali iba za zastrašujúcu taktiku médií, sa v súčasnosti dostala aj do Európy; ovplyvňuje štáty, regióny, miestne spoločenstvá, podniky, rodiny a pracujúcich. Dvaja naši kolegovia poslanci už o tejto problematike hovorili. Dôsledky recesie nemajú rovnaký vplyv na nás všetkých, ako nám to pripomenula Komisia vo svojom oznámení. Negatívny vplyv sa exponenciálne znásobuje na periférii Európy a spoločnosti.

S cieľom vyhnúť sa tomu, aby sa zo zásady dôstojnej práce stali v súčasnej situácii len prázdne slová a aby chudoba narástla do obrovských rozmerov, musíme zamerať svoju pozornosť na vlastné zdroje. Z tohto dôvodu som uvítala oznámenie Komisie, ako aj odhodlanie pána komisára Špidlu zvyšovať povedomie a zasadzovanie sa za to, aby v tomto čase znižujúcej sa ekonomickej aktivity Európa ochraňovala tie najohrozenejšie skupiny spoločnosti.

Diferencovaný postoj Komisie dáva dôvod na to, aby sme verili, že zjednotená Európa nebude znamenať vynútenú jednotu, obzvlášť nie v čase krízy. Verím a očakávam, že v tomto smere to získa podporu Európskeho parlamentu.

Magor Imre Csíbi (ALDE). - Vážený pán predseda, dnes sme postavení pred paradox. Aj keď väčšina európskych spotrebiteľov opakovane prehlasuje, že je proti geneticky modifikovaným organizmom (GMO), prieskumy ukazujú, že v skutočnosti kupujú geneticky modifikované potraviny, pokiaľ sú dostupné v obchodoch.

Mnohí spotrebitelia netušia, že geneticky modifikované potraviny sa v Európe predávajú alebo jednoducho sa chytia do pasce nezrozumiteľných etikiet a kúpia ich bez toho, aby vedeli, čo to vlastne je.

Možným riešením by bolo povoliť, aby sa neprítomnosť GMO označovala na etiketách. Zatiaľ neexistujú spoločné predpisy týkajúce sa označovania výrobkov bez GMO, pričom je členským štátom ponechaná sloboda výberu. Vedie to k zavádzaniu spotrebiteľov a deformuje to vnútorný trh, nakoľko niektoré štáty už zaviedli predpisy týkajúce sa označovania výrobkov, ktoré neobsahujú GMO, iné tento druh informácií odmietajú zverejňovať.

Ľudia si chcú vyberať potraviny podľa vlastných kritérií a nie podľa štúdií posudzujúcich bezpečnosť. Ak nám záleží na záujmoch spotrebiteľov, potom by sme sa mali správať vo všetkom transparentne a dať im skutočne na výber. Preto žiadam Komisiu, aby poskytla na európskej úrovni právny rámec dobrovoľného označovania potravín, ktoré neobsahujú GMO.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, rád by som využil túto príležitosť a požiadal Radu, aby podnikla príslušné kroky v súlade s článkom 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, a tak bojovala proti diskriminácii na základe etnického pôvodu v Litve.

V nedávnych parlamentných voľbách v Litve boli zvolení traja politici z poľskej menšiny. Litovské orgány ich následne chceli zbaviť parlamentných kresiel. Údajným dôvodom je, že tieto osoby sú držiteľmi dokladu *Karta Polaka*. Ide o dokument, ktorý potvrdzuje, že jeho držiteľ patrí k širšiemu poľskému národu. Jeho cieľom je zachovať poľskú kultúru a národnú identitu ľudí poľského pôvodu žijúcich po celom svete. Litovské orgány to však považujú za lojálnosť voči cudzej krajine. To je evidentne absurdné a hanebné. Navyše ide o diskrimináciu na základe etnického pôvodu, ktorá sa týka aj porušovania práv národnostnej menšiny, čo je správanie, ktoré neprislúcha členskému štátu Európskej únie. Verím, že litovské orgány budú na tento problém reagovať.

Daniel Stroj (GUE/NGL). – (CS) Vážený pán predseda, dámy a páni, pán poslanec Bernd Possetl, ktorý tu zastupuje bavorskú stranu CSU a tiež vedie združenie sudetských Nemcov, navrhol, aby Česká republika počas svojho predsedníctva ukončila platnosť takzvaných Benešových dekrétov. To je nehorázna a pre Českú republiku nespĺniteľná výzva. Vieme predsa, že dekréty vznikli po druhej svetovej vojne v súlade s postojmi víťazných mocností a nahradzovali zákonné normy až do zvolenia riadneho parlamentu. Nejde teda o nejaký rakovinový nádor v európskom parlamentnom poriadku, ako sa vyjadril. Niečo ako rakovinový nádor je podľa mňa združenie pána Posselta, ktoré koná v priamom rozpore s cieľmi modernej európskej integrácie, ktorú presadzuje EÚ. Zatiaľ čo pán Posselt útočí na Českú republiku, spokojne v nej žijú a pracujú tisíce nemeckých občanov a bývajú v nej aj mnohí niekdajší sudetskí Nemci v dôchodkovom veku. Aj ja osobne som príkladom toho, že v dnešnej Českej republike neexistuje agresia voči Nemcom. Ako občan Nemecka som bol za Českú republiku zvolený do tohto Parlamentu.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Vážený pán predseda, plynová kríza nechala počas mrazivých dní státisíce domácností v 17 európskych štátoch bez kúrenia. Východná a stredná Európa boli najviac zasiahnuté sporom, ktorý viedol k zatváraní tovární a škôl.

Aj keby Kyjev a Moskva po mnohých hodinách rokovania s predstaviteľmi EÚ podpísali dohodu sprostredkovanú Európskou úniou, Gazprom tvrdí, že opätovné spustenie dodávok plynu cez Ukrajinu bude meškať, nakoľko táto spoločnosť nedostala kópiu tejto dohody.

Tím technických špecialistov vyslaných Európskou komisiou bude kontrolovať dodávky plynu z Ruska do ukrajinských ropovodov, avšak aj keď plyn cez Ukrajinu začne tečť, môže trvať približne 36 hodín, kým sa dostane do členských štátov EÚ. Z toho vyplýva, že Európa potrebuje jednotnú stratégiu energetickej bezpečnosti, aby sa vyhlá prípadným budúcim konfliktom a zároveň potrebuje diverzifikovať zdroje dodávok energie.

Uvítal som zásah Parlamentu do sporu a dúfam, že sa čo najskôr dosiahne dohoda, aby sa tak zabránilo prehĺbovaniu konfliktu.

Aurelio Juri (PSE). – (SL) Minulý rok sme oslavovali 40. výročie podpísania Zmluvy o nešírení jadrových zbraní a rok predtým sme v tomto Parlamente prijali uznesenie, ktoré vyzývalo predsedníctvo, Radu a Komisiu, aby zintenzívnili svoje úsilie o efektívnejšiu mnohostrannosť a prísnejšiu realizáciu tejto zmluvy, o ktorej vieme, že síce obmedzila šírenie jadrových zbraní, ale, žiaľ, nedosiahla zníženie ich počtu. Uznesenie tiež vyzvalo Spojené štáty americké, aby stiahli svoje jadrové hlavice z európskeho územia, ako aj Spojené kráľovstvo a Francúzsko, aby zastavili svoje jadrové programy.

Nakoľko som sa stal členom tohto váženého Parlamentu až v novembri minulého roku, chcel by som sa spýtať, do akej miery a akým spôsobom sa na tieto výzvy odpovedalo alebo, skôr, nakoľko úspešné boli tieto snahy, keď berieme do úvahy skutočnosť, že USA plánuje umiestniť na území Českej republiky a Poľska svoj protiraketový štít a očakáva sa, že práve tento projekt prinesie nové napätie medzi Západom a Ruskom, ako aj hrozbu obnovených a nebezpečných pretekov v jadrovom zbrojení?

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Rozprava o plynovej kríze bola búrlivá vrátane dnešného zasadnutia.

Každý rečník hovorí o tom, aká vážna a nebezpečná je úroveň energetickej závislosti Európskej únie. Všetci hovoria to isté: že riešením je pokračovať v znižovaní našej závislosti na jedinom zdroji energie.

Nesmieme však zabúdať ani na ďalšiu nevyhnutnosť: šetriť energiu.

V súčasnosti možno ťažko povedať, aké je množstvo energetických strát v rámci Európskej únie. Niektorí analytici dokonca hovoria, že je to jedna tretina z celkovej spotreby. To znamená, že ak napríklad Rumunsko ročne dováža zemný plyn v objeme približne 14 miliónov ton ropného ekvivalentu, takmer jeden milión ton sa ročne premrhá kvôli zlej izolácii bytových domov.

Právne predpisy Spoločenstva, žiaľ, nie sú vhodné na podporu uznesenia týkajúceho sa tohto problému, pretože nepochopiteľne obmedzujú finančné prostriedky EÚ, ktoré sa môžu prideliť projektom na obnovu vykurovacích systémov.

Myslím si, že by sme si mali každý deň položiť otázku: Čo je jednoduchšie? Hľadať nové zdroje energie a nové tranzitné trasy alebo myslieť na to, že môžeme použiť jednoduché spôsoby úspory veľkej časti energie, ktorou plytváme?

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Tento rok, keď oslavujeme 10. výročie eura, 1. januára 2009 sa Slovensko stalo 16. členom eurozóny.

Moja krajina sa vzdala časti svojej identity, ale urobili sme tak s hrdosťou. Tak ako sme si vážili vlastnú menu, začali sme používať euro, ktoré sa väčšine slovenského obyvateľstva stáva rýchlo vlastným tiež. Euro sme prijali len po piatich rokoch členstva v EÚ, a ako povedal premiér Fico na Nový rok, euro sme mohli vnímať ako talizman pre šťastie, ktorý v súčasnej hospodárskej kríze prináša stabilitu a potenciál pre ešte razantnejší rozvoj Slovenska. Rád by som vyzdvihol všetkých, ktorý sa pričínili o jeho prijatie v Slovenskej republike, a ocenil pozitívny prístup slovenských občanov k novej mene.

Želám nám, všetkým Slovákom, veľa šťastia s eurom, ako symbolom integrovanej, prosperujúcej Európy.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, keďže v Parlamente nebude žiadna rozprava na túto tému, chcela by som Európskej únii pripomenúť dôležitosť návrhu smernice Rady, ktorou sa vykonáva dohoda uzavretá Združením majiteľov lodí Európskeho spoločenstva (ECSA) a Odborovou federáciou pracovníkov dopravy v Európskej únii (FST).

Táto smernica, ktorá sa zaoberá prácou námorníkov v súlade s Dohovorom o pracovných normách v námornej doprave, zabezpečí námorníkom v Európskej únii dôstojné pracovné podmienky.

Je potrebné podporovať tento sektor, pretože prispieva k rozvoju a produktivite. Moria obmývajúcce brehy Európskej únie sú veľmi dôležité pre medzinárodný obchod, a preto by mladí ľudia mali vidieť svoju budúcnosť aj v námorných profesiách a oboznamovať sa s prácou na lodiach.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Vážený pán predseda, podnetom môjho vystúpenia je nelegálny prevoz šteniat, ktorý sa vyskytol začiatkom októbra 2008 v Rakúsku. Od začiatku októbra som sa pokúšal získať rečnícky čas v rámci jedinomínútových vystúpení a som rád, že sa mi to konečne podarilo. Je zaujímavé, že pán Rogalski mohol za ten čas vystúpiť až trikrát.

No teraz k veci. Rakúska polícia zastavila nákladné auto, ktoré prevážalo 137 šteniat. Vozidlo malo vážne technické nedostatky a pasy zvierat boli falošné, nakoľko psi ešte nedosiahli požadovaný vek na prevoz. Cesta sa začala na Slovensku a mala skončiť v Španielsku. Tento prípad nie je ojedinelý a opäť nám pripomína, že organizácie zamerané na zisk neustále kriminálnym spôsobom porušujú súčasné predpisy týkajúce sa ochrany zvierat v Európe. V Európe skutočne potrebujeme komplexné kontroly prepravovaných zvierat a hrozbu pokút za ich nedodržanie. EÚ musí jednotne prijať minimálne normy na ochranu zvierat, ktoré musia všetky vlády členských štátov realizovať a sledovať. Malo by to prinútiť prijať konkrétne normy aj tie krajiny, ktoré boli doposiaľ v oblasti ochrany zvierat úplne nečinné.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Krvavý a nemilosrdný masaker páchaný na palestínskom obyvateľstve v Gaze je symbolom ľudskej bezmocnosti, dvojakého metra a do neba volajúcej nespravodlivosti. Naozaj musí počet zabitých Palestínčanov dosiahnuť štvorciferné číslo, kým medzinárodní činitelia použijú mechanizmy sprostredkovania, ktoré mali k dispozícii už od samého začiatku tohto konfliktu?

Európska únia sa považuje za aktívneho činiteľa v medzinárodných vzťahoch a za hlavného politického aktéra. Ale je ním naozaj? Môžeme si skutočne povedať, že sme aktívnym činiteľom, keď izraelská armáda, aj napriek všetkej dômyselnej spravodajskej podpore, útočí na školu, ktorú financuje Európska únia a je plná civilistov? Dá sa povedať, že existuje medzinárodné humanitárne právo, keď izraelská armáda násilne presťahuje Palestínčanov do domu, ktorý na druhý deň intenzívne ostreľuje?

Mnohokrát som navštívil Izrael vrátane mesta Sderot a viem, čo sa tam deje, ale táto izraelská akcia je neprimeraná, prehnaná a neľudská. Tento čin je nemorálny, zvrátený a bizarný, pretože je v podstate predvolebnou kampaňou. Je to krvavá predvolebná kampaň.

Liam Aylward (UEN). – Vážený pán predseda, rád by som využil túto príležitosť a podporil financovanie Európskych letných hier špeciálnej olympiády vo Varšave v roku 2010, ako aj Svetových letných hier špeciálnej olympiády, ktoré sa uskutočnia v roku 2011 v Aténach, zo strany EÚ.

Európska komisia pridela 5 miliónov EUR na podporu Svetových letných hier špeciálnej olympiády zorganizovaných v roku 2003 v Írsku a bola to úžasná udalosť, ktorá priniesla radosť mnohým z nás, ktorí sme na jej zúčastnili. Európska únia musí ísť príkladom v podporovaní dobrovoľníctva v športe.

Dovoľte, aby som dodal, že existuje písomné vyhlásenie o tejto otázke, ktoré môžu poslanci podpísať tento týždeň pred budovou Parlamentu, a zároveň by som chcel vyzvať všetkých kolegov, aby toto vyhlásenie naozaj podpísali a podporili tak financovanie týchto veľmi dôležitých špeciálnych olympiád Európskou úniou.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Šťastný nový rok, pán predseda. Vážené dámy, vážení páni, dovoľte mi, aby som prejavil svoje úprimné počudovanie nad tým, že iróniou osudu česká vláda, známa svojím špecifickým prístupom k otázke rokovania s Ruskom, si ešte stále neroztrhla rúcho a nesype si popol na hlavu. Veď aj ona odsúdila rokovania o energetickej bezpečnosti s Ruskom. Ešte viac ma šokuje postoj Európskej komisie. Tá hrozí Slovensku a Bulharsku sankciami, dokonca sme počuli, že pán Cohn-Bendit ich taktiež odporúča, pokiaľ znovu spustia odstavené bloky jadrových elektrární. Odporúčam komisárom a hovorcovi Európskej komisie, aby sa dobre obliekli, doma vypli kúrenie a svojim rodinám vysvetlili, že sú solidárni so Slovákmi a Bulharmi. Alebo azda išlo iba o zlý novoročný vtíp?

Emmanouil Angelas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, tiež by som sa rád venoval otázke zemného plynu, nakoľko sme sa počas posledných desiatich dní stali svedkami konfliktu týkajúceho sa tejto otázky. Konfliktu, v ktorom sa ocitli mnohé členské štáty Európskej únie závislé od energii získavanej zo zemného plynu, čo ich občanom, firmám a priemyslu spôsobilo problémy.

Zdá sa, že prostredníctvom rozhovorov oboch strán, ktoré boli plné podozrievania, nedôvery a konfliktných vyhlásení, a zainteresovaním predsedníctva EÚ a Komisie sa našlo určité riešenie.

Je jasné, že takýto problém sa môže bez ohľadu na zámery a jeho riešenie opäť zopakovať, pokiaľ neprijmeme isté opatrenia. Musíme sa preto zaoberať otázkou preformulovania energetickej doktríny Európskej únie a pridať iné zdroje energie.

Európsky parlament by mal tiež vyslať jasné posolstvo, že Európska únia sa nenechá vydierať a mala by sa podieľať na diskusii o plánovaní alternatívnych trás pre bezpečnú a stálu dodávku zemného plynu. Ak nebudeme mať bezpečné a stabilné podmienky, do roku 2020 nedosiahneme cieľ 20 % zníženia energetických požiadaviek.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Európska únia musí v prvom rade vybudovať spoločnú energetickú stratégiu a akčný plán zameraný na zlepšenie energetickej bezpečnosti Únie.

Zastavenie dodávok zemného plynu do členských štátov EÚ zo strany Ukrajiny upozornilo na závislosť EÚ od jej tradičných dodávateľov. Nízke teploty počas tejto zimy okrem toho spôsobili vážne prevádzkové problémy dodávateľom elektrickej energie, ktorí zaznamenali rekordnú spotrebu elektriny.

EÚ musí navrhnuť európsku stratégiu zameranú na modernizáciu svojej energetickej siete, zvýšiť energetickú účinnosť a diverzifikovať zdroje dodávok energie. Realizácia projektu Nabucco, výstavba terminálov na skvapalnený zemný plyn v európskych prístavoch, investovanie do bezpečnejších jadrových elektrární, zvyšovanie energetickej účinnosti a rozsiahlejšie využívanie obnoviteľnej energie musia patriť medzi najdôležitejšie spoločné aktivity na zvýšenie energetickej bezpečnosti EÚ.

Európska komisia spolu s Európskou investičnou bankou (EIB) a vládami členských štátov musí rozpoznať a zabezpečiť financovanie týchto prvoradých projektov.

PREDSEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU
podpredsedníčka

Gay Mitchell (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, rád by som upozornil na problematiku krajiny Zimbabwe. Zdá sa mi, že pokiaľ sa Zimbabwe neobjaví na našich televíznych obrazovkách, problémy, ktoré tam sú, nás v skutočnosti neznepokojujú. Nedávno sa objavil prípad, kedy bola pani Jestina Mukoková, výkonná riaditeľka mierového projektu v Zimbabwe a členka výboru mimovládnych organizácií pre ľudské

práva v Zimbabwe, unesená a držaná v zajatí. Keď sa po 21 dňoch objavila na súde v meste Harare, bolo evidentné, že podstúpila mučenie a zlé zaobchádzanie – a to všetko za zločin boja za ľudské práva.

Pani Mukoková je v súčasnosti väzená na samotke v najprísnejšie stráženom väzení a jej budúcnosť, rovnako ako budúcnosť mnohých bojovníkov za ľudské práva, humanitárnych pracovníkov a bežných občanov pred ňou, je v režime Roberta Mugabeho ohrozená.

V tomto Parlamente, ako aj v iných, národných parlamentoch odznelo už veľa znepokojených slov a odsúdení, avšak nočná mora pre obyvateľov Zimbabwe stále pokračuje. Verím, že je čas, aby sme sa znovu zamerali na tento problém a požiadali Radu a Komisiu, aby podnikla kroky, ktoré raz a navždy ukončia zločiny páchané na ľuďoch bojujúcich za ľudské práva v Zimbabwe.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážená pani predsedajúca, vítam dnešné vyhlásenie pána predsedu týkajúce sa situácie v Gaze, ako aj rozhodnutie Parlamentu, aby sme prijali uznesenie k tejto otázke a aby sa tak podnietilo okamžité jednostranné prímerie všetkých strán zúčastnených na konflikte v Gaze. So zreteľom na 900 mŕtvych je bolestne zrejmá bezvýslednosť politiky presadzovanej vojnou. Musíte trvať na tom, aby Izrael skončil toto zabíjanie. Gaza je najväčším väzením na svete, má 1,5 milióna väzňov, teraz sú to bohužiaľ aj jatky, na ktorých zomierajú muži, ženy a deti jednoducho preto, lebo sú Palestínčanmi.

Z akých zločinov môžu byť vinné palestínske deti, ktoré umierajú v tomto konflikte? Aké dôvody máme my, Európania, aby sme pokračovali v obchodných vzťahoch s Izraelom, zatiaľ čo bezohľadne pokračuje v zabíjaní nevinných ľudí? Európska rada musí prestať s odôvodňovaním a hašterením a musí sa dohodnúť na spoločných opatreniach, ktoré ukončia toto zabíjanie. Nemôže byť ani reč o zlepšovaní vzťahov Európy s Izraelom, pokiaľ sa nebude snažiť o konštruktívny dialóg so všetkými zástupcami palestínskeho národa.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Európska únia, ako organizácia štátov spojených spoločnými hodnotami, by mala využiť všetky zdroje, ktoré má k dispozícii, aby zabránila šíreniu nenávisti. Avšak francúzsky operátor Eutelsat, považuje za vhodné vysielat program stanice Al-Aqsa TV, ktorá je prepojená s hnutím Hamas a otvorene vyzýva k útokom na civilné obyvateľstvo Izraela.

Týmto spôsobom Eutelsat opäť dokazuje, že etické podnikanie je pre vedenie tejto spoločnosti celkom cudzím pojmom, najmä ak si uvedomíme, že nezávislej čínskej televíznej spoločnosti NTD TV niekoľko mesiacov nepovolila vysielanie. Napriek žiadostiam z mnohých štvrtí, vedenie spoločnosti Eutelsat nechce zrušiť svoje rozhodnutie, ktoré v žiadnom prípade nebolo urobené pod tlakom zo strany čínskej vlády. Prekvapujúce a úplne nemorálne rozhodnutia, ktoré vedenie spoločnosti Eutelsat prijíma, dávajú podnet k obavám, či zámery zodpovedných osôb majú čisto obchodný charakter.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Vážená pani predsedajúca, izraelský útok na Gazu je vojnovým zločinom a zločinom proti ľudskosti. Tieto udalosti sú tragédiou: 900 Palestínčanov vrátane veľkého počtu detí zomrelo a tisícky ľudí sú zranených.

Musíme požadovať ukončenie útoku na Gazu. Musíme požadovať koniec izraelskej blokády, ktorá robí z Gazy koncentračný tábor. Preto sa pripájame ku všetkým ľuďom zo všetkých krajín a kontinentov, ktorí demonštrujú proti masakrom: všetci títo ľudia sú rozhorčení, vychádzajú do ulíc a hovoria: „Dost bolo zločinov!“ Je nevyhnutné, aby Európsky parlament a iné zodpovedné orgány Európskej únie požadovali okamžité zastavenie útokov na Gazu a okamžité ukončenie izraelskej blokády.

Jaroslav Zvěřina (PPE-DE). – (CS) Ďakujem vám, pani predsedajúca. V poslednej dobe ma zaujalo, že niektoré české poisťovne zrušili bonusy, ktoré poskytovali ženám pri uzatváraní povinného zmluvného poistenia osobných automobilov. Tento krok bol odôvodnený prípravou na platnosť antidiskriminačného zákona. Opakovane sa stretávame s tým, že niektorí politici a mimovládne organizácie svoje postoje vo vzťahu k rovnakým právam oboch pohlaví dosť prehánajú. Jedným z takých prehánaní je popieranie poisťovacej matematiky, ktorá dnes a denne dokazuje, že v rôznych aspektoch svojich životov sa ženy a muži správajú odlišne, a preto sú nositeľmi rozdielnych poisťovacích a iných rizík. Popieranie týchto rozdielov nie je bojom za rovnaké práva, ale bojom za zhodnosť, rovnosť oboch pohlaví. Takýto boj je prehnaný a smiešny. Muži a ženy sa od seba líšia práve preto, aby sa obe pohlavia v praktickom živote, v partnerských vzťahoch, v spoločnosti užitočne a prospešne dopĺňali.

Gerard Batten (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, nedávno boli zverejnené výsledky nového prieskumu verejnej mienky, ktorý realizovala Kampaň za nezávislú Britániu (CIB). Väčšina opýtaných si myslí, že Európska únia je odtrhnutá od reality, skorumpovaná a príliš drahá; 83 % opýtaných by chcelo, aby právo Spojeného kráľovstva bolo prvoradé, a preto je potrebné zrušiť nadradenosť práva EÚ; a 71 % by si prialo

referendum o pokračovaní členstva Veľkej Británie v Európskej únii. Žiaľ, vyhlásenie takéhoto referenda je takmer bez šance, nakoľko labouristická vláda im neumožní ani referendum o Lisabonskej zmluve, ktoré prisľúbila vo svojom volebnom programe.

Občania Veľkej Británie chcú voľný obchod, dobré vzťahy a spoluprácu s Európou a svetom a nechcú, aby ich riadila Európska únia. Ak by existovalo skutočne neustranné referendum, ktoré by sa britských občanov opýtalo, či chcú stále väčšiu politickú a ekonomickú integráciu do EÚ alebo z EÚ vystúpiť, prevažná väčšina by hlasovala za vystúpenie z EÚ.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, chcela by som vyjadriť svoje znepokojenie nad stále sa zväčšujúcim nedostatkom odbornej presnosti návrhov Komisie, ktoré predkladá Parlamentu, a vlastne aj niektorých správ a pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, za ktoré sme zodpovední my, poslanci. Kvalitnú vedu stále viac a viac nahrádzajú populistické a emotívne reakcie, ktoré sa často skrývajú za zásadu predbežnej opatrnosti.

Pozrime sa na problematiku prípravkov na ochranu rastlín. Prestali sme sa držať vedeckej zásady hodnotenia rizika. Neobsahuje žiadne podrobné hodnotenie vplyvu, ktoré by vypracovala EÚ, a chýba v nej vedecká definícia endokrinných disruptov, pričom existuje nesúlad medzi touto legislatívou a smernicou REACH.

Stále väčší nedostatok odbornej exaktnosti a kvalitnej vedy robí medzinárodnú hanbu právnym predpisom EÚ a podkopáva ich dôveryhodnosť.

Slavi Binev (NI). - (BG) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, plynová kríza, v ktorej sa Európa ocitla na začiatku roka 2009, rýchlo nabera katastrofálne rozmery v Bulharsku, ktoré nemá alternatívnu možnosť dodávok plynu. Nebudem sa zaoberať hanebným, krátkozrakým rozhodnutím bulharskej vlády, ktoré z mojej krajiny urobilo rukojemníka v konflikte medzi Ruskom a Ukrajinou, pretože to je všetkým úplne zrejmé.

Teraz je pre nás dôležitejšie rozhodnúť, aké opatrenia musíme prijať, aby sme túto krízu prekonali. V tomto prípade by to mohlo znamenať, že Bulharsko musí nájsť novú alternatívu, aby mohlo prelomiť svoju vonkajšiu závislosť. Z tohto dôvodu si myslím, že pre Európu a balkánske krajiny, ako Bulharsko, je nevyhnutné, aby nasledovali príklad Slovenska a rozhodli sa opäť spustiť odstavené bloky I, II, III a IV jadrovej elektrárne Kozloduj. V súčasnosti je to jediná možnosť, ktorá by Bulharsku umožnila dosiahnuť aspoň čiastočnú nezávislosť a znížiť priame škody, ako aj škodu spôsobenú používaním vykurovacej nafty, ktorá teraz slúži ako náhrada za plyn.

Maria Petre (PPE-DE). - (RO) So zreteľom na to, že sa sotva začal nový rok 2009, by som vám všetkým chcela povedať, že podľa mňa to nie je obyčajný rok.

V roku 2009 si pripomíname dve uplynulé desaťročia od skončenia studenej vojny a od pádu všetkých múrov, ktoré rozdeľovali krajiny a samotnú Európu na východ a západ, kde na jednej strane vládla sloboda a demokracia a na druhej strane totalitný režim.

Ako rumunská poslankyňa Európskeho parlamentu, ale aj ako občianka Rumunska, ktorá z vlastnej skúsenosti vie, čo je to diktatúra, som presvedčená, že tieto dve desaťročia znamenali pre niektorých z nás prechod a pre ostatných prijatie.

Rovnako verím, že rok 2009 by mal byť aj napriek terajšej situácii rokom, v ktorom by sa naša činnosť a činnosť Európskej komisie mala zamerať na jednu Európu pre všetkých Európanov. Európu, v ktorej každý z jej 500 miliónov obyvateľov cíti, že má zaručené svoje práva, že v nej naozaj existuje zmysel pre solidaritu, že nikto nesmie byť opäť diskriminovaný, že nikto sa nemusí cítiť outsiderom alebo iba tolerovaný v zjednotenej Európe, že sme všetci európskymi občanmi, ktorí sa v nej cítia rovnako, bez ohľadu na to, kde boli pred rokom 1989.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Vážená pani predsedajúca, Európsky parlament sa pri mnohých príležitostiach zaoberá problémami, ktoré sa týkajú životného prostredia. Rád by som zdôraznil problém, na ktorý ma upozornili školáci, ktorým záleží na životnom prostredí. Výkupná cena starého železa, papiera a plastových fľaš prudko klesá. Zber týchto materiálov sa stáva stratovým. Navyše, mnohé mestá odstránili kontajnery určené na triedenie odpadu alebo ich prestali vyprázdňovať.

V poslednom období sa v správach často spomína recyklácia papiera. Súčasná situácia v Poľsku sa v tomto smere dá zhrnúť nasledovne. Tí, ktorí sa zaoberajú zberom starého papiera, tvrdia, že cena je príliš nízka a neoplatí sa ho zbierať. Na druhej strane tí, ktorí pri výrobe papiera používajú recyklovaný papier, tvrdia,

že je pre nich príliš drahý a že vzhľadom na súčasné ceny sa im takáto výroba nevypláca, nakoľko musia investovať finančné prostriedky do zariadení určených na spracovanie tohto recyklovaného papiera. Preto naliehavo žiadam o podniknutie environmentálne uvedomelých krokov smerujúcich k vyriešeniu tohto problému. Veci sa majú tak, že deti síce zbierajú starý papier, pretože táto činnosť má výchovnú hodnotu, avšak tento papier následne končí na verejných skládkach.

Predsedajúca. - Dámy a páni, snažila som sa zaistiť, aby mohlo vystúpiť čo najviac rečníkov.

Tento bod programu sa skončil.

14. Trvalo udržateľné používanie pesticídov – Uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh (rozprava)

Predsedajúca. - Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o nasledujúcich správach:

– A6-0443/2008 pani Christy Klassovej v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o rámcovej smernici o trvalo udržateľnom používaní pesticídov (06124.5.2008 – C6-0323/2008 – 2006/0132(COD));

– A6-0444/2008 pani Hiltrud Breyerovej v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh (11119.8.2008 – C6-0326/2008 – 2006/0136(COD)).

Christa Klaß, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka Vassiliouová, pán komisár Dimas, dámy a páni, dnes tu máme výsledok mnohých rozhovorov a rokovaní, ktoré občas sprevádzali veľké emócie a o ktorom budeme môcť zajtra hlasovať. Nijako sme si to nezľahčovali. Snažili sme sa o to, aby sme v rokovaniach s Radou a Komisiou dospeli k správne mu riešeniu. Zistili sme, že veda nám niekedy neposkytuje jasné závery. Budeme potrebovať ďalšiu vedeckú pomoc, aby sme mohli analyzovať vplyvy týchto nových právnych predpisov. Predovšetkým by som sa chcela úprimne poďakovať všetkým tým, ktorí sa pričínili o tento pozitívny výsledok svojimi konštruktívnymi návrhmi, kolegom v tomto Parlamente, Európskej komisii, francúzskemu predsedníctvu Rady – škoda, že české predsedníctvo Rady tu dnes nie je, – no vďaka patrí aj všetkým pracovníkom.

Prostredníctvom súčasnej smernice o trvalo udržateľnom používaní prípravkov na ochranu rastlín robíme obrovský krok smerujúci k jednotnosti v rámci európskej ochrany životného prostredia a ochrany spotrebiteľa. Dlhodobá udržateľnosť, ako zjednocujúca koncepcia pre európske poľnohospodárstvo, zabezpečí kvalitné potraviny a zdravé životné prostredie. Prvýkrát sa na európskej úrovni zosúladí zaobchádzanie s prípravkami na ochranu rastlín. Základná zásada „tak veľa, ako je potrebné a tak málo, ako je možné“ je založená na rozsiahlom a overenom poznaní. Prípravky na ochranu rastlín sú v skutočnosti pre rastliny liekom. Ak majú byť účinné, musia sa používať správne – správny prípravok a jeho vhodná dávka v správnom čase. Patrí sem aj uvažovanie nad tým, či je chemická ochrana rastlín potrebná a či by neboli vhodnejšie určité mechanické opatrenia. Výber najlepšej technológie a testované zariadenia na aplikáciu pesticídov ochráni životné prostredie a používateľov a prispievajú tiež k úspechu tohto postupu v podobe dobrej úrody. Členské štáty zavedú vo svojich národných akčných plánoch opatrenia na zníženie používania prípravkov na ochranu rastlín.

Hlavným cieľom je zníženie rizika. Uplatňovanie základných všeobecných zásad integrovanej ochrany rastlín sa od roku 2014 stane povinným pre celú Európsku úniu. Členské štáty si určia nárazníkové zóny v blízkosti vodných tokov, ktoré budú musieť byť prispôbené vlastnostiam pôdy a geografickým podmienkam. Ak to bude potrebné, používanie prostriedkov na ochranu rastlín miestnymi orgánmi a v chránených oblastiach sa zníži na minimum alebo sa úplne zastaví. Existujú nariadenia na kontrolu zariadení a určí sa interval pravidelnej údržby. Zníženie rizika znamená, že profesionálni používatelia musia dostať spoľahlivé a priebežné školenie týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín. Súkromných používateľov, ktorí neprešli špecializovaným školením a môžu nesprávnym používaním vo svojich záhradách spôsobiť škodu, musí dobre vyškolený predajca pri nákupe prostriedkov na ochranu rastlín informovať o ich používaní a možných rizikách.

Táto smernica bude znamenať, že doterajšie nariadenia v jednotlivých členských štátoch, ktoré sa medzi sebou líšili, sa prispôbia spoločnej vysokej úrovni. Navrhované opatrenia budú prospešné pre životné prostredie, spotrebiteľov a používateľov. Rovnaké podmienky v celej Európskej únii zabezpečia rovnaké bezpečnostné normy a rovnaké výrobné podmienky. Zhodujeme sa v tom, že látky, ktoré boli potvrdené

ako zdraviu škodlivé, nedostanú licenciu. Zákaz však musí byť podložený spoľahlivými vedeckými zisteniami a nie politickými dogmami. Pri pesticídoch, rovnako ako v mnohých veciach v živote, je nebezpečenstvo otravy závislé od veľkosti dávky, a preto musíme brať do úvahy aj intenzitu vystavenia ich vplyvom. Tabletky proti bolesti hlavy je záchranou, ale pokiaľ si ich vezmete 20, stáva sa nebezpečnou, ba dokonca ohrozuje váš život.

Dospeli sme k dobrému kompromisu. Zosúladi sa ním environmentálna a ekonomická stratégia a ja verím, že zajtra dokážeme zdôrazniť naše požiadavky v jednomyselnom hlasovaní.

Dovolím si ešte jednu technickú poznámku, ktorá sa týka jednej chyby v článku 14 odsek 4. Je tam odkaz na internetový portál spomínaný v článku 4 odsek 3, ale v článku 4 sa žiadny odsek 3 nenachádza. Toto sa musí opraviť.

Hiltrud Breyer, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, táto dohoda predstavuje medzník. Je medzníkom pre ochranu zdravia a spotrebiteľa, ale taktiež pre životné prostredie a hospodárstvo Európy. Predovšetkým by som sa rada poďakovala tieňovým spravodajcom za skvelú spoluprácu. Taktiež ďakujem príslušným pracovníkom a Komisii, vám, pán tieňový spravodajca, a vám, pán Dimas, takisto ďakujem francúzskemu predsedníctvu Rady a zároveň aj kolegom poslancom a poslankyniam, ktorí sa nenechali zastrašiť nadsadenými údajmi z priemyslu.

V prvom čítaní sme schválili 200 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov v Európskom parlamente a touto dohodou sme sa pokúsili rozhodne zlepšiť spoločné stanovisko. Jasnými limitnými kritériami ukončíme túto neodbornú a nekonečnú hru s číslami, ako aj celý hokus-pokus okolo medzných hodnôt. Nikto nedokáže vyčíslieť riziko. Bezpečnosť sa preto môže dosiahnuť jedine úplným zákazom. Pesticídy a iné látky, ktoré sú karcinogénne, mutagénne alebo reprotoxické, nemajú čo hľadať, vôbec nemajú čo hľadať v potravinách. Zamedzením perzistentných, bioakumulatívnych a toxických látok (PBT) zaistíme účinnú ochranu životného prostredia. Teší ma najmä to, že sme úspešne zaviedli a stanovili prvé jasné kritériá pre endokrinné látky a dôverujem zodpovednosti Komisie, že počas nasledovných štyroch rokov prispeje ďalšími kritériami.

Som tiež veľmi rada, že sa Európskemu parlamentu po prvýkrát podarilo zakotviť ochranu včiel medonosných ako kritérium schvaľovania. Poprední vedci vo Francúzsku a Nemecku odhadli hospodársku hodnotu opelovačov na 150 miliárd EUR ročne a škodu vyčíslili na necelých 310 miliárd EUR v prípade straty včiel medonosných ako opelovačov. Preto vás veľmi prosím, aby ste zajtra zamietli akékoľvek pozmeňovacie návrhy, ktoré sa ešte podali. Oslabili by tento kompromis. Ide o kompromis, ktorý už Rada odsúhlasila. Spravidla sa spoločné kompromisy nezvykli znovu napádať. Som však rada, že sme spoločne dosiahli zlepšenie v otázke imunotoxických a neurotoxických látok, pretože v Európe, ktorá o sebe tvrdí, že je spoločnosť založená na znalostiach, si nemôžeme dovoliť, aby vývoj mozgu detí dlhodobo poškodzovali predovšetkým neurotoxické látky. Celkom jednoznačne môžeme povedať „áno“ harmonizácii, avšak bez obmedzovania zákonov členských štátov, a poskytneme im flexibilitu pokiaľ, ide o vnútroštátne postupy v otázke licencií.

Trojité právny základ takisto poukazuje na to, aký veľký dôraz kladieme na zdravie. Zo zákazu sme formulovali výnimky s mnohými reštrikciami, napríklad v spojení so substitučným plánom, aby sa výnimka nestala pravidlom, ale práve naopak. Som takisto rada, že sa nám do tohto nariadenia podarilo zahrnúť aj ochranu zvierat a že sme dosiahli väčšiu transparentnosť, aj keď som od Komisie očakávala viac odvahy. Dúfam, že budeme mať lepší prístup k záznamom o používaní a že sa nám podarí zaviesť elektronický pas pre pesticídy. Nie je to mliečnikom iba v ochrane životného prostredia a spotrebiteľov Európy, podľa mňa je to pre Európu aj čarovná chvíľa. Pre Európu je to čarovná chvíľa, pretože rozhodnutie postupne vyradiť vysokotoxické pesticídy je bezprecedentné a jedinečné na celom svete a môžeme tak v Európskej únii presadiť prevratnú ochranu zdravia a Európa sa stane priekopníkom v globálnom meradle.

Toto nariadenie taktiež predstavuje pridanú hodnotu občanom, ktorí vedia, že Európska únia stojí zásadne na strane spotrebiteľa a zdravia a neustúpila tlaku priemyslu. Z tejto situácie vyšiel víťazne aj priemysel, keď dostane stimuly na inovácie, aby v budúcnosti mohol vyrábať lepšie a bezpečnejšie výrobky.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som sa chcel poďakovať a zagratulovať spravodajkyniam pani Klassovej a pani Breyerovej a parlamentnému Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín za skvele vykonanú prácu na návrhoch rámcovej smernice o trvalo udržateľnom používaní pesticídov a na úprave a zlepšení nariadenia.

Mimoriadne ma teší, že sa dohoda dosiahla v druhom čítaní. Táto dohoda zabezpečuje neporušenosť životného prostredia podľa prvotného návrhu Komisie a v istých dôležitých bodoch vytýčila dokonca ambicióznejšie ciele pre životné prostredie.

Sme si vedomí toho, že používanie pesticídov vyvoláva u obyvateľov veľké obavy. Z toho dôvodu sme v prvom rade potrebovali sprísniť súčasný legislatívny rámec pozmenením smernice o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh z roku 1991 a v druhom rade odstrániť nedostatky v používaní týchto výrobkov na úrovni Spoločenstva.

Dohodou o tejto smernici Európska únia dokázala, že má politickú vôľu na uskutočnenie účinných opatrení na ochranu verejného zdravia a životného prostredia.

Vďaka Parlamentu sa smernica stala ambicióznejšou, než bola spoločná pozícia Rady v určitých dôležitých bodoch. Teraz budú členské štáty povinné pripraviť národné akčné plány s kvantitatívnymi cieľmi na zníženie rizík spojených s používaním pesticídov a zníženie používania určitých výrobkov.

Nebolo to ľahké, pretože spravodajkyňa musela presvedčiť členské štáty o tom, že za istých okolností je najlepšia cesta k zníženiu rizík zamedzenie použitia špecifických pesticídov, ale napokon sa jej to podarilo. Dosiahnutá dohoda predstavuje značný pokrok v ochrane verejného zdravia a životného prostredia v Európskej únii.

Európska komisia teda môže prijať kompromisný balík pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, aby sa dosiahla dohoda o smernici v druhom čítaní.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, najprv by som sa chcela poďakovať spravodajkyňiam pani Klassovej a pani Breyerovej, tieňovým spravodajcom za ich konštruktívny prístup k návrhu, francúzskemu predsedníctvu Rady a vám všetkým, ktorí ste prispeli k úspešnému záveru druhého čítania návrhu Komisie.

Prípravky na ochranu rastlín zohrávajú dôležitú úlohu v poľnohospodárstve, záhradníctve, lesníctve a záhradkárstve. Môžu mať však vplyv aj na ľudské zdravie, zdravie zvierat a životné prostredie. Preto musíme zaistiť, aby boli efektívne a vyvážené regulované.

Počas prípravy prvotného návrhu Komisia viedla rozsiahle konzultácie s predstaviteľmi zainteresovaných strán všetkých sektorov, ktorých sa to týka, a uskutočnila podrobné hodnotenie vplyvov. Hlavnou prioritou bolo – a stále je – dosiahnutie najvyššej možnej úrovne ochrany zdravia ľudí a zvierat a ochrany životného prostredia. Som rada, že sa to odzrkadlilo aj vo výsledku rozhovorov medzi inštitúciami EÚ.

Kompromisný návrh, ktorý máme dnes pred sebou, by posilnil túto vysokú úroveň ochrany niekoľkými ustanoveniami. Na schválenie účinných látok by boli stanovené jasné a prísne kritériá. Výrobcovia, dodávatelia a profesionálni používatelia by museli viesť záznamy a sprístupniť ich na požiadanie tretím stranám, ako napríklad susedom, iným obyvateľom alebo odvetviu zodpovednému za zásobovanie pitnou vodou. Orgány členských štátov by museli sprísniť kontrolu reklám a používania a Komisia by vykonávala audit kontroly v členských štátoch. Úplne by sa zamedzili duplicitné testovania na zvieratách. Na podporu trvalej udržateľnosti v poľnohospodárstve by sa nebezpečné výrobky nahradili bezpečnejšími alternatívami.

Na zabezpečenie komplexných informácií môže Komisia preskúmať otázku dostupnosti existujúcich alternatívnych výrobkov k látkam známym ako endokrinné disruptory. To by sa samozrejme uskutočnilo bez prejudikovania bezpečnostných požiadaviek smernice.

Ako súčasť celkového kompromisu by som chcela navrhnúť v súvislosti s posúdením rizík pre všetky medonosné nasledovný text: „Pri prepracovaní požiadaviek na údaje pre účinné látky a prípravky na ochranu rastlín uvedených v článku 8 ods. (1) písm. (b) a (c) bude Komisia venovať osobitnú pozornosť skúmaniu protokolov umožňujúcich vykonať hodnotenie rizík, ktoré berie do úvahy reálne vystavenie včiel medonosných týmto výrobkom, najmä cez nektár a peľ.“

Kompromisný návrh by vytvoril bezpečnejší rámec na používanie prípravkov na ochranu rastlín v Európskej únii a posilnil by našu environmentálnu ochranu a ochranu zdravia našich občanov. Zohľadňuje aj lisabonskú stratégiu, pretože by znížil nadmernú byrokráciu. Napríklad by sa skrátil a zefektívnil schvaľovací proces. Ďalej by už členské štáty nefungovali izolovane, pretože vzájomné uznávanie autorizácií by sa stalo skôr pravidlom než výnimkou. Malo by to zredukovať roztrieštenosť vnútorného trhu a vytvoriť širšiu dostupnosť pesticídov poľnohospodárom.

Nakoniec by som chcela zdôrazniť, že sa v plnej miere zlučuje s návrhom a zároveň dopĺňa návrh na smernicu o trvalo udržateľnom používaní pesticídov, ktorá podlieha môjmu kolegovi, pánovi komisárovi Dimasovi.

Erna Hennicot-Schoepges, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážení komisári, najprv by som sa chcela poďakovať spravodajkyniam, Komisii a inštitúciám, najmä francúzskemu predsedníctvu Rady. Intenzívne pracovali na dosiahnutí tohto kompromisu, ktorý našiel strednú cestu medzi ľudským zdravím a poľnohospodárskou výrobou.

Čo sa týka poľnohospodárov, zosúladienie systémov troch zón uľahčí prístup k výrobkom a fond pre menej významné použitia plánovaný a garantovaný Komisiou znamená, že budeme mať na trhu výrobky určené na účely menej významného pestovania a záhradkárstva. Máme teda garanciu, že do roku 2020 už žiadne látky s preukázanými škodlivými účinkami, ako napríklad látky CMR a endokrinné disruptory, nebude možné umiestniť na trh.

Z toho vyplýva, že tento návrh by mal výrazne znížiť výskyt chorôb, mnohých druhov rakoviny, ako aj degeneratívnych chorôb, pri ktorých sa vedecky preukázala súvislosť s pesticídmi.

Rada by som zdôraznila, že sa odtiaľ vynaloží veľké úsilie na zabezpečenie väčšieho súladu s opatreniami na ochranu včiel medonosných. Komisia práve podala vyhlásenie o tomto bode. Chcela by som však vedieť, či Komisia znovu prehodnotí smernicu 2007/52 podľa aspektov, ktoré práve uviedla. Dôraz sa bude klásť aj na metódy biologickej kontroly a výskum v tejto oblasti, ktorý podporovala a financovala Komisia, sa naďalej musí efektívne uplatňovať na trhu. Okrem toho som presvedčená, že tento text poslúži ako vítaný a nevyhnutný podnet na stimuláciu výskumu a inovácií medzi hlavnými výrobcami konvenčných chemických pesticídov.

Pokiaľ ide o Komisiu, správa predpokladá vypracovanie predbežných správ, čo znamená, že máme garanciu na monitoring. Dúfam, že národné orgány takisto urobia všetko, čo je v ich silách, aby preukázali, že toto je potrebný text.

Dan Jørgensen, v mene skupiny PSE. – (DA) Vážená pani predsedajúca, po zverejnení návrhu Komisie sa v jedných popredných dánskych novinách objavil istý titulok. Na titulnej strane novín stálo „EÚ ohrozuje dánsku podzemnú vodu“. My v Dánsku sme veľmi hrdí na to, že máme obrovské množstvo čistej podzemnej vody, ktorú môžeme piť bez akejkoľvek úpravy. Teda voda, ktorá tečie z vodovodného kohútika, je podzemná a pred pitím ju nijako nemusíme upravovať. Keby sa bol návrh Komisie prijal podľa pôvodného znenia, pre Dánsko by to znamenalo zhruba zdvojnásobenie počtu pesticídov na trhu. Tie by veľmi pravdepodobne presiakli až do podzemnej vody – pesticídy, ktoré sme práve odmietli používať, pretože by presiakli do podzemnej vody, a tak by sme už nemohli piť vodu bez jej úpravy. Keby sa schválil pôvodný návrh Komisie, bola by to katastrofa. A nielen pre Dánsko. Takisto ako my v mojej vlasti chceme chrániť podzemnú vodu, čo tu uvádzam iba ako príklad, existuje samozrejme mnoho štátov, v ktorých chcú chrániť rôzne veci súvisiace so životným prostredím či zdravím a EÚ nikdy nesmie prinútiť štát, aby znížil svoju úroveň ochrany. Som preto nesmierne rád, že sme dosiahli – nie vďaka Komisii, nie vďaka Rade, ale vďaka snahe Parlamentu – pružnosť, ktorá v prípade vážnych dôvodov umožňuje jednotlivým štátom povedať „nie“ pesticídom, ktoré, v prípade takej situácie nechcú.

Ďalší veľmi pozitívny moment, ktorý ma nesmierne teší, je prijatie zákazu a možnosť vyradiť niektoré z najnebezpečnejších látok obsiahnutých v pesticídoch. Sú to látky, ktoré sa už zakázali pri iných spôsoboch používania formou nariadenia označovaného ako REACH, ktoré sme vypracovali pred niekoľkými rokmi. Tieto látky sú natoľko nebezpečné, že sú zakázané v textilných materiáloch, zakázané v elektronických spotrebičoch, zakázané v hračkách a všetkých ďalších predmetoch, ale sú stále povolené v pesticídoch, ktoré sa napokon dostanú do našich potravín! To je, samozrejme, úplne neprijateľné, a preto som nesmierne rád, že sa zbavíme týchto nebezpečných látok v pesticídoch.

Tretia vec, ktorú by som chcel spomenúť a ktorá je podľa mňa nesmierne pozitívna a mali by sme sa z nej radowať, je, že sme zaviedli ciele znižovania pre členské štáty. Zaviedli sme akčné plány, ktorými majú jednotlivé členské štáty dosiahnuť kvalitatívne a kvantitatívne zníženie v používaní pesticídov. Kvalitatívne znamená, že niektoré látky sú jednoznačne nebezpečnejšie než ostatné a mali by sme, samozrejme, byť opatrní najmä s týmito látkami. Je však tiež dobré znížiť ich používanie aj v kvantitatívnom zmysle, t. j. používanie pesticídov ako takých, pretože to bude mať logicky za následok aj zníženie používania týchto látok, ktoré sa dostávajú do našej prírody a potravín.

Na záver však musím dodať, že niektoré veci sa mohli spraviť aj oveľa lepšie. Napríklad neurotoxické látky. Sú to látky, ktoré škodia vývoju detského mozgu. Skutočnosť, že tieto látky nevyradíme, je podľa mňa

neambiciózna a hanebná. Tiež si myslím, že je hanba, že sme zahrnuli možnosť vyňať tieto nebezpečné látky spod zákazu, ak priemysel preukáže ich potrebu. Myslím si, že sme mali byť ambicióznejší. V konečnom dôsledku som však rád a som spokojný. Je to výhra pre zdravie a životné prostredie.

Anne Laperrouze, v mene skupiny ALDE. – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, nachádzame sa, dúfam, tesne pred schválením tohto balíka o pesticídoch. Dva kompromisné texty, ktoré budú predložené na hlasovanie v Parlamente, sa mi zdajú byť vyvážené a hodné našej podpory z niekoľkých dôvodov.

Výhody pre výrobcov a používateľov sú významné: zjednodušenie autorizačných postupov okrem iných rozdelením do troch zón a vzájomným uznávaním, ktoré je s ním spojené. Ja by som radšej bola uprednostila jednu zónu, aby sa zaručila ešte väčšia konzistencia územia EÚ, ale preukázalo sa, že členské štáty sú príliš opatrné. Vyššie požiadavky na školenia predajcov a používateľov – naučiť ich lepšie sa vyznať v pesticídoch a ich používaní – sú garanciou nielen pre ochranu zdravia, ale aj hospodárske zisky.

Výhody pre tých, ktorí ochraňujú zvieratá, sú tiež významné, v neposlednom rade v zhromažďovaní údajov o testovaní zvierat. Výhody pre ochranu zdravia a životného prostredia sú veľmi podstatné. Najnebezpečnejšie látky z dlhodobého hľadiska nahradia menej škodlivé látky.

Musím sa vyjadriť k veľmi kontroverznému otázke endokrinných disruptorov. Doteraz neboli definované. Žiadny zákonodarný text sa nezaoberal touto otázkou. Kompromis poskytuje Európskej komisii štyri roky na zostavenie vedecky podloženého návrhu opatrení na definovanie vlastností, ktoré narúšajú endokrinný systém. Táto vedecká definícia umožní klasifikáciu výrobkov podľa toho, či narúšajú alebo nenarúšajú endokrinný systém a vlastne poskytne priemyslu potrebný právny vedecký rámec.

Kompromisný text zahŕňa aj otázku včiel medonosných a ich kľúčovej úlohy v ekosystéme. Som presvedčená, že znenie kompromisu a vyhlásenie Európskej komisie predstavujú veľký krok vpred. Vezmú sa do úvahy účinky aktívnych látok nielen na celkový vývoj včiel medonosných, ale aj na nektár a peľ. Chcela by som upokojiť zainteresované strany, ktoré pochybujú o dostupnosti účinných látok a výrobkov. Tento kompromis berie do úvahy ich obavy. Systém troch zón zaručí členským štátom možnosť autorizácie väčšieho množstva výrobkov. A taktiež máme možnosť udeliť výnimku.

Čo sa týka menej významného použitia, Parlament bojoval o to, aby v krátkom čase dostal návrhy Komisie na založenie európskeho fondu. Existuje aj revízná doložka, ktorá vyzýva Európsku komisiu na analýzu vplyvu tejto legislatívy na diverzifikáciu a konkurencieschopnosť poľnohospodárstva.

V neposlednom rade – toto zdôraznili moji kolegovia poslanci – nabádame výrobcov pesticídov na vývoj nových a účinných výrobkov so zreteľom na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia.

Na záver by som rada zdôraznila, že prípravky na ochranu rastlín sú pre rastliny lieky, a mali by sa preto používať výlučne pod dohľadom a rozvážnym spôsobom. Tieto texty uznávajú a naďalej budú zdôrazňovať význam integrovanej výroby, keď ide o zdravé a trvalo udržateľné poľnohospodárstvo. Dva texty, ku ktorým sme dospeli, našli strednú cestu medzi ochranou zdravia, ochranou životného prostredia a dostupnosťou výrobkov pre poľnohospodárov.

Na záver by som chcela povedať, že mi bolo potešením spolupracovať s vami, dámy a páni, na tejto veľmi citlivej otázke. Výsledok sme podľa môjho názoru docielili vďaka počúvaniu, vzájomnému pochopeniu a spolupráci. Ďakujem vám, dámy a páni, skvelú prácu odvedli hlavne obe spravodajkyne, pani Klassová a pani Breyerová, ktoré vynikajúco vyjednávali pri hľadaní kompromisov s Radou.

Liam Aylward, v mene skupiny UEN. – Vážená pani predsedajúca, v tejto rokovacej sále hovoríme v predvečer hlasovania, ktoré je rozhodujúce pre poľnohospodárstvo, zdravie a životné prostredie. Buďme konkrétni: každý z nás, tvorcov legislatívy, ktorý rozpoznal a položil problematickú otázku počas tohto legislatívneho procesu, tak učinil kvôli starosti o poľnohospodárstvo a budúcnosť dodávok potravín.

Samozrejme som znepokojený akýmkoľvek nadmerným používaním pesticídov a ich účinkami. Niet pochyb o tom, že sa zvýšil výskyt rakoviny. Zvýšili sme množstvo rezíduí vo vzduchu, vode a potravinách, čo vplyva na naše zdravie a životné prostredie. Uvedomte si, prosím, že práve naši poľnohospodári sú v priamom kontakte s pesticídmi. Zámer tohto právneho predpisu, s ktorým súhlasím, je ochrana zdravia našich občanov, životného prostredia a poľnohospodárstva.

Ako zákonodarcovia však vždy musíme hľadať strednú cestu a budovať právne predpisy na vedeckých faktoch. Nemôžeme a nemali by sme schvaľovať právne predpisy na abstraktnej rovine. Upustením od

pôvodného vedeckého prístupu Komisie založeného na rizikách v prospech prístupu založenom na nebezpečenstvách, by sme zakopli o prvú prekážku. Bez príslušného posúdenia vplyvu, ktorý mnohí z nás opakovane žiadali, nedokáže nikto presne určiť, koľko látok bude zakázaných.

Írsko má jedinečnú miernu, ale vlhkú klímu. Vďaka nej sú naše polia, na ktorých sa pestujú zemiaky a zimné obilniny, burinaté a plodiny sú náchylné na choroby, napríklad na plesne. Odstránenie odhadovaných 22 látok, vrátane prípravkov Mancozeb a Opus, ovplyvní dostupnosť výrobkov.

Aké budú teda výhľady po 18 mesiacoch od nadobudnutia účinnosti nariadenia? Pesticídy, ktoré už sú na trhu v súlade so súčasnými predpismi, budú dostupné, kým nevyprší platnosť ich licencie. Ak v Írsku dokážeme, že konkrétna látka, ktorá by sa mala stiahnuť, je potrebná na boj proti vážnemu nebezpečenstvu pre zdravie rastlín a ak neexistuje bezpečnejšia náhradná látka, môže sa opakovane povoliť počas piatich rokov aj napriek jej zákazu.

Teoreticky to môže fungovať. Musíme dosiahnuť, aby to fungovalo aj prakticky. V súčasnej dobe si nemôžeme dovoliť znížiť výrobu potravín v EÚ a stratiť konkurencieschopnosť vzhľadom na náš potenciál lídra na trhu. Musíme vyvíjať tlak a naliehať na priemysel, aby investoval do alternatívnych a biologicky bezchybných výrobkov s rovnakými, ba dokonca lepšími účinkami. Existuje precedens. Dobré poznáme prípad použitia nechemického, prírodného, lacného a účinného spreja, ktorý sa na celom svete používa na ochranu bieleho hrozna.

Vítam pozmeňujúci a doplňujúci návrh Parlamentu prispievajúci k ochrane včiel medonosných, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu v opelení dôležitom pre poľnohospodárov a dodávku potravín.

Na záver by som chcel požiadať kolegov poslancov o podporu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov 182 skupiny UEN a zamietnutie balíka pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov 169. Komisia a odborníci v priebehu štyroch rokov predložia primerané vedecké podklady o endokrinných disruptoroch. Nemôžeme ovplyvniť tento vedecký posudok definíciou, ktorá by nebola vedecky podložená.

Hiltrud Breyer, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vlastne som sa chcela vyjadriť k správe pani Klassovej, ale využijem túto príležitosť na odpoveď predchádzajúcemu rečníkovi.

Mali by ste si prečítať dohodu! Práve ste povedali, že sme predložili pozmeňujúci a doplňujúci návrh, aby sa endokrinné látky nevyskytovali na trhu ďalšie štyri roky. Váš pozmeňujúci a doplňujúci návrh docielí pravý opak. Pozrite si to, prosím, ešte raz. Zajtra možno budete môcť návrh stiahnuť, pretože je v rozpore s tým, čo ste práve povedali.

Odvetie výroby pesticídov nechce, aby sme určili kritériá. Každý z nás, tu v Parlamente, si musí odpovedať na otázku, či sa pokorí výrobcom pesticídov, alebo či vytvoríme pridanú hodnotu pre občanov, zdravie a životné prostredie. To je kľúčová vec, nič iné. Napokon urobili sme, ako vždy, všetky potrebné opatrenia na podporu poľnohospodárstva. Najmä príklad Dánska je nesmierne pôsobivý: v priebehu dvadsiatich rokov tu dokázali bez toho, aby spôsobili poľnohospodárstvu škody, znížiť používanie pesticídov o polovicu, zdvojnásobiť kvalitu vody a znížiť množstvo rezíduí pesticídov o polovicu.

A teraz krátko k pani Klassovej. Srdečná vďaka za vašu prácu! My, ako skupina, by sme však boli uvítali jasne stanovené ciele a jasné časové plány. Samozrejme, napriek tomu dúfame, že to podnieti členské štáty, aby medzi sebou začali súťažiť v tom, ktorý z nich je najviac pripravený brať ochranu rastlín a trvalo udržateľné hospodárenie vážne.

A, samozrejme, by sme boli uvítali viac práv pre obyvateľov oblastí, ktoré susedia s poľnohospodárskymi plochami. V tejto súvislosti takisto dúfam, že smerodajné súdne rozhodnutie britského Najvyššieho súdu jednoznačne podnieti a podporí občanov požadujúcich informácie by sa mohlo použiť aj na to, aby sa v členských štátoch v celej Európe poskytol podobný prístup viacerým občanom. Takisto dúfam, že sme urobili krôčik k väčšej transparentnosti.

Roberto Musacchio, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, dialóg o týchto opatreniach, smernici a nariadení o pesticídoch, bol veľmi zložitý. Parlament oprávnené trval na efektívnych a vhodných právnych predpisoch. V Parlamente sa viedli rozpravy, Komisia kládla silný odpor a zmobilizovali sa hospodárske subjekty na ochranu vlastných záujmov.

Skutočne by sme sa mali zaoberať verejnými záujmami. Spotrebitelia by mali mať možnosť konzumovať nezašorené jedlá, občania by mali byť schopní tešiť sa z prostredia neznečisteného pesticídmi a poľnohospodári by mali byť schopní pracovať bezpečne a smerovať k novej kvalite výrobkov.

V poľnohospodárstve sa používa nadmerné množstvo chemikálií, ktoré ničia všetko: naše potraviny, životné prostredie a poľnohospodári sú nútení platiť vysokú cenu za túto priemyselnú výrobu. Zneužitie chemikálií je spojené so starým modelom poľnohospodárstva, v ktorom sa väčší dôraz kladie na množstvo než na kvalitu a výroba je odlúčená od pôdy, ročných období a pracovníkov. Je to nákladný a škodlivý model pre nás všetkých pre svoj vplyv na skleníkový účinok. Právne predpisy, ktoré schvaľujeme, sú preto súčasťou hnutia za vytvorenie modernejšieho a zdravšieho modelu kvalitného poľnohospodárstva, ktoré spĺňa potreby občanov a životného prostredia, výraznejšie zohľadňuje pracovné podmienky a vytvára vyšší príjem.

Musím povedať, že naše úsilie padlo na úrodnú pôdu vďaka húževnatosti oboch spravodajkyň a všetkých odborníkov, ktorí spolupracovali s kolegami z Rady. Zámer znížiť používanie pesticídov, a nielen nebezpečenstvo s ním spojené, sa pridal na zoznam záväzkov, ktoré sa musia dodržať v rámci príslušných národných plánov. Týka sa to hlavne vysokorizikových látok.

Ak sa majú prioritne využívať nechemické metódy, ak sa má chrániť a neporušovať pôda a zásoby vody a má sa zabrániť znečisťovaniu spoločných zdrojov, napríklad vody, tak musia jednotlivé štáty cítiť veľkú zodpovednosť za zníženie používania pesticídov a podporovať trvalo udržateľné používanie. Letecké postreky sú teoreticky zakázané a tam, kde neexistujú žiadne iné alternatívy, treba miestnych ľudí vopred informovať o zložení, čase, intenzite a pláne postrekov. Takisto sme dosiahli pokrok v oblasti práv na dostupnosť informácií a prístup k informáciám cez internet.

Chceli sme presadiť, aby sa z nariadenia vypustila koncepcia troch rozdelených zón, ale Rada nesúhlasila, a tak sa táto koncepcia ponechala. Výsledok je napriek tomu dôležitý. Ide o opatrenia na boj proti nezákonnému pašovaniu, falošným a nebezpečným látkam a podobne. Je to ozajstný krok vpred a dúfam, že pri parlamentnom hlasovaní nevzniknú hádky.

Johannes Blokland, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážená pani predsedajúca, rozprava o trvalo udržateľnom používaní prípravkov na ochranu rastlín a ich uvádzaní na trh je mimoriadne zložitá. Je ťažké nájsť strednú cestu medzi dobrom a zlom. Kým chemické látky škodia životnému prostrediu a zdraviu, naše poľnohospodárstvo bez nich nedokáže fungovať, pretože by sa tým príliš zvýšilo riziko ochorení plodín. To by zasa malo nepriaznivý vplyv na výrobu potravín a hospodárstvo.

Najdôležitejšou úlohou tvorcov legislatívy a politikov je nájsť strednú cestu medzi trvalou udržateľnosťou a ekonomikou poľnohospodárstva. Podľa mňa sú súčasné kompromisné návrhy na dobrej ceste, ja ich schvaľujem. Som nadšený napríklad z toho, že sa snažíme o zníženie rizík a nespoliehame sa výlučne na zníženie používania, veď v praxi samotné zníženie používania nie je vždy zárukou na zníženie rizík. Existujú prípady, keď sa síce zníži množstvo pesticídov, ale používajú sa výrobky s vyššou koncentráciou, čo napokon neprináša životnému prostrediu alebo nášmu zdraviu žiaden prospech.

Som takisto rád, že regulácia povolení nebude natoľko reštriktívna, ako sa navrhovalo v Parlamente v prvom čítaní. Teraz sa právom zavedú ďalšie obmedzenia na udelenie povolenia výrobkom, ktoré však neuškodia poľnohospodárstvu v neprimeranom rozsahu.

Rád by som poďakoval oboj spravodajkyniam za spoluprácu a úsilie, ktoré vyvinuli na dosiahnutie tohto výsledku.

Ashley Mote (NI). - Vážená pani predsedajúca, zaplavili ma odkazy od pestovateľov z celého juhovýchodného Anglicka, ktorí tento návrh považujú priam za katastrofu. Následkom bude podľa nich menšia úroda obilí a vyššie ceny a otvoria sa tým dvere dovozu, pre ktorých nebudú platiť rovnaké podmienky. Dôjde k stratám pracovných miest, niektoré podniky nebudú schopné prežiť a zastaví sa výroba. V mojom volebnom obvode sa zatvorí niekoľko prevádzok, pretože v niektorých prípadoch neexistujú alternatívy ku kľúčovým látkam, ktoré používajú špecializovaní pestovatelia.

V mnohých krajinách, okrem mojej, sa uskutočnilo neprimerané hodnotenie vplyvov a o prechode z hodnotenia rizík na hodnotenie nebezpečenstva sa tu už hovorilo. Ak použijete nebezpečenstvo ako kritérium, rovno môžete zakázať aj benzín a kofeín. Dokonca aj veda je proti vám, nahromadia sa problémy spojené s odolnosťou voči škodcom, poškodí sa biodiverzita. Programy integrovaného boja proti škodcom už znížili potrebu pesticídov. Dôležité sú možnosti, nie množstvá. A zdá sa, že ignorujete výhody striedania plodín. Nemáte právo zničiť jedno z mála prosperujúcich odvetví britského poľnohospodárstva, len aby ste uchlácholili dánsku nechť upravovať podzemnú pitnú vodu.

Marianne Thyssen (PPE-DE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, naše spravodajkyne tvrdo pracovali na dohode, ktorá si zaslúži našu podporu predovšetkým preto, lebo chce dosiahnuť ambiciózne

environmentálne a zdravotné ciele, ale aj preto, lebo je poľnohospodársky a hospodársky racionálna, čo znamená, že dbá o istotu dodávky potravín aj schopnosť existencie poľnohospodárstva v Únii.

Kompromis je, ako vždy, založený na ústupkoch. Naďalej si viem len ťažko predstaviť život s limitnými kritériami, bola by som uprednostnila výber na základe vedecky založeného rizikového hodnotenia, a keď uznávam, že vďaka možnosti udeliť výnimky sa zabezpečí účinnosť.

Z kladných bodov by som chcela vyzdvihnúť nasledovné. Po prvé, členské štáty majú rozpätie pre stanovenie rozsahu zníženia. Po druhé, Únia sa rozdelila do troch zón, v ktorých sú povolenia navzájom uznávané, čo nás priblíži k jednotnému trhu s menšou byrokraciou a rýchlejšou dostupnosťou lepších prípravkov na ochranu rastlín. Po tretie, vítam skutočnosť, že členské štáty budú mať dostatočnú flexibilitu na určenie bezpečnostných zón v okolí vodných tokov. Napokon treba takisto pochváliť to, že členské štáty môžu zaviesť opatrenia na uľahčenie používania prípravkov na ochranu rastlín pre menej významné poľnohospodárske plodiny. Je to obzvlášť dôležité pre štáty s intenzívnym poľnohospodárstvom na malých pozemkoch, a preto dúfam, že fond pre menej významných užívateľov bude patrične doplnený.

Dobрым pravidlom na používanie prípravkov na ochranu rastlín je: čo najmenej a čo najbezpečnejšie, ale toľko, koľko je potrebné pre ochránenu a výnosnú úrodu. Ak si budeme uvedomovať a rozumne sledovať, ak sa budeme snažiť o profesionálne a dobre informované používanie, a ak si uvedomíme, že sa poľnohospodárska výroba uskutočňuje na globálnom trhu, dosiahneme strednú cestu, a preto si tento kompromis získa našu podporu.

Anne Ferreira (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, najprv by som sa chcela poďakovať spravodajkyniam. Dnes sme si vedomí toho, že prípravky na ochranu rastlín síce umožňujú značný nárast poľnohospodárskej výroby, ale v niektorých prípadoch majú veľmi nepriaznivý vplyv na zdravie a životné prostredie. Okrem právnych predpisov, ktoré sa zavedú, by sme preto nutne potrebovali aj epidemiologický register, ktorý by umožnil zhodnotiť vplyv rôznych používaných pesticídov v závislosti od toho, ako im boli profesionálni používatelia, ich rodiny a, samozrejme, aj spotrebitelia vystavení. V niektorých oblastiach sa zaznamenal obzvlášť prudký nárast výskytu rôznych druhov rakoviny. Postihnuté sú aj deti používateľov, no hlavne poľnohospodárov. Okrem kľúčovej otázky ľudského zdravia by sa mal posudzovať aj vplyv na životné prostredie. Už sme si vedomí škodlivých účinkov istých chemických látok na podzemnú vodu a rieky. Na margo tejto otázky by som takisto mohla poznamenať, že si nemyslím, že návrh ponechať otázku bezpečnostných zón na rôzne vnútroštátne orgány je uspokojivým riešením. Myslím si, že Komisia bude musieť byť v tejto otázke veľmi ostražitá.

Dnes taktiež zaznamenávame zvýšenie erózie pôdy, ktoré by mohlo v nasledujúcich desaťročiach ohroziť poľnohospodárske využívanie pôdy v mnohých oblastiach Európskej únie. Úrodnosť pôd sa veľmi znižuje. Je dobré, že Európska Únia reaguje na tieto riziká, ale taktiež by mala podporovať poľnohospodárov pri znižovaní, alebo dokonca úplnej eliminácii od používania škodlivých pesticídov. Budúca spoločná poľnohospodárska politika by mala zahŕňať tieto ciele a finančne viac zohľadňovať prepojenie vysokokvalitnej výroby a poľnohospodárstva. Agronomický a ekotoxikologický výskum, ako aj odborná príprava poľnohospodárov, by mali podporovať nové metódy výroby prispôbené špecifickým vlastnostiam jednotlivých území.

Svoj prejav zakončím citátom názvu jedného filmu, ktorý nedávno prišiel do kín a súvisí s témou dnešného večera. Nesie názov: „*Demain nos enfants nous accuseront*“ [Naše deti nás zajtra obžalujú].

Mojca Drčar Murko (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, dovoľte, aby som sa pridala k tým poslancom, ktorí považujú dohodu v druhom čítaní za vyvážený kompromis vzhľadom na zložitú otázku. Ukazuje cestu pre ďalšie zlepšenie v odvetví smerom k účinnejšiemu a bezpečnejšiemu prípravkom na ochranu rastlín a je dostatočne flexibilná, aby sa vyhla situáciám, v ktorých by zákaz istých pesticídov v konečnom dôsledku negatívne ovplyvnil neškodnosť poľnohospodárskych výrobkov.

Obzvlášť ma potešilo vylepšenie pôvodného návrhu Komisie zamerané na zabránenie duplicitných testov a výskumov a propagovanie testov, ktoré by sa neuskutočňovali na zvieratách.

Dúfam, že by to mohlo mať vplyv aj na iné súvisiace sektory, napríklad požiadavky na údaje týkajúce sa prípravkov na ochranu rastlín, ktorých revízný proces práve prebieha.

Pesticídy sú na rozdiel od chemikálií cielene jedovaté a ich bezpečnostné hodnotenie je osobitou záležitosťou, to však neznamená, že sa majú vykonávať nepotrebné testovania na zvieratách. Vedci možno zistia ďalšie nepodstatné kroky a v budúcnosti bude možno priestor pre ďalšie obmedzenie testovania na zvieratách. Je

potrebné poznamenať, že na vývoj a registráciu nových poľnohospodárskych pesticídov alebo prípravkov na ochranu rastlín je potrebných viac než 12 000 zvierat na tucty rozličných, ale často sa prekrývajúcich testov.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pesticídy sú škodlivé pre životné prostredie a zvieratá. Rád by som zdôraznil, že podmienky, v ktorých sa staré pesticídy v mnohých štátoch skladujú, predstavujú hrozbu pre životné prostredie a ľudí. Chudobné štáty nebudú schopné riešiť tento problém bez pomoci Únie.

Trvalo udržateľné používanie pesticídov je veľmi dôležitá záležitosť. Poskytovanie informácií a školení používateľom je kľúčové, rovnako ako ich podpora agrotechnickými službami. Niektorí odborníci si myslia, že sa používa oveľa väčšie množstvo pesticídov, než je skutočne potrebné. Najčastejšie sa to stáva u malých používateľov, nakoľko im v mnohých otázkach chýbajú potrebné agrotechnické znalosti.

Ďalšími dôležitými otázkami sú umiestnenie pesticídov na trh, vedecký výskum v tejto oblasti a všetky druhy opatrení na zníženie vplyvu pesticídov na zdravie a životné prostredie bez vplyvu na ich účinok. Chcel by som sa poďakovať pani Klasovej a pani Breyerovej za správy, ktoré vypracovali. Rád by som zdôraznil, že tieto smernice majú veľký zmysel v prípade, že sa budú dodržiavať a stanú sa súčasťou poľnohospodárskej praxe.

Skupina Únie za Európu národov smernicu podporuje.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, smernica o trvalo udržateľnom používaní pesticídov a znížení rizík pri ich používaní a nariadenie o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh sú mimoriadne dôležité a užitočné. Trvalo udržateľná výroba a spotreba potravín je predsa základným ľudským právom. Pred nami sú dva kompromisy medzi Parlamentom a Radou. Naša skupina podporí oba dokumenty, hoci by sme boli radšej uvítali rozhodnejší konečný výsledok. Zarazil ma však prístup a prudké protesty záujmových skupín v poľnohospodárstve a priemysle výroby pesticídov v súvislosti s touto dokumentáciou, keďže právne predpisy, o ktorých budeme zajtra hlasovať, zabezpečia lepšiu ochranu ľudí a životného prostredia a v konečnom dôsledku budú viesť k inovácii a bezpečným náhradným výrobkom.

Už sa nikto nemôže zastávať kritiky záujmových skupín v poľnohospodárstve, ktoré tvrdia, že zmizne viac ako polovica pesticídov. Dokonca už aj poľnohospodárske organizácie pripustili, že je potrebné vyradiť maximálne 9 % pesticídov, a dokonca nie okamžite, ale v priebehu niekoľkých rokov. V tejto otázke je naďalej zásadná ochrana verejného zdravia proti karcinogénnym látkam, ktoré dokážu spôsobiť zmeny v DNA, ovplyvniť plodnosť alebo narušiť hormonálnu rovnováhu. Kompromisy v tejto oblasti sú úctyhodné a berú primeraný ohľad na poľnohospodárstvo. Dokonca sa schválilo, že ak sa určité poľnohospodárske odvetvie ocitne v ohrození, tak sa môže vytvoriť osobitný plán, aby sa mu poskytlo viac času.

Podľa mňa predkladáme úctyhodný a prijateľný kompromis medzi ekológiou a poľnohospodárskou ekonomikou.

PREDSEDÁ: PANI ROTHE

podpredsedníčka

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Vážená pani predsedajúca, existuje mnoho príkladov rozumných environmentálnych opatrení EÚ, ktoré zlepšujú život občanov v celej únii a existujú samozrejme aj také príklady, keď EÚ zavádza zbytočne byrokratické opatrenia obmedzujúce možnosť zachovať naše poľnohospodárstvo a spôsob života. Obávam sa, že tento balík týkajúci sa pesticídov môže patriť do druhej skupiny.

Vyjadrením svojich obáv z týchto opatrení vám chcem ujasniť, že nemám na mysli priemysel, ale skôr poľnohospodársku komunitu: poľnohospodárov, ktorí – pripomínam predošlých rečníkov – sa zaujímajú o ľudské zdravie rovnako, ako každý iný občan a ktorí v tejto súvislosti nemajú žiadne zlé úmysly.

Tento balík nemá dostatočnú vedeckú prísnosť potrebnú na ochranu nášho zdravia a hospodárstva. Absencia dôkladného hodnotenia vplyvu, zohľadnenia vplyvov na naše životné prostredie, zdravie, hospodárstvo a trvalú udržateľnosť našich poľnohospodárskych komunít je dôkazom neschopnosti uplatniť dostatočnú prísnosť.

Obávam sa, že tento balík bude mať opačný účinok ako progresívne zámery, na ktorých ja založený. Dobre mienený pokus o vytvorenie udržateľnejšieho vidieka ho môže podlomiť zavedením nadmerne prísnych právnych predpisov pre poľnohospodárstvo, ktoré už aj tak zápasí s problémami.

Pozorne som počúvala jednomyselné argumenty írskych poľnohospodárov a myslím si, že sa oprávnene obávajú tohto balíka a že tieto opatrenia nechránia dlhodobé záujmy našich občanov a poľnohospodárskych komunít.

Triológ predstavuje pokrok v návrhu, ale nariadenie musíme ešte upraviť pomocou pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, aby sa vyriešili tieto skutočné obavy.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Vážená pani predsedajúca, veľký euroskeptik akým som ja, iba zriedkakedy schvaľuje návrh a odporúča Parlamentu, aby hlasoval v jeho prospech. Dôvodom je, že riešime cezhraničné environmentálne problémy a schopnosť fungovania vnútorného trhu. Návrhy sú spravidla neprimerane byrokratické, avšak nie v tomto prípade.

Tento návrh sa vyhýba zbytočnej byrokracii. Naša spravodajkyňa je na správnej ceste. Táto správa navrhuje prísne a tvrdšie kontroly. Požívanie otravných látok, ako napríklad alkoholu a tabaku, musí byť individuálne rozhodnutie. Proti toxicite sa musíme chrániť spoločne. Práve to sa navrhuje.

Návrh ponúka flexibilitu, vzájomné uznávanie, rozdelenie do zón a právo členského štátu zakázať pesticídy nad rámec tu uvedených prípravkov, čo je úplne vynikajúce. Pesticídy, ktoré už sú autorizované, sa nestiahnu. Voči tomu mám isté výhrydy. Mali by sme byť veľmi prísni, pokiaľ ide o jedovaté látky tohto druhu.

Chcel by som vám pripomenúť, čo povedal môj kolega poslanec, pán Mote, o tom, že po zavedení prísnejších predpisov v EÚ sa objaví riziko, že občania budú kupovať výrobky v iných štátoch. Nemyslím si, že k tomu dôjde. Práve preto je dôležité uviesť, že výrobok pochádza z členského štátu EÚ. Ľudia potom uprednostnia práve taký výrobok. Z toho dôvodu odporúčam Parlamentu, aby hlasoval v prospech tohto skvelého kompromisu.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, chcela by som poďakovať spravodajkyniam, schvaľujem dohodu dosiahnutú vďaka pozoruhodnej práci, ktorú s pomocou Európskej komisie a Rady vykonali. Pred sebou máme dohodu, ktorá sa mi zdá byť zvlášť dôležitá, pretože je vyvážená a zohľadňuje spoločný záujem, t. j. berie do úvahy ochranu zdravia spotrebiteľov, ktorí sú znepokojení, len čo sa spomenú pesticídy alebo počujú o kontaminácii ovocia, zeleniny a obilnín rezíduami pesticídov. Cieľ zníženia obsiahnutý v dohode a odstránenie karcinogénnych a genotoxických látok sú preto veľmi dôležité.

Ochrana životného prostredia a biodiverzity so začlenením problematiky včiel medonosných, ochrana vody a našej pôdy sú samozrejme kľúčové aspekty. Takým aspektom je aj ochrana poľnohospodárov, ktorí sú ako prví postihnutí používaním takýchto pesticídov, ktorí budú so spokojnosťou sledovať harmonizáciu legislatívy a zjednodušenie postupov a ktorí budú môcť naďalej používať isté látky potrebné pre poľnohospodárstvo, a dúfame, že to bude trvalo udržateľný typ poľnohospodárstva. Chemický priemysel potrebný pre poľnohospodárstvo má takisto povinnosť vyvíjať a hľadať nové alternatívne riešenia. Vďaka tomuto textu už nebude zmätok v súvislosti s pojmami nebezpečenstvo a riziko. Pesticídy sú evidentne nebezpečné, ale či predstavujú riziko pre profesionálov, používateľov a životné prostredie, závisí od spôsobu ich použitia. Preto je dôležité zabezpečiť odborníkom vhodnú odbornú prípravu, poskytnúť širokej verejnosti informácie a zaviesť výmenu osvedčených postupov.

Na záver by som chcela povedať, že sa v každom prípade musia zosúladiť dovozné kontroly, pretože nemôžeme od našich poľnohospodárov žiadať, aby dodržiavali predpisy, a zároveň naďalej dovážať do Európskej únie výrobky, ktoré nie sú v súlade s našimi právnymi predpismi. Vzniklo by riziko nespravodlivej hospodárskej súťaže.

Thomas Wise (NI). – Vážená pani predsedajúca, neviem, čo sa tu deje, ale pripomína mi to Vladimíra Iljiča Lenina a jeden z jeho najznámejších výrokov „čím horšie, tým lepšie“. Keď sa spätne pozriem na posledných šesť mesiacov môjho pôsobenia tu v Parlamente, vidím, že sa to tu práve aplikuje. Čím horšie, tým lepšie! Z môjho uhla pohľadu je to lepšie, pretože čím skôr si ľudia uvedomia, ako veľmi škodí EÚ ich príjmom, existencii a výrobe potravín, tým lepšie na tom budeme bez nej – za tým si stojím.

Táto správa nepozná nebezpečenstvo alebo riziko, nevie ich rozlíšiť. Dovoľte mi, aby som vám to vysvetlil. Vonku je poľadovica – to je nebezpečenstvo. Existuje riziko, že na ceste domov spadnem. Ani jeden z týchto prípadov však nemôžete upraviť právnymi predpismi.

Spôsobí to škody výrobe potravín. Poľnohospodárov to hospodársky zničí. Spôsobí to zvýšenie cien potravín, hlavne vo Veľkej Británii. Ja budem hlasovať proti tomu, pretože „čím horšie, tým lepšie“, a keď sa toto posolstvo dostane medzi ľudí, my v Británii vystúpime z EÚ.

Dorette Corbey (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa poďakovať spravodajkyniam aj tieňovým spravodajcom. Kompromis, ktorý sa dosiahol, je podľa mňa posun smerom k trvalo udržateľnejšiemu poľnohospodárstvu, ktoré tak zúfalo potrebujeme. Je všeobecne známe, že pesticídy zohrávajú kľúčovú úlohu v ochrane proti chorobám a škodcom, ale chemické pesticídy zároveň znečisťujú životné prostredie a môžu mať škodlivé účinky na zdravie. Preto je dôležité zodpovedne zúžiť priepasť medzi bežným a ekologickým poľnohospodárstvom. Tieto právne predpisy presne to zabezpečujú, predovšetkým tromi opatreniami, ktoré sú z tohto hľadiska dôležité.

Po prvé, zakáže sa niekoľko najnebezpečnejších chemických pesticídov. V prípadoch, kde ešte nie sú dostupné alternatívy, sa udelia výnimky. Pestovanie tulipánov nie je v ohrození, ale neuškodilo by mu, keby sa trochu znížila hladina toxínov.

Po druhé, toto je rovnako dôležité, v legislatíve sú zahrnuté aj stimuly na podporu vývoja trvalo udržateľnejších výrobkov a výrobkov pre menej významné plodiny. Menej významné plodiny sú plodiny, ktoré sa pestujú v malých množstvách, napríklad rajčiny, ružičkový kel a tulipány. Mnohí záhradníci sa obávali, že by legislatíva mohla tieto plodiny ohroziť, ale našťastie sa ukázalo, že ich obavy boli neopodstatnené. Práve naopak, pretože nariadenie zabezpečí založenie špeciálneho fondu na podporu výskumu výrobkov vhodných pre menej významné plodiny.

Tretie opatrenie, ktoré je tiež významné, je, že členské štáty by v tejto súvislosti mali vytvoriť plány na zníženie rizík spojených s používaním ostatných chemických pesticídov. Používanie chemických pesticídov sa znižuje všade, ale hlavne v citlivých oblastiach, napríklad v blízkosti škôl. To je tiež dôležité.

Všetky tieto opatrenia sú prospešné pre životné prostredie a verejné zdravie. Keby to bolo na mne, zakázala by som aj neurotoxické látky, nakoľko môžu ovplyvniť fungovanie ľudského nervového systému, a z toho dôvodu by sa nemali striekať na poľnohospodárske plodiny.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, občania Európy by dnes mali mať radosť z veľmi rozumnej dohody o pesticídoch, ku ktorej dospela Komisia, Rada a samozrejme naše spravodajkyne, a súdiac z toho, čo som počula počas rozpráv, sa dosiahla za silného a mimoriadne efektívneho lobovania v Spojenom kráľovstve a Írsku.

Je to teda legislatívny balík, ktorý zosúlaďuje zdravie a životné prostredie s konkurencieschopnosťou a inováciou namiesto toho, aby ich staval proti sebe, ako to často býva. Je dôležité mať na pamäti, že hoci tých približne 800 chemických molekúl nepochybne zohráva dôležitú úlohu v ochrane plodín proti škodcom, dnes existuje mnoho ľudí, ktorí neschvaľujú vystavovanie obyvateľstva zdravotným rizikám, ktorým sa dá zabrániť. Ja osobne mám na mysli hlavne poľnohospodárov, ktorí sú z nás najviac vystavení určitým škodlivým látkam, látkam CMR a endokrinným disruptorom.

Údaje, ktoré poskytla WHO, sú poučné: jeden milión prípadov vážnej otravy pesticídmi a približne 220 000 úmrtí ročne. Dnes spochybňujeme túto filozofiu, ktorá spočíva v používaní chemikálií na všetko, čím spôsobuje kokteilový efekt a zaujíma krátkodobý postoj k poľnohospodárstvu. Uskutočňuje sa potrebná zmena smerovania, ktorá, ak, samozrejme, naše plénum zajtra prijme kompromis, formálne prinesie ambicióznou, realistickú a rozhodne modernú politiku týkajúcu sa pesticídov. Je to ambiciózne, lebo Európania sa chcú, ako aj my, zbaviť nebezpečných výrobkov, takisto podporujú zákaz leteckých postrekov a zvýšenú ochranu verejných priestranstiev. Je to realistické, lebo sa dodržiavajú hospodárske životné cykly, dve tretiny látok umiestnených na trhu sú bezpečné na obnoviteľnej báze, a preto autorizované na dobu 10 rokov, a výrobcovia nemajú opodstatnený dôvod na obavy.

Vážená pani predsedajúca, na záver mi dovoľte zopakovať, že tento balík týkajúci sa pesticídov je moderný, pretože integrované riadenie pesticídov je nevyhnutnou súčasťou novej poľnohospodárskej politiky, ktorá Európe prinesie menej, ale o to kvalitnejších pesticídov.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, chcel by som vyzdvihnúť tri problematiky z rozpravy o správach o trvalo udržateľnom používaní pesticídov a uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh.

Po prvé, ustanovenia, o ktorých sa diskutuje, sa týkajú iba dvoch etáp používania chemických výrobkov, a to ich uvádzania na trh a ich následného používania. Ešte neexistujú primerané pravidlá na stiahnutie

takých látok z trhu a ich zneškodnenie. V mojej krajine, Poľsku, je zneškodnenie prípravkov na ochranu rastlín veľkým problémom. Prioritou je skôr výrazná finančná podpora, než dodatočné právne ustanovenia. Miestne orgány, na ktorých území sú umiestnené skládky odpadov pre látky tohto druhu, žiadajú na zneškodnenie látok finančnú pomoc. Po druhé, bolo by potrebné, keby jednotlivé členské štáty mali v súlade so zásadou subsidiarity právo posledného slova v súvislosti s udelením, obmedzením a odmietnutím povolenia na používanie chemického výrobku na ich trhu. Po tretie, dúfam, že riešenia prijaté v Parlamente vytvoria rovnaké pravidlá pre všetkých európskych poľnohospodárov v súvislosti s používaním prípravkov na ochranu rastlín. Takisto pevne verím, že nelegálne praktiky súvisiace s obchodovaním a používaním týchto výrobkov sa znížia na minimum.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Vážená pani predsedajúca, návrhy správy sú správne a z toho dôvodu by som chcela spravodajkyne pochváliť. Je síce pravda, ako tvrdí Komisia, že pesticídy sa týkajú hlavne spoločnej poľnohospodárskej politiky, ale platí tiež, že takáto smernica by mala mať ako hlavný právny základ životné prostredie a verejné zdravie. Jej rozsah sa nemôže zredukovať na jednoduchú trhovú harmonizáciu alebo problematiku konkurencieschopnosti. Dôkazom je prípad najvzdialenejších regiónov Francúzska, Martiniku a Guadeloupe, kde sa v prípade Martiniku natrvalo znečistilo 20 % pôdy, 20 % povrchu ostrova, čo je plocha s rozlohou 1000 km², látkou chlordecon, ktorej životnosť je neznáma. Znečistila nielen pôdu, ale aj povrchové vody, niektoré oblasti podzemných vôd a morskú vodu pri pobreží a mimoriadne poškodila naše hospodárstvo. Kto sa zamýšľa nad súčasnými problémami verejného zdravia? Ak ešte nie je neskoro, odporučila by som Parlamentu preštudovať prípad Martinik, ktorého si je Francúzsko veľmi dobre vedomé.

Je dôležité, aby táto smernica docielila výrazné zníženie používania chemických pesticídov v neposlednom rade podporovaním trvalo udržateľných alternatívnych riešení, akými sú napríklad organické poľnohospodárstvo a biopesticídy. Bude to zásluha Parlamentu. Nakoniec nezabúdajme – mnohokrát sa to zdôraznilo – na ničivé účinky pesticídov na faunu, hlavne na včely. Je takisto dôležité, aby bol Parlament obozretný, pokiaľ ide o výrobky voľného obchodu, predovšetkým poľnohospodárske výrobky z krajín, ktoré nemajú prísnené podmienky na používanie pesticídov.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, všetkých nás tu spája želanie chrániť zdravie, ale mali by sme mať na pamäti, že práve poľnohospodári vyrábajú dobré, čerstvé a výživné potraviny, ktoré sú základom nášho zdravia. Pochádzam z daždivej krajiny. Naši poľnohospodári neustále bojujú proti fungálnemu zamoreniu. Huby – na rozdiel od hmyzu, ktorý prichádza a odchádza – prídu a zostanú. Zákaz používania fungicídov alebo nariadenie ich používania v zriedenom stave by mohlo pestovanie zemiakov a obilnín v Írsku znemožniť, no tento navrhovaný právny predpis má už teraz iný účinok.

V našich médiách sa už množia články podporujúce pestovanie geneticky modifikovaných zemiakov ako odpoveď na obmedzenie používania pesticídov zo strany EÚ. Čo bude viac škodiť včelám a životnému prostrediu: ďalšie zodpovedné používanie pesticídov, ako to robia írski poľnohospodári, alebo genetická modifikácia? Pesticídy vraj môžu narušiť DNA. Genetická modifikácia je založená na narúšaní DNA. Teraz je viac, ako kedykoľvek predtým potrebné, aby sme začali s komplexným hodnotením vplyvov.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, text týkajúci sa používania pesticídov, ktorý bol prijatý 18. decembra ako výsledok dialógu medzi Radou, Parlamentom a Komisiou, vyzerá byť vyvážený.

Samozrejme berie do úvahy ako záujmy poľnohospodárov, tak aj potrebnú ochranu životného prostredia vrátane chránených území. Túto záležitosť som pozorne sledoval a dosiahnuté výsledky ma tešia, keďže poľnohospodárom umožnia vykonávať hospodársku činnosť a používať pritom pesticídy a prípravky na ochranu rastlín, ktoré sa však budú prísne kontrolovať.

V tomto ohľade by som rád zdôraznil, že pestovatelia kyslého ovocia a zeleniny v mojom regióne, Normandii, už niekoľko rokov používajú tie najšpičkovejšie agro-environmentálne metódy. Rada a Parlament sa našťastie veľmi užitočne dohodli v tomto čase neistoty, ktorý ešte zhoršuje konečná súvaha spoločnej poľnohospodárskej politiky a ohrozenie poľnohospodárskeho rozpočtu.

Na záver by som chcel povedať, že budeme vždy stáť pri poľnohospodároch a hájiť ich pracovný nástroj a nenahraditeľnú úlohu v spoločnosti, ktorá spočíva predovšetkým v nakŕmení ľudí a až potom v zachovaní prírody a zveľaďovaní krajiny k spokojnosti všetkých. S ohľadom na nezodpovedný tlak, ktorý vyvíjajú ekológovia, je potešujúce, že zvíťazil zdravý rozum.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, zajtra budeme hlasovať o nových nariadeniach o ochrane rastlín. Ide o tému, ktorá vzbudzuje u obyvateľov veľké emócie. Odražilo sa to aj na rokovaníach v Parlamente. Všetci by sme za dostupné ceny chceli čerstvé, zdravé a domáce potraviny, ktoré neobsahujú nebezpečné rezíduá prípravkov na ochranu rastlín. Výsledok trialógu pre to vytvorí predpoklady. Nové nariadenie o ochrane rastlín je veľkým krokom k lepšej ochrane spotrebiteľov a zdravia.

Pri stanovovaní kritérií na udeľovanie výnimiek mali pred politickými dogmami prednosť vedecké kritériá. Výsledkom trialógu je obrovský krok vpred na rozdiel od výsledku nášho Parlamentu z prvého čítania. Nedoťkne sa to takmer 80 % všetkých účinných látok, ale len tých, ktoré predstavujú riziko pre zdravie ľudí alebo životné prostredie, a toto je postavené na vedeckom základe. Pre trvalo udržateľné hospodárstvo bude v budúcnosti dostatok dostupných prípravkov na ochranu rastlín. Látky, ktoré sú skutočne nebezpečné, budú však tiež zakázané.

V budúcnosti už nebude 27 vnútroštátnych licenčných orgánov, ale iba 3 licenčné zóny na udeľovanie licencií na prípravky na ochranu rastlín. Členské štáty si musia potom v rámci týchto zón vzájomne uznávať jednotlivé licencie. Nové nariadenie o prípravkoch na ochranu rastlín zabezpečí potrebný dlhodobý súlad s odôvodnením v sektore prípravkov na ochranu rastlín. Potom budeme mať rovnako vysokú úroveň ochrany bez ohrozenia udržateľnej poľnohospodárskej výroby v Európe. Takto docielime skutočný vnútorný trh a rovnaké podmienky hospodárskej súťaže a urobíme veľký pokrok smerom k ochrane zdravia. Pre spotrebiteľov a poľnohospodárov je to ohromný úspech. Ďakujem veľmi pekne.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Používanie prípravkov na ochranu rastlín v súlade s účinnými poľnohospodárskymi postupmi je nevyhnutné na vypestovanie dostatočného množstva kvalitných potravín, ktoré zabezpečia vysokú úroveň ochrany zdravia spotrebiteľov a životného prostredia.

Zmierňovanie rizík a vplyvov súvisiacich s používaním pesticídov a stanovovanie cieľov zameraných na menej časté používanie týchto prípravkov pomôže zabezpečiť trvalo udržateľné poľnohospodárstvo.

Prítomnosť veľkého množstva pesticídov v potravinách, ktoré sa spotrebúvajú v Európskej únii, je dôsledkom závislosti od týchto chemických prípravkov, ktoré napriek tomu, že sú potrebné na znižovanie zamorenia a zlepšenie efektivity výroby, môžu mať nežiaduci vplyv na verejné zdravie.

Niektoré členské štáty vrátane Rumunska čelia veľkej miere zamorenia, ktoré ovplyvňuje ich poľnohospodársku pôdu, a používanie pesticídov sa javí ako najlepší spôsob odstránenia škodcov.

Z toho dôvodu pomôžu návrhy na zavedenie integrovanej ochrany proti škodcom, používanie alternatívnych látok a riadenie rizika produkovať vhodné poľnohospodárske výrobky, ktoré berú ohľad na životné prostredie a bezpečnosť verejného zdravia, vďaka čomu sa zníži závislosť od prípravkov na ochranu rastlín.

Veľké množstvo škodcov na rumunských poľnohospodárskych plochách zároveň znamená, že pôdu musíme ošetrovať postrekom z lietadiel. Keď však smernica vstúpi do platnosti, tieto postreky sa budú aplikovať už len tam, kde sa nedajú uplatniť alternatívne riešenia pre boj proti škodcom, aby bolo životné prostredie primerane chránené.

S kompromisným výsledkom, ktorý podporila väčšina politických skupín, som spokojná. Zabezpečí totiž aj rovnováhu medzi dostupnosťou prípravkov na ochranu rastlín, a tým aj dostatkom potravinových výrobkov, a ďalej pomôže udržať konkurencieschopnosť európskych poľnohospodárov a zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia a zdravia.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, prípravky na ochranu rastlín boli a stále sú základnými poľnohospodárskymi zdrojmi. Poľnohospodári vyžadujú minimálny výber prípravkov na ochranu rastlín, lebo je to vec ochrany pôvodnej kultúrnej krajiny, výroby potravín najvyššej kvality a ochrany zdrojov.

Naše rozpravy o chemikáliách sa príliš často vedú na veľmi iracionálnej úrovni. Ak chceme dosiahnuť rozumné výsledky, musíme myslieť a konať racionálne. Dôsledky pôvodného stanoviska Parlamentu by boli fatálne: všeobecný zákaz používania prípravkov na ochranu rastlín by viedol k zníženiu poľnohospodárskej výroby a napokon k zvýšeniu cien potravín. Preto som rád, že v rámci trialógu sme dospeli k prijateľnému kompromisu. Je chvályhodné, že sme zachovali rozdelenie do troch zón, aj keď so značnými výnimkami pre členské štáty. Odvážny krok k riešeniu vo forme konzistentného vnútorného trhu by v tejto fáze vyzeral inak.

So zreteľom na prijateľné kompromisy, ktoré sme dosiahli, by sme nemali opravovať konečnú definíciu endokrinologicky účinných látok, ale ponechať Komisii štyri roky na vypracovanie definície na vedeckom základe. V opačnom prípade to s prevenciou preženieme.

Podľa mňa je poľutovaniahodné, že neumožňujeme žiadne hodnotenie vplyvov dohody, ku ktorej sme dospeli.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, naša práca na ďalších úlohách, ktoré sa zameriavajú na reguláciu otázok dôležitých pre ľudské zdravie v rámci Európskej únie, sa chýli k záveru. Verím, že kompromisy, na ktorých sa chceme dohodnúť, sú rozumné. Mali by zabezpečiť, aby zavedené obmedzenia podporili zdravie bez ohrozenia vývoja európskeho poľnohospodárstva.

Je však dôležité mať na pamäti, že všetky také zmeny zamerané na sprísnenie bezpečnostných podmienok v poľnohospodárstve majú za následok omnoho vyššie náklady. Tie musia znášať naši poľnohospodári, od ktorých sa zároveň vyžaduje, aby zlepšovali svoju konkurencieschopnosť na svetových trhoch. Naši poľnohospodári budú musieť platiť viac za bezpečnejšie pesticídy. Zopakujem, čo som v Parlamente povedal už veľakrát predtým. Pre našich poľnohospodárov a výrobcov potravín rozhodne stanovme vysoké štandardy. Tie isté štandardy však zavedme aj pre dovozcov potravín z krajín mimo Únie, inak sa naše úsilie zvyšovať štandardy stane kontraproduktívnym.

Jim Allister (NI). – Vážená pani predsedajúca, čo sa týka tejto veci, nesúhlasím s názorom, že už máme vyvážený balík. Podľa mňa sa táto rozprava vyznačuje dvomi nezmyslami: v prvom rade je to zavrhnutie vhodné bláznovstvo EÚ, ktorá sa nezastaví ani len kvôli hodnoteniu vplyvov, ženie sa cestou zakazovania mnohých prípravkov na ochranu rastlín, nezaujíma ju, že neexistujú žiadne náhrady a že tým veľmi utrpí domáca výroba potravín, najmä sektor obilnín a zeleniny, a tým len prehľbuje závislosť od dovozu z iných štátov, ktoré tieto veci ani trochu nezaujímajú.

Vážená pani predsedajúca, v tejto rozprave som si vypočul veľa o vede, ale aká je to veda, keď sa nepodrobí riadnemu hodnoteniu vplyvov?

Druhý nezmysel sa týka najmä mojej krajiny, ktorú tieto návrhy ovplyvňujú asi najviac a ktorá sa musela podrobiť hlasom kvalifikovanej väčšiny v Rade o týchto veciach až do takej miery, že im pravdepodobne nebudeme môcť vzdorovať. Kvôli hlúpemu podrobovaniu sa kvalifikovanej väčšine sme sa ocitli v tejto pozícii a napriek tomu by niektorí v zmysle Lisabonskej zmluvy povedali, že do tejto kategórie by malo patriť ešte viac tém.

Richard Seeber (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, ide o vyvážený kompromis, a preto ho podporím. Rád by som zároveň poďakoval všetkým, ktorí sa na ňom podieľali. Ako v tejto rozprave počujeme, dokumentácia bola pripravovaná s veľkými emóciami, no aj napriek tomu dokázala zosúladiť rôzne ciele ochrany, ktoré týmito právnymi predpismi sledujeme.

Európa tvrdí, že v oblasti ochrany rastlín je jednou z najpokrokovejších legislatívnych mocí na svete a že je to veľké plus. Pre nás bolo dôležité, aby sme našli rovnováhu medzi predmetnými cieľmi ochrany a ochranou zdravia, cieľmi vnútorného trhu a samozrejme aj ochranou životného prostredia, ale dosiahli sme aj vyvážený výsledok medzi konkrétnymi ochrannými cieľmi. Pre nás bolo dôležité dodržiavať rôzne zásady, napríklad, aby sa celá vec zakladala na faktoch a vedeckých princípoch, nie na emóciách, a po druhé, aby sme si udržali prístup založený na riziku, nie prístup založený na nebezpečenstve, ako predtým. Pre uskutočniteľnosť celého legislatívneho projektu a jeho následnú realizáciu je to mimoriadne dôležité.

Zároveň je potrebné pripomenúť, aby sme pri realizácii neuprednostňovali dovoz, a tým neznevýhodňovali vnútroštátnu alebo európsku výrobu. V tomto prípade má však ešte Komisia pred sebou zložitú úlohu. Celkovo sa tieto zásady vzali do úvahy vyváženým spôsobom. Preto nám tento kompromis stačí. Čo sa týka podrobností, podľa mňa je mimoriadne dôležité, aby mali členské štáty na ochranu podzemnej vody potrebnú flexibilitu a subsidiaritu a aby sa tak dostali do pozície, z ktorej budú môcť reagovať na jednotlivé konkrétne okolnosti. V tomto prípade sa nedá Holandsko porovnávať s Nemeckom alebo Maltou či Gréckom. Taktiež je dôležité, aby sa používanie pesticídov v oblastiach Natura 2000 a vtáčích rezerváciách znížilo na minimum. Členské štáty budú mať aj pri realizácii tohto znižovania dostatok priestoru na manévrovanie. Toto je však kompromis, ktorý by mali podporiť všetci.

Bogdan Golik (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, rád by som začal poklonou spravodajcom za vynikajúce správy. Času je málo, preto sa budem venovať len správe pani Klassovej a poukážem na niekoľko nedostatkov navrhovanej smernice.

Táto smernica upravuje systém poskytovania odbornej prípravy a udeľovania osvedčení distribútorom a profesionálnym používateľom pesticídov. Navrhované opatrenia by však mali medzi členskými štátmi zabezpečiť vzájomné uznávanie osvedčení potvrdzujúcich dokončenie odbornej prípravy v používaní pesticídov. Smernica ďalej obsahuje aj nariadenia o systéme technickej kontroly a údržby zariadení na aplikáciu pesticídov, ktoré sa zakladajú na vnútroštátnych právnych predpisoch. Myslím si, že túto vec by bolo vhodné upraviť na úrovni Spoločenstva. Ak by sa táto kontrola zakladala na medzinárodných predpisoch, vzájomné uznávanie výsledkov členskými štátmi by bolo plne odôvodnené. Je to mimoriadne dôležité najmä vo vzťahu k obrábaniu polí nachádzajúcich sa v pohraničných oblastiach a k oficiálnemu konaniu, čo sa týka ochrany rastlín. Rád by som spomenul poslednú výhradu, a síce to, že osobitné okolnosti ochrany lesov sa nebrali do úvahy. Lesy sa bez leteckého postreku nedajú udržiavať.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Vážená pani predsedajúca, ako holandský poslanec Európskeho parlamentu som túto legislatívu pozorne sledoval. V mojej nízko položenej krajine je situácia veľmi špecifická. Na rozdiel od iných oblastí v Európe nie je v Holandsku možné zaviesť nárazníkové zóny, ktoré Európa stanovila pozdĺž všetkých vodných tokov. Nefungovalo by to. Znemožnilo by to normálnu udržateľnú výrobu v poľnohospodárstve a záhradníctve. Holandsko je však známe aj vďaka menej významným plodinám, ako sú tulipány, cibuľa a čakanka. Preto by sme mali venovať osobitnú pozornosť tomu, ako tento kompromis sformulovať. Kompromis, ku ktorému sme práve dospeli, je výborným vylepšením kompromisu z návrhu pani Breyerovej, o ktorom hlasovala Komisia. Ako člen skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov som pri tej príležitosti hlasoval proti. Teraz tu však sú primerané prechodné ustanovenia, ktoré v kombinácii s inováciou a náhradnými prípravkami priemyslu pomôžu. Navyše aj fond pre menej významné plodiny, ktorý sa založí, znamená vzpruhu pre tieto alternatívy. Aj tri predmetné nariadenia, tri európske zóny pre uznávanie a schvaľovanie sú omnoho lepšie zosúladené s reálnou praxou.

Rád by som sa venoval ešte jednej otázke a tou je schvaľovanie výrobkov spoza hraníc EÚ. Sme priekopníkmi pri zabezpečení rovnováhy medzi verejným zdravím a praktickou aplikovateľnosťou, ale čo sa stane s externými dovozmi? Podľa môjho názoru by sa touto otázkou hospodárskej súťaže, ako aj paralelným dovozom a paralelným obchodom, mala zaoberať Svetová obchodná organizácia, ktorá sa takýmto záležitostiam venuje.

Návrh môžeme podporiť. Rád by som poďakoval spravodajcom a najmä pani Klassovej a pani Hennicotovej-Schoepgesovej za úsilie, ktoré v tomto ohľade vyvinuli. Zostáva už len tento jeden problém, ktorý poľnohospodárov trápi, že síce uplatňujeme udržateľné poľnohospodárstvo, ale čo ostatní? Tento problém zostáva nateraz nevyriešený, a preto by som si rád vypočul vašu reakciu.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Dámy a páni, potravinová bezpečnosť je hlavným cieľom Európskej únie, ale toto je úbohý kompromis. Maďarsko sa v Rade postaví proti tejto správe a maďarskí poslanci Európskeho parlamentu takisto, pretože škodí európskemu poľnohospodárstvu.

Stojíme pred dvomi problémami mimoriadneho významu. Zónový systém je umelý a odporuje zásade subsidiarity Európskej únie a, ako práve poznamenal kolega poslanec z Holandska, znemožňuje pružné reagovanie. Okrem toho škodí európskemu poľnohospodárstvu, pretože sa zvyšuje miera rizika, zvyšuje sa nebezpečenstvo rezistencie, rastú výrobné náklady a aj preto, lebo, ako poznamenali mnohí kolegovia poslanci, nebudeme schopní monitorovať výrobky z tretích krajín. Z tohto dôvodu predstavuje smernica mimoriadne vážne nebezpečenstvo.

A napokon, dôsledok radikálnych environmentálnych stanovísk je taký, že obmedzenie používania prípravkov na ochranu rastlín uvoľní miesto geneticky modifikovaným organizmom, čo by Európa nechcela.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcela poďakovať tým, ktorí na týchto dvoch dôležitých správach pracovali. Na základe niektorých príspevkov, ktoré tu dnes večer odzneli, by si niekto pomyslel, že EÚ v súčasnosti nemá absolútne žiadnu kontrolu nad marketingom a používaním týchto chemikálií – ale my ju máme! V súčasnosti máme prísne predpisy a prísne sú aj s ohľadom na rezíduá a potraviny. V tejto rozprave sa neprikláňam na žiadnu stranu, ani k žiadnemu extrému, najmä nie k tým, ktorí nevidia potrebu prípravkov na ochranu rastlín pri výrobe potravín, ani k tým, ktorí tvrdia, že tieto dva právne predpisy sú pre poľnohospodárstvo a výrobu potravín v Európe katastrofou.

Trochu ma zarážajú vyjadrenia komisára Dimasa o tom, že ľudí pesticídy znepokojujú. Áno, môže to tak byť, ale otázka znie: do akej miery je toto znepokojenie oprávnené? Čo ste ako Komisia urobili pre to, aby sa spotrebitelia dozvedeli, že veľké množstvo našich potravín sa vyrába s použitím prípravkov, ktoré zabezpečujú ich kvalitu a bezpečnosť? Áno, niektoré zložky chemikálií sú veľmi nebezpečné, ale riziko ich

používania závisí od toho, ako sa používajú, a od dodržiavania maximálnych hladín rezíduí v našich potravinách. Som presvedčená, že tí, ktorí ich používajú, majú podľa mojich skúseností dobrú odbornú prípravu a možno by sme mali len zintenzívniť odbornú prípravu v iných členských štátoch.

Dvadsaťdva látok sa ide zakázať; v Írsku a Spojenom kráľovstve panujú veľké obavy o produkciu obilnín a o zemiaky. Otázky znejú: zareaguje chemický priemysel a začne vyrábať nové prípravky? Na túto otázku nemá Komisia odpoveď. Zaberie takého znižovanie? Čo sa stane, ak nebudú žiadne alternatívy? Myslím si, že sa tým musíme zaoberať, lebo v Írsku chceme aj naďalej pestovať obilniny a zemiaky. Otázka potravín z dovozu je veľmi naliehavá, preto žiadam ešte ďalších päť sekúnd. Ak by Komisia na tomto spolupracovala s výrobcami potravín z EÚ, mohli by sme v tejto oblasti pokročiť. Je neprijateľné, aby tu Komisia sedela a vyhlásila, že zakáže používanie látok v Európe, ale tí mimo Európskej únie nám môžu aj naďalej posielat potraviny, v ktorých sa tieto látky nachádzajú. Nie je to konkurencieschopný postoj, je to neprijateľné a ja vás žiadam, aby ste o tom dnes večer hovorili.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, rada by som povedala pár slov k správe pani Breyerovej. Je potrebné povedať, že európski poľnohospodári si sú plne vedomí toho, že pri používaní prípravkov na ochranu rastlín je potrebné venovať osobitnú pozornosť ľudskému zdraviu a ochrane životného prostredia. V tomto odvetví však panujú veľké obavy, keďže Európsky parlament nerozumie vplyvu, ktorý môže mať toto nariadenie v budúcnosti.

Hodnotenie jeho prípadného vplyvu naznačuje, že kvôli nedostupnosti prípravkov na ochranu rastlín v budúcnosti bude veľmi ťažké udržať pod kontrolou škodcov a choroby rastlín, ktoré ovplyvňujú pestovanie mnohých potravín, najmä celú stredomorskú poľnohospodársku výrobu, ako aj pestovanie okrasných rastlín a rezaných kvetov.

Som si plne vedomá, že dohoda plynúca z trialógu bola výsledkom zložitých rokovaní, a preto musím uznať prácu, ktorú odvedli spravodajcovia. Je však potrebné pripustiť, že následkom dočasnej definície endokrinných disruptorov bude strata veľkého množstva účinných látok, najmä insekticídov, ktoré sú pre poľnohospodárstvo mimoriadne dôležité.

Výrobcovia musia mať k dispozícii dostatočné množstvo účinných látok, aby mohli účinne a bezpečne bojovať proti chorobám rastlín alebo škodcom, ktorí ich rastliny napádajú, a mať na pamäti, že nebezpečenstvo veľakrát nespočíva ani tak v samotnom prípravku, ako v jeho zlom použití.

Z týchto dôvodov podporuje španielska delegácia skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov návrhy, ktoré vyžadujú hodnotenie vplyvu, a bude hlasovať za pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh pána Sturdyho, ktorý som aj ja sama podpísala a ktorý sa vzťahuje na endokrinné disruptory, a za tie, ktoré umožnia, aby boli prípravky na ochranu rastlín k dispozícii v prípade núdze.

Ak sa toto nariadenie prijme v zmysle dosiahnutej dohody, výsledkom bude zníženie poľnohospodárskej výroby a nárast cien potravín, kvôli čomu budeme dovážať tie potraviny, ktoré nevyrobíme a ktoré budú ošetrované tými istými prípravkami, ktoré zakazujeme.

Robert Sturdy (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, čo sa týka správy pani Breyerovej, pýtam sa Komisie, prečo ste proti hodnoteniu vplyvov? Čo je také dôležité alebo také znepokojujúce, že Komisia je proti hodnoteniu vplyvov?

Nemáme žiaden vedecký dôkaz, aby sme mohli tvrdiť, že niektoré prípravky, ktoré používame, sú nebezpečné pre verejné zdravie. Niektoré sú, ale je dosť veľa tých, ktoré navrhujete stiahnuť z ponuky, hoci nie sú nebezpečné. Konkrétne mám na mysli napríklad prípravok Triasol, ktorý je pre pestovanie pšenice v Európskej únii nevyhnutný. Sklamali ste, a týmto jednoznačne myslím vás, Komisiu, sklamali ste širokú verejnosť, keď ste nedokázali zabrániť príchodu geneticky modifikovaných organizmov do Európskej únie, čo Komisia aj pripúšťa. Pripustili ste skutočnosť, že ste nezabránili príchodu geneticky modifikovaných organizmov do Európy. Zlyhali ste, čo sa týka správy o maximálnych hladinách rezíduí, ktorú som pripravil. Máme tu členku GR SANCO – pani komisárka je však práve zaneprázdnená vedením rozhovoru, ale keď dohovori, možno by si mohla vypočuť, čo chcem povedať. Zlyhali, čo sa týka kontroly dovozov s maximálnymi hladinami rezíduí pesticídov. Nájdeme ich na regáloch supermarketov.

Takže, ak zakážeme tieto prípravky v Európskej únii, čo urobíte s ohľadom na výrobky z dovozu? Poviete len: no, veď je to nakoniec jedno – tieto výrobky k nám budú chodiť tak či onak? Necháme to tak a budeme sa nazdávať, že ľudia to netrápi?

Pokiaľ ide o výrobu potravín, poľnohospodári z celej Európskej únie sa zachovali najzodpovednejšie a prijatím tejto legislatívy im vlastne povieme, že sú hlupáci a že sa ich to netýka. Žiadny poľnohospodár so zdravým zmyslom by nepoužil chemikálie, ktorá je nebezpečná pre verejné zdravie. Čo sa tohto týka, vykonali sme obrovské množstvo prieskumov.

K tejto veci vyslovím ešte dve myšlienky. Pri výrobe vajec sa chystáme zakázať kliecky, ale napriek tomu na to udelíte výnimku. Na tomto však ľuďom veľmi záleží. Znepokojuje ma, že vy, Komisia, ste zatiaľ nedokázali uplatniť všetky právne predpisy, ktoré máme. Teraz je absolútne nevyhnutné, aby ste dali poľnohospodárom príležitosť obhájiť sa a dokázať, že tieto výrobky sú bezpečné.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (SL) V dôsledku nezodpovedného používania pesticídov sa objavilo niekoľko alarmujúcich trendov týkajúcich sa zdravia. Je zrejmé, že nemôžeme zlepšovať zdravie a znižovať výskyt rakoviny, keď sú naše potraviny čoraz jedovatejšie. Na mysli mám jednu z kľúčových otázok životného prostredia a zdravia, a preto nám môže pomôcť len zmena rozvojovej paradigmy, nie samotné kozmetické úpravy.

Práca, ktorú odvieďla moja kolegyňa, pani Klassová, a kolegyňa, poslankyňa Breyerová, v spolupráci s tieňovými spravodajcami, je krok správnym smerom a ja by som rád povedal, že ju plne oceňujem. Som rád, že môžem poznamenať, že obidve správy dokázali určiť veľa oblastí, v ktorých je potrebné konať, a zároveň oslovujú výrobcov, predajcov a používateľov pesticídov. Zároveň však žiadame o zavedenie národných akčných plánov s kvantifikovanými cieľmi.

Podľa mňa je podstatné, že sme o tom informovali susedné štáty, keďže to môže mať významný vplyv nielen na ľudí, ale najmä na včely. Znamená to, že môžeme predchádzať škodám jednoducho tak, že sa zameriame na tých, ktorí by ich mohli spôsobiť. Táto smernica stanovuje, že členské štáty si môžu do svojich národných akčných plánov zahrnúť predpisy o informovaní susedných štátov. Bol by som radšej, keby sa ustanovilo, že tak musia urobiť.

Som presvedčený, že je možné povoliť ochranu rastlín s tým, že nechemické, čiže biologické a mechanické prípravky budú hrať väčšiu rolu.

Neil Parish (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, vážení komisári, rád by som vám pripomenul, že ani nie pred rokom sme v tejto miestnosti rokovali o tom, čo urobíme s ohľadom na celosvetovú potravinovú bezpečnosť, a či je vo svete dostatok potravín, čo nás veľmi znepokojovalo. Dnes večer, ani nie o rok neskôr, tu rokujeme o právnych predpisoch, ktoré majú potenciál znížiť výrobu potravín v Európskej únii, a na výrobu potravín sa vzťahuje aj istá morálka, lebo musíte mať na pamäti, že ak my v Európe nebudeme vyrábať potraviny, pravdepodobne si ich budeme môcť zaplatiť, ale rozvojové krajiny nie.

Mnohé z týchto právnych predpisov budú mať vplyv na naše plodiny – nielen na pšenicu, ako povedal Robert Sturdy, ale najmä na zemiaky. Za posledné dva roky sme mali v severnej Európe najhoršie letá, aké som kedy videl. Aby sme znížili množstvo plesní a aby sme vôbec mohli zemiaky vypestovať, potrebovali sme fungicídy. A ak nebudú ľudia v Európe jesť zemiaky, čo potom budú jesť, vážení komisári? Budú jesť ryžu a cestoviny, ktorých – a ryže určite – je v rozvojových krajinách nedostatok.

Ešte k tomu, čo povedal Robert Sturdy: veľa pesticídov a fungicídov, ktoré používame, nepredstavuje žiadny problém, pokiaľ sa používajú správne a pokiaľ sa dodržiava riadna doba odbúrania, a používaním týchto konkrétnych chemikálií môžeme vyrábať veľmi dobré potraviny. A ak sa tu postavíte a vyhlásite, že zastavíte dovážanie potravín, ktoré boli ošetrované týmito chemikáliami – nedokážete to! A to z jednoduchého dôvodu, že ak sa aplikovali správne, môžete pšenicu testovať po príchode do prístavu v Rotterdame, koľko len chcete, nenájdete tam žiadne rezíduá. Takže si myslím, že sa musíme prebudiť a uznať skutočnosť, že v Európe potrebujeme vyrábať potraviny a potrebujeme ich vyrábať bezpečným spôsobom, zabezpečiť znižovanie množstva chemikálií, ktoré používame, čo už aj robíme, a zabezpečiť, aby boli poľnohospodári správne odborne pripravení na to, ako správne postrekovať, čo už takisto robíme.

Rád by som vás teda vyzval: vykonajte, prosím, riadne hodnotenie vplyvov, lebo toto hodnotenie ste vykonali už pred dvomi rokmi. Zaznamenali sme dve najvlhkejšie letá vôbec, je čas, aby ste na to znova dohliadli. Vyzývame vás, aby ste vykonali riadne hodnotenie vplyvov.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, pán Struan Stevenson mi ponúkol svoje dve minúty, keďže tu dnes nie je. Mohla by som ich využiť ako čas PPE-DE?

Predsedajúca. – Nech sa páči.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, kvôli zveličeným tvrdeniam je v rôznych fázach tejto zložitej rozpravy ťažké rozoznať skutočnosť od fikcie. Áno, je potrebné kontrolovať používanie agrochemikálií, s tým všetci súhlasíme, ale ak sa nebudú používať udržateľným spôsobom, môžu byť nebezpečné pre používateľov a životné prostredie. Ak sa však trvalo udržateľným spôsobom používať budú a ak sa budú dodržiavať maximálne hladiny rezíduí a doba odbúrania, predstavujú len minimálne riziko a pre spotrebiteľov dokonca žiadne.

Predmetom obáv je návrh zakladať rozhodnutia o povolení účinnej látky radšej na vnútorných vlastnostiach danej látky – prístup založený na nebezpečenstve – než na vedeckej zásade hodnotenia rizika.

Alkohol, čistý alkohol, je nebezpečný. Ak vypijete čistý alkohol, vieme, čo sa stane. Ale ak sa dostatočne zriedi na 4 % alebo 12 % alebo inak, predstavuje minimálne riziko, pokiaľ sa používa trvalo udržateľne. Dovolím si tvrdiť, že toto sú dva rôzne problémy.

Hovorilo sa o hodnotení vplyvov EÚ. Hovorilo sa už aj o vedeckej definícii endokrinných disruptorov a o jej nedostatočnosti. Pozitívnu správou však je, že obdobie, na ktoré sa výnimka udeľuje, umožní danému odvetviu investovať do prepotrebného výskumu a vývoja a vyvíjať nové prípravky a možné alternatívy. Rada by som vyzvala agrochemický priemysel a obec CERP, aby túto oblasť preskúmali a investovali do nej.

Záhadná anomália, že vo všeobecnosti povoľujeme dovoz potravín, ktoré boli ošetrované prípravkami na ochranu rastlín, a zároveň našim poľnohospodárom zakazujeme používať tie isté prípravky, je stále jedným z najväčších problémov, ktorý máme s právnymi predpismi tohto druhu. Po dôkladnej úvahe si však myslím, že od pôvodného návrhu sa už veľa zlepšilo, a ja sa prikláňam k podpore tohto návrhu.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, rád by som zdôraznil, aké dôležité je už na začiatku legislatívneho procesu objasniť všetkým zainteresovaným dôvody, prečo je v tomto ohľade potrebná regulácia.

Ako zástupca prevažne vidieckeho volebného obvodu som k tomuto konkrétnemu problému dostal značné množstvo sťažností od veľmi znepokojených voličov z poľnohospodárskej komunity.

Táto komunita vo všeobecnosti nadobudla dojem, že Brusel vydáva nariadenia svojvoľne, bez akýchkoľvek informácií či zásahov zdola nahor. Z toho dôvodu som presvedčený, že vlády jednotlivých členských štátov musia tieto záležitosti zainteresovaným omnoho viac vysvetľovať, nielen jednoducho zvaliť zodpovednosť na takzvaných bruselských byrokratoch. Napokon sú to práve členské štáty, ktoré musia v konečnom dôsledku tieto opatrenia implementovať, a sú to tiež členské štáty, ktoré majú z hľadiska miestnych zástupcov zdroje na to, aby tieto záležitosti vysvetľovali poľnohospodárom.

Je dôležité, aby výrobcovia potravín v EÚ neboli v porovnaní s výrobcami dovážajúcimi potraviny na trh spoza hraníc EÚ príliš zaťažovaní právnymi predpismi. Každý návrh musí byť vzhľadom na spotrebiteľov, poľnohospodárov a životné prostredie vyvážený, ale zároveň musíme zabezpečiť, aby sa všetkým zainteresovaným sprístupnili správne informácie.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Dámy a páni, ako lekárka citlivo vnímam, že našou povinnosťou voči európskym spotrebiteľom je obmedziť tie látky na ošetrovanie rastlín, ktoré sú nebezpečné, a to na základe vedeckých poznatkov. Súčasne oceňujem, že sa spravodajkyniam podarilo nájsť vyvážené riešenie nového nariadenia, ktoré bude motivovať priemysel k hľadaniu a vyvíjaniu alternatívnych bezpečnejších pesticídov. Do tej doby je nutné udeľovať výnimky, ktoré potrebujú krajiny s vlhkým podnebím, a južné krajiny to jednoducho musia pochopiť. Trvám na tom, aby členské štáty, ale aj Komisia, dôsledne a nekompromisne kontrolovali, či neboli potraviny a kvetiny dovážané k nám z krajín mimo Európskej únie ošetrované zakázanými pesticídmi a fungicídmi. Nejde iba o hodnotenie úrovne rezíduí v potravinách. Nesmieme dopustiť takú nerovnú hospodársku súťaž pre európskych poľnohospodárov. Tiež sa pripájam k tým, ktorí kritizujú, že Komisia nevykonala hodnotenie vplyvov, kvôli čomu bohužiaľ nemôžeme občanom odpovedať na všetky pochybnosti o tomto nariadení, aj keď jeho zmysel podporujem.

Gerard Batten (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, spoločná poľnohospodárska politika spôsobila britskému poľnohospodárstvu obrovské škody z finančného a hospodárskeho hľadiska.

Teraz máme tieto návrhy o pesticídoch. Odhaduje sa, že táto smernica by sa mohla premietnuť do zákazu 15 % pesticídov. Odhaduje sa, že v dôsledku tohto zákazu by sa úroda pšenice znížila o 26 % na 62 %, úroda zemiakov o 22 % na 53 % a úroda niektorých druhov zeleniny o 25 % na 77 %. Následkom tohto budú maloobchodné ceny prudko stúpať, čo sa najviac dotkne ľudí s najnižšími príjmami.

Zaujímalo by ma, či by nás spravodajkyne mohli informovať aspoň o jednom človeku, ktorého účinky týchto pesticídov postihli, alebo na ne zomrel. Asi nie. Ale ja vám viem povedať o mnohých voličoch z môjho volebného obvodu, ktorí si nemôžu dovoliť zaplatiť za potraviny ešte viac.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Som rád, že vďaka smernici o používaní prípravkov na ochranu rastlín patrí táto záležitosť v zásade do kompetencie členských štátov, najmä čo sa týka veľkosti a určenia nárazníkovej zóny. Som za stanovenie akčných plánov na národnej úrovni a podporujem návrh, že zníženie používania takýchto prípravkov by malo byť stanovené zákonom. Rovnako ma teší aj dosiahnutý kompromis týkajúci sa leteckého postreku.

Čo sa týka smernice o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh, návrh je v základe rozumný, keďže sa zaoberá zákazom a postupným nahrádzaním prípravkov, ktoré majú vážne škodlivé účinky na ľudské zdravie. Zároveň však môže kontrolovanie materiálov prichádzajúcich z tretích krajín spôsobiť problémy.

Udeľovanie povolení na používanie prípravkov na ochranu rastlín podľa systému troch zón považujem za neprijateľné. Nemusíte byť expert na ochranu rastlín, aby ste sa zhrozili pri pomyslení, že napríklad Maďarsko by patrilo do tej istej zóny ako Írsko, ktoré má úplne iné poveternostné podmienky a podmienky na poľnohospodársku výrobu.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, rád by som sa venoval téme, o ktorej sme dnes v tejto súvislosti ešte nerokovali. Na konci dňa sme dúfam opäť dosiahli rozumný kompromis pre Európu. Ale čo sme za celý čas urobili? Spomeňme si na rokovania v priebehu mnohých mesiacov, počas ktorých jedna strana nekompromisne obviňovala druhú a naopak. Média nám to všetko s nadšením predložili. Všetko, čo bolo v médiách, viedlo k podkopaniu dôvery spotrebiteľov a k tomu, že všetci sa zhodli na tom, že Európa robí všetko zle a Európa je skôr proti občanom ako pre nich. Napokon sme dosiahli aspoň trochu primerané riešenie, kompromisné riešenie, ale stále len také, o ktorom sa budeme ešte veľa dohadovať. Čo po sebe vo všeobecnosti zanecháme? Málo, ak nie nič.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Po prvýkrát prijali Európska komisia, Rada a Parlament taký dôkladný a rozsiahly prístup k predpisom o kvalite a bezpečnosti potravín. Zaujímavé hlasovanie v Parlamente zakončí trojročnú prácu. Našou úlohou je zabezpečiť, aby boli predpisy jasné, bezpečné a založené na znalostiach, najmä pokiaľ ide o takú citlivú oblasť, akou je výroba potravín. Z toho dôvodu so skupinou poslancov zdôrazňujeme potrebu neustáleho sledovania vplyvov prijatého nariadenia o používaní pesticídov.

Tvrdíme, že predpisy založené na hlbokých znalostiach zabezpečia u spotrebiteľov dôveru, pokiaľ ide o používanie pesticídov na vedeckom základe. Dosiahnutý kompromis pomôže zlepšiť zdravotný stav obyvateľov, ale zvýši výrobné náklady. Mali by sme to mať na pamäti, keď budeme rokovať o finančných zdrojoch pre spoločnú poľnohospodársku politiku. Zároveň sa pýtame, či budú dovezené potraviny spĺňať prísne predpisy, ktoré sa uplatňujú v Únii. Žiadam o podporenie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov 179, 180 a 181, ktoré sme predložili spolu s ostatnými poslancami.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, musím povedať, že mám vážne pochybnosti o návrhu, ktorý tu dnes večer máme pred sebou, a obávam sa vplyvu, ktorý bude mať na budúcnosť nášho poľnohospodárstva.

Chcem povedať, že podporujem pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré predložil pán Sturdy a ktoré som aj podpísal, a že som ich podporil rád. Myslím, že prinajmenšom pomôžu podporiť poľnohospodárstvo v budúcnosti.

Áno, potrebujeme a vyžadujeme právne predpisy, ale musia to byť dobré právne predpisy. Nechceme predsa popritom výrobu škodiť. Potrebujeme riadne hodnotenie vplyvov, aby sme sa dozvedeli, aký to bude mať vplyv, a presne toto sa vyžaduje a toto je potrebné a toto teraz nemáme. Potrebujeme viac faktov, nie výmyslov, a na týchto faktoch by sme určite mali stavať.

Nemá zmysel, aby sa Európa sama svojimi právnymi predpismi diskvalifikovala, pretože nemôžeme kontrolovať, čo sa do nej dováža. V tomto prípade uplatňuje Komisia dvojité meter na to, čo stanovuje v rámci Európskej únie a čo nechá do Európskej únie doviesť, pretože to povedie k tomu, že ľudia nakúpia v tretích krajinách.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, rád by som sa poďakoval všetkým, ktorí sa v dnešnej rozprave vyjadrili, za konštruktívne vystúpenia. Na základe textu, na ktorom sme sa dohodli a ktorý je kompromisom, a to veľmi úspešným, sú členské štáty povinné pripraviť národné akčné plány aj s kvantitatívnymi cieľmi, aby sa zmiernili riziká.

V zmysle týchto národných akčných plánov sú členské štáty ďalej povinné kontrolovať používanie pesticídov, ktoré občas spôsobovali konkrétne problémy, a stanoviť ciele na zníženie používania niektorých pesticídov. Predstavuje to významný pokrok, ktorý spolu s ochranou zdravia európskych občanov a životného prostredia prinesie finančné výhody v dôsledku zníženia vnútroštátnych výdavkov na zdravotníctvo a výhodu plynúcu zo zníženia používania pesticídov v zmysle nových právnych predpisov.

Okrem národných akčných plánov sa navrhovaný kompromis venuje aj množstvu iných dôležitých aspektov. Musí sa uplatňovať zásada prevencie. V rámci integrovanej ochrany proti škodcom sa uprednostňujú iné, nechemické metódy ochrany rastlín.

Ochrana obyvateľov a osôb v najbližšom okolí sa zlepšila v tom, že národné akčné plány môžu obsahovať predpisy o informáciách pre osoby, ktoré by mohli byť vystavené unášanému postreku, pričom pôda, ktorá sa postrekuje zo vzduchu nesmie byť prilahlá k obytným oblastiam.

Všetci distribútori pesticídov, nielen tí, ktorí ich predávajú profesionálnym používateľom, musia zabezpečiť, aby niektorí ich zamestnanci mali osobitné osvedčenie o spôsobilosti – ktoré sa samozrejme vzájomne uzná, ako poznamenal jeden poslanec – na poskytovanie informácií o pesticídoch, a aby boli pripravení poskytovať spotrebiteľom poradenstvo. Táto požiadavka sa v rámci výnimky nebude vzťahovať len na niektoré kategórie malých distribútorov.

Pokiaľ ide o zákaz leteckého postreku a spracovanie žiadostí o udelenie výnimky, dospeli sme ku kompromisnému riešeniu. Výnimky sa budú udeľovať v rámci dvojstupňového postupu. Prípravu všeobecného plánu leteckého postreku musia najprv výslovne schváliť orgány a potom sa podávajú osobitné jednotlivé žiadosti o letecký postrek, ktoré musia spĺňať podmienky schválené v rámci všeobecného plánu.

Na záver by som rád dodal, že Komisia je spokojná s výsledkom rokovaní, a preto môže prijať všetky navrhované kompromisné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy.

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, všetkým vám ďakujem za veľmi prínosnú účasť v tejto veľmi zaujímavej rozprave. Komisia prikladá osobitný význam tomuto spisu a ja osobne som odhodlaná presadzovať najvyššiu úroveň verejného zdravia, ktorú sa snaží dosiahnuť. Boli sme svedkami dlhých a náročných rokovaní v priebehu trialógu, ktorý spravodajkyňa viedla veľmi odhodlane a šikovne, za čo jej ďakujem.

Komisia podporila spoločnú pozíciu a teraz môže podporiť aj návrh vyplývajúci z druhého čítania. Všetky inovatívne aspekty v návrhu zostali, najmä kritériá schválenia, ktoré zabezpečia, aby sa nebezpečné látky, ktoré predstavujú pre verejné zdravie veľké riziko, eliminovali alebo nahradili bezpečnejšími alternatívami, zlepšené vzájomné uznávanie a náhrada niektorých prípravkov bezpečnejšími alternatívami. Rada by som však reagovala na niektoré pripomienky, ktoré tu dnes odzneli.

Podľa odhadov Komisie sa stiahnu len 4 % látok, ktoré sú dnes na trhu dostupné, pretože sú to endokrinné disruptory, a len 2 %, pretože sú karcinogénne, mutagénne alebo poškodzujú reprodukciu. Očakáva sa, že celkový počet účinných látok, ktoré sú v súčasnosti na trhu dostupné a ktoré by sa podľa nového nariadenia hádam neboli bývali schválili, bude menej ako 25.

Toto vyčíslenie potvrdila správa Národného inšpektorátu pre chemické látky Švédska a je v súlade aj s revidovaným hodnotením vplyvu Riaditeľstva pre bezpečnosť pesticídov Spojeného kráľovstva. Ďalej by som rada zdôraznila, že nové kritériá sa budú vzťahovať na už schválené látky len po obnovení ich schválenia. Rok obnovy pre väčšinu týchto látok je 2016. Priemysel bude mať preto dosť času na vývoj iných, bezpečnejších látok.

Rada by som sa tiež vyjadrila k niektorým pripomienkam o dovážaných potravinách. Len pripomínam, že od roku 2008 máme nariadenie o maximálnych hladinách rezíduí, ktoré sa uplatňuje v plnom rozsahu. Ak sa účinná látka neschváli na používanie v prípravkoch na ochranu rastlín v EÚ, maximálna hladina rezíduí sa pre takúto látku stanovuje na zistiteľnú úroveň. Táto maximálna hladina rezíduí platí pre výrobu EÚ, ale aj pre dovážané potraviny a krmivá.

Je tu však niekoľko dôvodov, pre ktoré nemohla byť účinná látka schválená v EÚ, a prípadné riziko pre spotrebiteľov je jedným z nich. Ostatné sa môžu týkať životného prostredia alebo ochrany pracovníkov,

ktorá patrí do zvrchovanosti tretích krajín, v ktorých sa pesticídy používajú. Za týchto okolností by nemohlo byť používanie pesticídov pre nás prijateľné, ale ošetrované plodiny by pre spotrebiteľov EÚ nemuseli nevyhnutne predstavovať riziko. Tretia krajina, ktorá chce vyvážať komodity ošetrované takými látkami do EÚ, by preto mohla požiadať o prípustnú koncentráciu pri dovoze, pokiaľ dokáže predložiť údaje dokazujúce, že konzumácia týchto komodít neohrozuje ľudské zdravie, a že tieto údaje boli pozitívne hodnotené Európskym úradom pre bezpečnosť potravín a formálne prijaté v právnych predpisoch EÚ. Toto je pozícia s ohľadom na dovážaný tovar.

Späť k smernici, ktorú, dúfam, prijmem. Komisia považuje konečný kompromis za primerane vyvážený na dosiahnutie cieľov ochrany zdravia a životného prostredia a zabezpečenie dostupnosti pesticídov pre poľnohospodárov. Teraz sa tešíme na schválenie dohody z druhého čítania.

Toto je určite veľmi dobrý spôsob pre Európsky parlament a Radu, ako začať nový rok, a aj pre našich občanov, keďže prospieva ich zdraviu. Veríme, že je výhodný aj pre našich poľnohospodárov, keďže im zaručuje výrobu pomocou konkrétnych opatrení, akým je napríklad podpora bezpečnejších prípravkov. Čo sme dosiahli, je dôležité. Dosiahli sme to my všetci spoločne a slúži to ako výborný príklad toho, ako môže medziinštitucionálna spolupráca priamo prospievať našim občanom.

Christa Klaß, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, už teraz môžeme pomocou najmodernejšej analýzy nájsť v Bodamskom jazere kocku cukru. Musíme si však položiť otázku, ako s novými objavmi naložíme, čo s nimi urobíme.

Teraz potrebujeme objektívne hodnotenie rizík, aby sme našli rovnováhu medzi odôvodnenými požiadavkami na zdravie a životné prostredie, odôvodnenými obavami hospodárskej sféry a potravinovou bezpečnosťou, a to aj v celosvetovom meradle.

Podľa mňa Komisia neodpovedala dostatočne na otázky, ktoré jej položili kolegovia. Nestačí povedať, že štyri látky sa už nebudú používať alebo dve látky sa už nebudú používať a celkovo ich je už len 25. Nie, želali by sme si presnú ekonomickú analýzu, ktorá spĺňa nielen ekonomické kritériá, ale aj zdravotné kritériá. Stále potrebujeme hodnotenie. Komisia teraz musí dôkladne analyzovať účinky nových právnych predpisov, aby sme vedeli, aký účinok budú nakoniec mať. Musíme to aj naďalej monitorovať, keďže veda bude aj naďalej prinášať nové objavy.

Kompromis, ktorý sme dosiahli, prináša nový smer do európskej politiky ochrany rastlín. Prináša viac spoločného postupu v rámci celej Európy a od členských štátov vyžaduje ciele opatrenia, ktoré zaručia udržateľné používanie prípravkov na ochranu rastlín.

Ako spravodajkyňa vám ďakujem za podporu. Z rôznych východiskových pozícií sme sa dokázali dohodnúť na dobrom kompromise. Na nový rok by som si želala viac pozitívneho myslenia. Môžem povedať, že ja som pozitívnym myslením neoplyvala: prípravky na ochranu rastlín zabezpečia pre nás v Európe zdravé potraviny a ich dostatok a zdravú kultúrnu krajinu.

Hiltrud Breyer, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, aj ja by som rada poďakovala za živú rozpravu. Rada by som znova zdôraznila, že mám stále rovnaký názor, že je to mŕtvič v ochrane životného prostredia a spotrebiteľov a predovšetkým čarovný okamih pre Európu. Európa zaradila vyšší rýchlostný stupeň. Ukazuje, že je priekopníkom v globálnom meradle. Rozhodnutie stiahnuť toxické pesticídy je vo svete jedinečné a Európska únia mať z toho úžitok.

Čo sa týka argumentov, ktoré v tejto rozprave opakovane odzneli, že nebola objasnená problematika dovozu: to nie je pravda, problematika dovozu v každom prípade objasnená bola. Zakázaním týchto veľmi toxických látok sa v Európe stanú nezákonnými. To znamená, že dovážané potraviny – napríklad ovocie a zelenina – musia byť, samozrejme, v súlade s európskymi právnymi predpismi, a to najmä s nariadením o maximálnych hladinách rezíduí. Ak testy na zistenie množstva rezíduí odhalia látky, ako napríklad pesticídy, ktoré boli v Európe zakázané, potom je taký výrobok nezákonný. To znamená, že napríklad banány z Kostariky ošetrované karcinogénnymi látkami, ktoré sme dali na index a ktoré sú preto zakázané, sú nezákonné v celej Európskej únii. Je to dostatočne jasne vysvetlené v nariadení o maximálnych hladinách rezíduí. Preto nie je vôbec žiaden dôvod na šírenie ďalšieho odporu, paniky a strachu.

Môžem len znova zdôrazniť, na čo poukázala už aj pani komisárka, že prvá štúdia Riaditeľstva pre bezpečnosť pesticídov naznačila, že 80 % pesticídov by sa z trhu stiahlo, ale toto číslo sa už značne znížilo. O tejto úprave štúdie Riaditeľstva pre bezpečnosť pesticídov ste sa však, žiaľ, už nezmienili.

Preto prosím prestaňte vyvolávať roztržky a strach. Poďme teraz osláviť úspech, ktoré sme všetci, dúfam, dosiahli v prospech občanov Európy a ochrany životného prostredia a zdravia.

(Predsedajúca prerušila rečníčku)

Predsedajúca. – Pani McGuinnessová, máte procedurálnu námietku.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, toto je procedurálna námietka, pretože si myslím, že prítomní rozpravajú a nepočúvajú.

Počula som, čo povedala pani komisárka o dovážaných potravinách. Myslím si, že ste to nepochopili, a pri všetkej úcte si myslím, že ani naša spravodajkyňa to nepochopila. Poľnohospodárom v Európe sa zakáže používanie konkrétnych látok. Ich kolegovia mimo Európskej únie tieto prípravky používať môžu. V potravinách z dovozu nenájde rezíduá. Hovoríme o konkurenčnej nevýhode pre výrobcov z EÚ. Možno by sme sa neskôr mohli venovať skutočnému svetu, nie tomuto nejasnému vzduchoprázdnu, v ktorom sa momentálne nachádzame. Ospravedlňte môj hnev.

Predsedajúca. – Spoločná rozprava sa skončila.

Rozprava sa nebude znova otvárať.

Vystúpi pani Breyerová.

Hiltrud Breyer, spravodajkyňa. – Vážená pani predsedajúca, ja aj pani komisárka sme situáciu vysvetlili veľmi jasne. Ak nepočúvate – alebo možno nechcete počuť, že sme problém vyriešili, pretože sa to nehodí do vašej kampane proti tomuto nariadeniu – potom som v pomykove. Ale znova poviem, že problém je vyriešený. V Európskej únii nemôžete predávať na trhu látku, ktorej predaj je v Európskej únii zakázaný. Bodka.

Predsedajúca. – Rozprava sa nebude znova otvárať. Rada by som vás vyzvala, aby ste v nej pokračovali na chodbách, ak to bude potrebné.

Spoločná rozprava sa skončila a hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písomne. – Podporujem kompromis správy pani Breyerovej o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh, pretože poľnohospodárom a výrobcom potravín zabezpečí väčšiu stabilitu a bezpečnosť.

V kompromisnej dohode sa však uvádza, že nové právne predpisy budú len postupne nahrádzať súčasné právo EÚ a že pesticídy, ktoré sú už schválené podľa nových pravidiel, zostanú dostupné, kým povolenie na ich používanie nestratí platnosť. Prípravky, ktoré obsahujú nebezpečné látky, sa do troch rokov majú nahradiť, pokiaľ existujú bezpečnejšie alternatívy.

Ak sa správa odhlasuje, bude to krok k lepšiemu zdraviu prostredníctvom ochrany životného prostredia a prostriedkov, ktorý EÚ umožní využívať lepší systém bez ďalšieho zdržiavania.

Magor Imre Csibi (ALDE), písomne. – (RO) Vítam kompromis týkajúci sa trvalo udržateľného používania pesticídov a rád by som poďakoval pani Klassovej za vynikajúcu prácu, ktorú odvieďla.

Podľa mňa máme pred sebou vyvážený text, ktorý zakáže používanie určitých škodlivých pesticídov, pričom však neuškodí európskemu poľnohospodárstvu.

Ďalej by som rád povedal, že som veľmi rád, že medzi navrhovanými nechemickými metódami ochrany rastlín, ochrany proti škodcom a pestovania plodín nefiguruje používanie geneticky modifikovaných organizmov, pretože medzi ne mohli byť zahrnuté.

V takom prípade by sa v budúcnosti vytvoril v EÚ priestor na predávanie potravinových výrobkov obsahujúcich geneticky modifikované organizmy. Text kompromisu však dokazuje, že to tak nie je.

Európsky parlament opakovane kategoricky odmieta používanie geneticky modifikovaných organizmov. Tak bolo spoločné želanie 58 % európskych občanov znova vypočítané. Pri tejto príležitosti máme na svojej strane aj členské štáty, ktoré zastupuje Rada.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písomne. – (RO) Nariadenia o pesticídoch sú dôležité ako prostriedky na zníženie rizík, ktoré so sebou používanie pesticídov nesie s ohľadom na zdravie obyvateľov a životné prostredie. Opatrenia prijaté s týmto cieľom musia byť rozumné a do úvahy musia brať kvalitu výroby, ako aj maximálnu úrodu.

Pri súčasnej hospodárskej kríze by zvýšenie výroby potravín mohlo byť jedným z riešení. Ako pani McGuinnessová uviedla v správe predloženej koncom minulého roka Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, cena pšenice stúpila v priebehu dvoch rokov o 180 %, kým ceny potravín v celosvetovom meradle stúpili o 83 %. Za vysoké ceny môžu prísne normy, ktoré určujeme pre európskych výrobcov.

Nechcem spochybňovať potrebu lepšieho upravovania používania pesticídov, ale stále si myslím, že jedno z navrhovaných opatrení povedie k zníženiu počtu prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú dostupné na trhu EÚ. Celkovým výsledkom bude pokles produktivity v niektorých oblastiach, napríklad pri pestovaní obilnín.

Niektoré ustanovenia tohto právneho predpisu budú mať vplyv na výrobcov, keďže zakazujú väčšinu pesticídov dostupných na trhu, a tým podporujú predaj prípravkov, ktoré sa považujú za bezpečnejšie, ale sú omnoho drahšie. Následne stúpnu aj výrobné náklady, čo najviac znevýhodní poľnohospodárov z nových členských štátov.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Ak všetky zainteresované strany schvália toto odporúčanie, zabezpečí to podmienky potrebné na zosúladenie zásad vzťahujúcich sa na ochranu životného prostredia a vhodné zaobchádzanie so zvieratami s efektívnym fungovaním vnútorného trhu.

Predpisy o vzájomnom uznávaní a systéme zón Rumunsko prijalo, keďže v texte sa nachádzajú aj ustanovenia, ktoré členským štátom umožňujú prijať opatrenia zamerané na prispôbovanie podmienok na udeľovanie povolení na prípravky na ochranu rastlín, aby sa zohľadnili aj osobitné podmienky a ustanovenia o odmietnutí uznania v konkrétnych odôvodnených prípadoch.

Preto sa vychádza z toho, že táto verzia ponúka dostatočné záruky. Znamená to ďalšie výhody plynúce zo znižovania administratívneho zaťaženia, keďže hodnotenie prípravkov na ochranu rastlín sa vykoná len v jednom štáte v rámci každej zóny, čím sa zohľadnia aj osobitné podmienky vo všetkých členských štátoch v jednej zóne.

Ako sociálnodemokratická poslankyňa Európskeho parlamentu si myslím, že sa musíme neustále usilovať o ochranu životného prostredia a ľudského zdravia a o vhodné zaobchádzanie so zvieratami, ale tak, aby sme neuškodili poľnohospodárskej výrobe.

15. Akčný plán pre mestskú mobilitu (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je otázka na ústne zodpovedanie o akčnom pláne pre mestskú mobilitu (O-0143/2008 – B6-0002/2009), ktorú predkladá Komisii pán Costa v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch a pán Galeote v mene Výboru pre regionálny rozvoj.

Paolo Costa, autor. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, Komisia, ktorej ste vy, pani Vassiliouová, súčasťou, niekoľkokrát oznámila zverejnenie svojho akčného plánu pre mestskú mobilitu. Tento plán mal byť predložený Rade a Parlamentu minulú jeseň. Komisia sa k tomu zaviazala minulý rok v marci na záver konzultácie o Zelenej knihe o mestskej mobilite, ktorá sa začala v roku 2007, a znovu v akčnom pláne pre logistiku nákladnej dopravy v roku 2007, ako aj vo svojom oznámení o stratégii internalizácie externých nákladov a dopravy v roku 2008.

Uplynul čas, ale akčný plán ešte neuzrel svetlo sveta. Keďže sa blížime ku koncu súčasného legislatívneho obdobia, Výbor pre dopravu a cestovný ruch, ktorý zastupujem, sa obáva, že množstvo práce za posledných niekoľko rokov môže vyjsť nazmar. Pani komisárka, môžete ma znovu ubezpečiť, že akčný plán je pripravený? Môžete mi povedať, že bude zverejnený v priebehu niekoľkých nasledujúcich týždňov, aby mohol Parlament finalizovať svoje odporúčania obsiahnuté v uznesení pána Racka „Za novú kultúru mestskej mobility“, ktoré prijal tento Parlament v júli 2008?

Pani Vassiliouová, mestská mobilita je nepochybne záležitosť, ktorá ovplyvňuje miestnych obyvateľov a v ktorej miestna kompetencia bude mať vždy prednosť pred národnou kompetenciou alebo pred kompetenciou Spoločenstva. Neznamená to však, že by sa mala riešiť bez akéhokoľvek zásahu zo strany

štátu alebo Spoločenstva. Kto iný, ak nie Európske únie, môže a má definovať úlohu Spoločenstva v tejto záležitosti? Kto môže a má vysvetliť obmedzenia zavedené princípom subsidiarity v tejto oblasti?

Vyhýbanie sa tejto téme zo strany Komisie, a teda aj EÚ, nijako nepomáha vyriešiť problém mestskej dopravy a mobility občanov a ani problémy znečistenia ovzdušia v mestách. Vieme, že 40 % emisií CO₂ je spôsobených mestskou dopravou a že 70 % ostatných znečisťujúcich látok pochádza z mestskej dopravy. Nepomáha to ani problémom bezpečnosti cestnej premávky. Vieme, že 50 % smrteľných nehôd sa stane v mestách. Taktiež to nepomáha vyriešiť problémy týkajúce sa spotrebiteľov produkcie, občanov so zníženou schopnosťou, ktorých mobilita závisí od verejnej dopravy.

Môžeme pripustiť, aby existovali rozdiely medzi členskými štátmi? Rozdiely v normách ochrany mestského životného prostredia medzi mestami? V normách bezpečnosti cestnej premávky v mestách? V normách prístupu občanov k mobilite? Alebo nepatria medzi základné práva, ktoré by mala Únia pomáhať zaručiť všetkým Európanom? Musíme teda stanoviť normy a jednotné minimálne ciele, ale tiež osvedčené postupy a finančné stimuly. Potrebujeme koordináciu a inovatívne projekty, ako aj vypracovanie a vzájomnú výmenu spoľahlivej a porovnateľnej štatistiky.

Ak sa toho ujme Únia, nepomôže to zrealizovať tie subsidiárne riešenia, od ktorých majú členské štáty a miestne spoločenstvá plné právo byť chránené? Pani Vassiliouová, možno nám chcete poskytnúť zoznam dobrých dôvodov na meškanie či dokonca neschopnosť predstaviť akčný plán pre mestskú mobilitu. Ak sa chcete pokúsiť obhájiť neschopnosť dodržať tento záväzok, skôr, ako tak urobíte, položte si otázku – sú to skutočné dôvody a nie sú to len banálne výhovorky? Pani Vassiliouová, nepodporujte názor, ktorý sa v poslednej dobe stáva populárnym, a to, že Komisia sa tak začala báť, že znepokojí členské štáty, až sa vzdala riešenia európskych problémov. Pre inštitúciu, ako je Komisia, ktorú neposilnilo úspešné funkčné obdobie francúzskeho predsedníctva, by to bol samovražedný krok.

Činy, činy, činy: to jediné chcú európski občania a verím, že už len preto sú, alebo by mohli byť pripravení pozeráť sa na naše inštitúcie priateľskejším pohľadom. Malý príklad plánu mestskej mobility by mohol byť skutočnou pomocou pri riešení tohto oveľa väčšieho problému.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcela vyjadriť ľútosť pána podpredsedu Tajaniho, že tu nemôže byť s nami. Je na veľmi dôležitej misii v Japonsku.

Dovoľte mi prejsť priamo k veci. Komisia zostáva plne oddaná vytváraniu politiky EÚ v oblasti mestskej mobility, pretože je presvedčená o tom, že hoci zodpovednosť za mestskú mobilitu majú hlavne miestne, regionálne a národné orgány, v niektorých špecifických oblastiach predstavujú aktivity na európskej úrovni pridanú hodnotu.

Aj keď sú mestá úplne rozdielne, v skutočnosti čelia spoločným problémom. Problémy v mestskej mobilite sú závažné a stále sa zväčšujú a ovplyvňujú mnoho občanov a podnikov, ktoré čelia problémom bezpečnosti premávky, obmedzenej dostupnosti verejnej dopravy, dopravným preťaženiami a zdravotným problémom zapríčineným znečistením. Dovoľte mi uviesť niekoľko údajov na ilustráciu dôležitosti mestskej mobility: V mestských oblastiach žije 60 % obyvateľstva a vytvára sa tam 85 % HDP Európskej únie. Mestá však tiež vytvárajú 40 % emisií CO₂ a dve z troch dopravných nehôd sa stanú v mestských oblastiach. Napokon dopravné preťaženia, ktoré sú jedným z hlavných problémov, ktorým občania musia čeliť každý deň, sú každoročne zodpovedné za stratu približne 1 % HDP Európskej únie.

Trvalo udržateľná mestská mobilita je preto kľúčovým prvkom na dosiahnutie našich cieľov, pokiaľ ide o klimatické zmeny, ekonomický rast a bezpečnosť cestnej premávky. Komisia preto začala od roku 1995 v tejto oblasti robiť opatrenia na podporu výmeny osvedčených postupov. Ich vrcholom je mimoriadne úspešný program CIVITAS, ktorý sa začal v roku 2000.

Zelená kniha „Za novú kultúru mestskej mobility“ z roku 2007 potom určila širšie oblasti pre možné, vzájomne sa dopĺňajúce činnosti na úrovni EÚ s cieľom podporiť ekologickejšie a bezpečnejšie mestá a inteligentnejšiu a dostupnú mestskú dopravu.

Ale čo môžeme konkrétne urobiť na úrovni EÚ? Môžeme pomôcť miestnym orgánom realizovať príslušné politiky EÚ a čo najlepšie využiť financovanie poskytnuté Európskou úniou. Rozširovanie a opakovanie inovatívnych prístupov v celej EÚ môže poskytnúť orgánom možnosť dosiahnuť viac lepších výsledkov s nižšími nákladmi.

Môžeme pomôcť podporiť trhy s novými technológiami, ako sú napríklad čisté a energeticky účinné vozidlá, a umožniť zosúladienie noriem pre široké uvedenie nových technológií na trh. Nakoniec EÚ môže nasmerovať orgány k riešeniam, ktoré sú interoperabilné, a umožniť plynulejšie fungovanie jednotného trhu.

Komisia bude preto naďalej konať, pretože si tak, ako väčšina zainteresovaných strán myslíme, že prácou na úrovni EÚ sa dá veľa získať na podporu iniciatív na miestnej, regionálnej a národnej úrovni.

Dovoľte mi teraz zodpovedať vašu otázku: prečo sa oneskorilo prijatie akčného plánu mestskej mobility. Žiaľ, neboli vhodné podmienky na to, aby Komisia prijala komplexný akčný plán do konca roku 2008.

Môj kolega, pán podpredseda Tajani, by vás však chcel ubezpečiť, že sa bude naďalej angažovať v práci na prijatí akčného plánu a v tvorbe politiky EÚ v oblasti mestskej dopravy pri plnom rešpektovaní princípu subsidiarity a proporcionality. Na dosiahnutie tohto zámeru Komisia nemá v úmysle navrhnúť jednotné riešenie pre všetkých. Naopak, chceli by sme vytvoriť pomôcku vrátane krátkodobých a strednodobých praktických činností s cieľom poskytnúť mestám nástroje na riešenie konkrétnych problémov týkajúcich sa mestskej mobility integrovaným spôsobom. Potom bude už len na miestnych orgánoch, aby rozhodli, čo je podľa ich cieľov a potrieb pre nich vhodnejšie.

S cieľom odstrániť obavy, ktoré môžu ešte stále existovať v súvislosti so strategickou úlohou EÚ v oblasti mestskej mobility, zámerom pána podpredsedu Tajaniho je ukázať na konkrétnych činnostiach ako môže EÚ pridať hodnotu a kvalitu mestskej mobility v Európe. Na základe reakcií na zelenú knihu a mnohých diskusií so zainteresovanými stranami bolo určených niekoľko činností, ktoré sa začnú neskôr v priebehu tohto roku.

Na podporu inovatívnych riešení a nových technológií sme už vyhlásili výzvu na predkladanie návrhov, ktorá končí v marci a poskytne financovanie pre vybrané projekty až do výšky 50 %. Hneď po nadobudnutí účinnosti smernice o podpore čistých a energeticky účinných vozidiel v cestnej doprave, niekedy v marci, budeme iniciovať vytvorenie internetovej stránky s cieľom umožniť spoločné obstarávanie ekologických vozidiel.

Čo sa týka informácií a výmeny prístupov, niekedy v apríli chceme spustiť internetovú stránku, ktorá bude poskytovať informácie o právnych predpisoch týkajúcich sa mestskej mobility a o financovaní v Európe, ako aj o osvedčených postupoch. So zainteresovanými stranami považujeme o budúcnosti nášho programu CIVITAS a o tom, ako stavať na množstve vedomostí a skúseností získaných z činností podporených v rámci programu CIVITAS.

Na záver, s cieľom pomôcť rozšíriť vedomosti o trvalo udržateľných politikách mobility, začneme štúdiu o aspektoch týkajúcich sa zelených zón a štúdiu o možnostiach väčšej interoperability systémov verejnej dopravy. Máme tiež v úmysle vytvoriť sieť odborníkov na posúdenie aspektov spoplatňovania mestských ciest a internalizácie externých nákladov.

Som presvedčená, že tento balík opatrení, ktorý bude čoskoro odsúhlasený na úrovni EÚ, poskytuje dôležitý základ pre pokrok v oblasti mestskej mobility.

Reinhard Rack, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pri všetkej úcte ku Komisii a k vám osobne, v skutočnosti ste neodpovedali na otázku predsedu výboru, pána Costu. Už ste nám správne naznačili, keď ste uviedli, a bolo to zrejme už v Zelené knihe o mestskej mobilite, že potrebujeme spoločné európske riešenia problému, ktorý majú všetky európske mestá v tej či inej forme, niektoré celkom rozdielne a niektoré celkom podobné. Vtedy, pred niekoľkými mesiacmi, sme to uvítali a nedočkavo sme očakávali návrhy, ktoré nám Komisia sľúbila. Neboli nám však predložené a ak ste nám to chceli svojím vyhlásením oznámiť, tak teraz som to takto pochopil: nebude žiadny súhrnný akčný plán. Prečo nebude?

Ak veríme tomu, čo počujeme – a v tomto Parlamente a v inštitúciách Európskej únie toho počujeme veľa – znamená to, že existuje jeden členský štát alebo možno niekoľko členských štátov, ktoré vyvolali obavy a žiaľ, vyvolali tiež obavy Komisie, pod zámienkou, že by mohla byť porušená subsidiarita. Európsky parlament vo svojich návrhoch výslovne uviedol, že nechce zasahovať do subsidiarity. Znovu ste zdôraznili, že nechcete predstaviť jednotný plán vhodný pre všetkých, ale nepredstavenie žiadneho plánu nie je riešením. Urobme tento krok a dodržme tento sľub! Nečinnosť a to, že neurazíte jeden alebo viac členských štátov, nezaručí Komisii znovuzvolenie. Znovuzvolenie sa však zaručí tým, ak sa predloží a predstaví niečo pozitívne.

Gilles Savary, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, práve ste nás podporili v iniciatíve, ktorú my, Európsky parlament, plánujeme vyvinúť v tejto záležitosti. Práve ste nám povedali, že zo zrejmých dôvodov, čiže z dôvodu významu mestskej dopravy v oblasti dopravy a cieľov európskeho

plánu klimatických zmien, sa Európska únia nemôže nezaujímať o mestskú dopravu. Pán Barrault pred vami predstavil zelenú knihu s príslubom akčného plánu. Nemôžete nám dnes tento akčný plán poprieť a vysvetliť nám, že ho v tichosti realizujete bez prerokovania v Parlamente, bez kontroly Parlamentu, bez akéhokoľvek zviditeľnenia.

Preto sa mi podarilo presvedčiť svojich kolegov, a musím im za to poďakovať, hlavne pánovi Rackovi, ktorý pripravil množstvo podkladov, aby súhlasili s tým, že Európsky parlament urobí niečo úplne nezvyčajné a pred voľbami pripraví akčný plán vo forme správy z vlastnej iniciatívy, ktorý vy nechcete pripraviť. Táto úplne neortodoxná iniciatíva bude mať značnú politickú váhu, pretože bude zahrňovať otázky pre nového európskeho komisára pre dopravu, ktorého vypočuje Výbor pre dopravu a cestovný ruch, a preto bude mať veľkú váhu z hľadiska jeho schválenia Európskym parlamentom. Považujem skutočne za poľutovaniahodné, že by Európska komisia mala dnes ustupovať akejkolvek starej námietke zo strany ktoréhokoľvek starého členského štátu.

A práve preto, že sa zaujímate o tento vývoj, ktorý je inštitucionálnym posunom, na základe ktorého sa Európska komisia rozhodla nepostupovať ďalej na úrovni Spoločenstva, ale výhradne na medzivládnej úrovni, sa dnes uznáva naša snaha prediskutovať akčný plán u nás, predložiť vám ho a zabezpečiť, aby si budúci komisár pre dopravu dal jasný záväzok týkajúci sa následných opatrení, ktoré je potrebné k nemu prijať.

Jean Marie Beaupuy, *v mene skupiny ALDE*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pri všetkej úcte k vášmu postaveniu a k vám osobne, pani komisárka, rád by som, ak smiem, povedal dve veci v reakcii na váš prejav. Pokúsili ste sa vyhnúť otázke a vyhovieť všetkým.

Zdôraznili ste nám rôzne kapitoly, ktoré mali byť zahrnuté v tomto akčnom pláne, a verím, že moji kolegovia poslanci a ja môžeme byť iba radi, že sme na tomto zozname skutočne našli väčšinu svojich návrhov. Poskytli ste nám preto dôkaz, že v rámci Komisie disponujete všetkými prvkami potrebnými na publikovanie všetkých častí tohto akčného plánu.

Čo sa mňa týka, domnievam sa, že by mohli existovať štyri vysvetlenia vašej prvej vety druhej časti, v ktorej sa hovorí, ak som správne rozumel prekladu, že podmienky nie sú priaznivé.

Prvá možnosť: Generálne riaditeľstvo pre dopravu nemá dostatok technických informácií? Podrobnosti, ktoré poskytol pán Barrot v súvislosti so zelenou knihou, poukazujú na to, že Komisia je, naopak, veľmi dobre vybavená technickými informáciami.

Druhá možnosť: hovoríte, že podmienky nie sú priaznivé. Sú niektoré členské štáty proti tomuto plánu? Pokiaľ však viem, pani komisárka, Komisia je nezávislá od členských štátov. Neverím ani na sekundu, že by ste boli podľahli tlaku určitých členských štátov.

Tretia možnosť: existujú rozdiely v názoroch v rámci samotnej Komisie, ktoré by vám zabránili predložiť nám tento akčný plán? Preboha, dúfam, že nie!

A nakoniec, odmietate viesť diskusiu so súčasným Európskym parlamentom, aby ste ju odložili na budúci rok? Vzhľadom na výborné správy, ktoré posilnili naše vzťahy s pánom podpredsedom Barrotom počas prípravy zelenej knihy, si dovoľm tomu neveriť.

Pani komisárka, sme niekoľko týždňov pred voľbami. Podľa mňa je tento akčný plán výborným príkladom, ktorým našim spoluobčanom dokážeme, že Európa zároveň s rešpektovaním subsidiarity sleduje ich zdravotné a iné problémy, ktoré ste vymenovali.

Veľmi ma mrzí toto odkladanie a podobne ako moji kolegovia poslanci dúfam, že to čo najskôr budete môcť napraviť.

Michael Cramer, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, tieto neustále prietahy a vaša odpoveď, pani komisárka, nie sú prijateľné. Čas sa kráti.

Mestská doprava zohráva kľúčovú úlohu v súvislosti s klimatickými zmenami. Je zodpovedná za približne 70 % všetkých skleníkových plynov v mestách. EÚ dosiahne svoje ciele v oblasti ochrany klímy len v prípade, že zmení svoju dopravnú politiku. Najväčší potenciál je v mestách, pretože 90 % mestských jazd autom je kratších ako šesť kilometrov, čo je vzdialenosť, ktorá sa dá ľahko prekonať vlakom, autobusom, bicyklom alebo pešo.

Dúfam, že Komisia využila tento odklad na to, aby zvážila, ako môže EÚ účinne pomôcť vládam a mestám. V skutočnosti neexistuje nijaká európska pridaná hodnota, ak je správa taká nejasná a nezáväzná ako zelená kniha a správa pána Racka.

My, zelení, požadujeme, aby spolufinancovanie EÚ bolo prepracované tak, aby bolo ohľaduplné k životnému prostrediu. Do dnešného dňa bolo použitých 60 % peňazí EÚ na projekty budovania ciest, zatiaľ čo len 20 % išlo na verejnú dopravu a železnice. Chceme aspoň 40 % na železnice tak, ako o tom rozhodol Parlament v mojej správe o prvom železničnom balíku.

Po druhé, chceme poskytovať peniaze EÚ len v prípade, ak mestá vedia predstaviť trvalo udržateľný plán mobility. Po tretie, chceme zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky zavedením všeobecného obmedzenia rýchlosti na 30 km/h s možnosťou pre mestá nezávisle stanoviť vyššie rýchlosti na určitých cestách.

Je to dobré nielen pre klímu, ale tiež to zníži počet nehôd, pretože na európskych cestách každý rok zomrie 40 000 ľudí.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, je, samozrejme, veľká škoda, že došlo k oneskoreniu zverejnenia tohto dokumentu vrátane akčného plánu. Nezabúdajme, že 70 % obyvateľov v Európe býva v súčasnej dobe v mestách a naším záujmom musí byť čo najskôr zaistiť dostupnejšiu, bezpečnejšiu a hlavne spoľahlivejšiu mestskú dopravu, ktorá bude aj oveľa ohľadupľnejšia k životnému prostrediu. Očakávam preto, že zverejnený dokument bude zahrňovať nielen nové trendy, ale aj vyhodnotenie nových postupov a opatrení vrátane podpory zdravých spôsobov dopravy, ako je cyklistika a chôdza. Jednotlivé obce by si potom mali z tohto zoznamu vybrať to, čo je pre danú obec najdostupnejšie a najvýhodnejšie. Myslím si, že to je základný prístup. K tomu by sme mali zabezpečiť podporu, a to, samozrejme, zo štrukturálnych fondov tak, aby aj tieto prostriedky mohli slúžiť na tento účel.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, veľmi súhlasím s tými, čo hovorili predtým. V dnešnej dobe zohráva mestské prostredie zásadnú úlohu v životoch nás všetkých a nielen v životoch tých, ktorí žijú v mestách alebo vo väčších obciach.

Údaje, ktoré poskytla Komisia v Zelení knihe „Za novú kultúru mestskej mobility“, jasne ukazujú, že 60 % Európanov žije v mestskom prostredí a že tieto oblasti vytvárajú veľké percento európskeho HDP. Tieto štatistiky uviedla aj pani Vassiliouová.

Tieto čísla sa v posledných mesiacoch nezmenili a v skutočnosti musíme počítať s čoraz väčším problémom dopravného preťaženia vo veľkých mestách, ako aj s problémami životného prostredia, ktoré zostávajú naliehavou a páľčivou témou práve tak, ako nemôžeme prehliadnuť nedávne úsilie Parlamentu, ktoré vyvinul v rámci balíka týkajúceho sa klimatických zmien.

V rámci regionálnej politiky Európskej únie boli podniknuté opatrenia v oblasti mestskej mobility a existuje mnoho foriem financovania Európskou úniou. V poslednom parlamentnom období boli použité 2 miliardy EUR na Fond regionálneho rozvoja a približne 8 miliárd EUR bolo vyčlenených na roky 2007 – 2013. Kohézny fond môže tiež podporiť túto prácu.

Preto sa domnievam, že je pre Úniu skutočne dôležité prijať spoločnú politiku, celkový akčný plán, ktorý samozrejme bude rešpektovať princíp subsidiarity a právomoci členských štátov a miestnych orgánov. Výhody, ktoré by z toho vyplývali, sú jasne viditeľné. Skutočne je ťažko pochopiť, prečo plán takéhoto rozsahu nebol do dnešného dňa zverejnený.

Toto je stanovisko vyjadrené v otázke na ústne zodpovedanie, ktorú predložil predseda Výboru pre dopravu a cestovný ruch a ktorú podporil Výbor pre regionálny rozvoj. Vzhľadom na skutočnosť, že sme skoro na konci tohto volebného obdobia, dúfam, že si to znovu premyslíme a Komisia skutočne zverejní akčný plán pre mestskú mobilitu, ktorý bude mať taký pozitívny vplyv.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, otázky týkajúce sa mestskej dopravy sú jednoznačne veľmi dôležité z hľadiska hospodárskeho rozvoja a rovnako aj z hľadiska ochrany životného prostredia. Nemôžeme to spochybňovať a nemusíme o tom diskutovať.

V priebehu práce Európskeho parlamentu na texte zelenej knihy však vznikli problémy rôzneho charakteru. Tieto problémy už boli spomenuté a týkajú sa najmä rozdelenia právomoci medzi miestne orgány, národné orgány a orgány na európskej úrovni. Vznikli pochybnosti, či by Európska únia mala byť zainteresovaná v miestnych záležitostiach alebo či by to mala nechať na národné a miestne orgány.

V tejto súvislosti by som rád upozornil Parlament na skutočnosť, že v priebehu tejto rozpravy vznikla tiež otázka, či táto zelená kniha bude viesť k opatreniam, ktoré nejako pomôžu mestám, alebo či bude viesť k opatreniam, ktorá mestá zaviazu podniknúť určité kroky. Súhlasili sme, že tieto opatrenia by mali byť podporné, inými slovami, že by mali zahŕňať pomoc. Otázka, ktorá teraz vzniká vzhľadom na oneskorenie, znie takto: Aký cieľ sledovala Európska komisia predložením zelenej knihy? Aký bol jej dlhodobý plán? Chcela sa skutočne zapojiť do dynamickej činnosti alebo mala len záujem vyjadriť názor na túto záležitosť?

Vzhľadom na udalosti sa mi zdá, že po úvodnej, veľmi skeptickej reakcii Komisia značne spomalila postup ďalšej práce a stále zvažuje, ako postupovať vo vzťahu k činnosti, ktorú začala. Je najvyšší čas na jednoznačné rozhodnutia.

Saïd El Khadraoui (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, súhlasím s tým, čo už povedali moji kolegovia poslanci. Som veľmi sklamaný vašou odpoveďou. Uviedli ste, že Komisia, samozrejme, predloží množstvo návrhov týkajúcich sa mestskej mobility. Ak sa ma opýtate, čo je zrejmé, nie je to to, čo sme žiadali. Chceme ucelenú predstavu, akčný plán, ktorý podrobne opisuje opatrenia a návrhy, ktoré Komisia uvedie v niekoľkých nasledujúcich rokoch, aby sme o nich mohli diskutovať nielen medzi sebou, ale aj s verejnosťou a so všetkými zainteresovanými a dotknutými stranami.

Na základe toho by som vás chcel požiadať, aby ste nakoniec podali správu svojim kolegom, aby ste po tejto rozprave trvali na prehodnotení niekoľkých záležitostí a v každom prípade veľmi rýchlo prišli s návrhom ešte pred voľbami a pred letnými parlamentnými prázdninami.

Ako už veľakrát povedali naši kolegovia poslanci, mestská mobilita ovplyvňuje v Európe každého. Vo všetkých našich mestách čelíme problémom mobility. Únia môže na európskej úrovni zohrávať veľmi pozitívnu úlohu pri vyriešení tejto otázky a s ňou súvisiacich problémov; ako investor do nových technológií, ako orgán, ktorý stanovuje a šíri nové technologické normy, ako orgán, ktorý je skutočne v najlepšej pozícii na šírenie nových myšlienok a osvedčených postupov, ktorý môže podporovať doplnenia plánov mobility, ktorý môže spustiť nové mechanizmy financovania a podobne.

V tejto súvislosti by som chcel veľmi naliehavo požiadať Komisiu, aby prehodnotila svoju odpoveď a čoskoro predstavila plán činnosti.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Akčný plán pre mestskú mobilitu je nutnosťou pre mestské komunity EÚ. 67 % európskych občanov očakáva, že sa v tejto oblasti vypracuje európska politika.

Akú odpoveď môžeme poskytnúť občanom Európy?

Náklady vyplývajúce z upchávania mestskej premávky dosahujú približne 1 % európskeho HDP. Na zníženie úrovne znečistenia v mestskom prostredí a upchávania premávky potrebujeme investovať do verejnej dopravy a inteligentných dopravných systémov.

Minulý rok sme schválili správu o podpore používania ekologických vozidiel vo verejnej doprave.

Praha je hlavným mestom, ktoré ide príkladom tým, že minulý rok nakúpilo ekologické autobusy pre svoj systém mestskej verejnej dopravy, pričom využilo štátnu podporu.

Vyzývam Komisiu, aby mestskú mobilitu primerane zvažila aj počas priebežného hodnotenia rámca pre využívanie štrukturálnych fondov.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, skutočne si cením vaše príspevky. Určite vyjadrím všetky vaše obavy pánovi podpredsedovi Tajanimu a viem, že sa bude ďalej angažovať.

Akčný plán je v skutočnosti súčasťou plánu práce Komisie na rok 2009 a viem, že pán podpredseda Tajani sa osobne angažuje v napredovaní akčného plánu. Preto nepochybujem, že sa bude vážne zaoberať všetkým, čo ste povedali. Viem, že hodnotenie vplyvu bolo ukončené a ako som povedala, akčný plán je v legislatívnom programe a dúfam, že sa tento rok uskutoční.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), písomne. – (PL) V zelenej knihe z roku 2007 Komisia poukazuje na oprávnenosť rozpravy týkajúcej sa potreby jej angažovania sa v otázke zvyšovania mobility v mestách v rámci Únie na základe princípu subsidiarity. Podľa princípu subsidiarity koná Únia v rámci svojich kompetencií

iba vtedy, keď je to nevyhnutné a keď to prináša pridanú hodnotu k činnostiam členských štátov. Cieľom princípu subsidiarity je zabezpečiť, aby sa rozhodovanie uskutočňovalo čo najbližšie k občanovi. Dosahuje sa to neustálou kontrolou oprávnenosti aktivít na úrovni Spoločenstva vo vzťahu k existujúcim možnostiam na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Úloha členských štátov týkajúca sa oprávnenosti zapojenia inštitúcií Európskej únie na miestnej úrovni je ďalej posilnená v Lisabonskej zmluve, ktorá je v súčasnosti v etape ratifikácie.

V prerokúvanom balíku týkajúcom sa možných opatrení zameraných na zvýšenie úrovne mobility v mestských aglomeráciách je tendencia zaoberať sa inovatívnymi technológiami oddelene od inteligentných dopravných systémov. Synergia medzi týmito dvomi oblasťami by sa mala využiť na ich vzájomné priblíženie v záujme zvýšenia plynulosti premávky na cestách a zvýšenia pohodlia cestovania. Ďalšími výhodami by boli lepšie podmienky cestovania, kratšie cestovné časy, úspory energie, nižšie úrovne emisií, nižšie náklady na riadenie automobilového parku a údržbu a opravu povrchu vozoviek. Zlepšila by sa aj bezpečnosť cestnej premávky.

V súvislosti s uvedeným bude základom akčného plánu Komisie pre mestskú mobilitu dokončenie ratifikácie Lisabonskej zmluvy a zavedenie programu českého predsedníctva. Prioritou programu českého predsedníctva je zlepšenie fungovania vnútorného trhu Únie v doprave.

16. Revízia oznámenia o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci pre verejnoprávne vysielanie (oznámenie o vysielaní) (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je otázka na ústne zodpovedanie o revízií oznámenia o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci pre verejnoprávne vysielanie (oznámenie o vysielaní) O-0102/2008 – B6-0495/2008), ktorú predkladajú Komisii pán Visser, pán Belet a pani Hieronymiová v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie.

Cornelis Visser, autor. – (NL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, škoda, že pani Kroesová tu dnes večer nemôže byť, keďže mala nehodu. Rád by som využil túto príležitosť, aby som jej úprimne zaprial rýchle zotavenie. Politicky však zásadne nesúhlasím s jej zasahovaním do národného verejnoprávneho vysielania.

Minulý týždeň vo štvrtok som spolu s pani Hieronymiovou a pánom Beletom organizoval vypočutie pre Skupinu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov o oznámení o verejnoprávnom vysielaní. Môžem vám povedať, že bol značný záujem zo strany sektora a členských štátov. Ešte aj Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž sa zúčastnilo vo veľkom počte. Táto téma očividne patrí medzi priority ich programu. Generálny riaditeľ pre hospodársku súťaž bol prítomný celé predpoludnie ako člen odbornej komisie.

Pani predsedajúca, návrh Komisie hodnotiaci pravidlá verejnoprávneho vysielania je v súčasnej podobe neprijateľný. Verejnoprávni vysielatelia zohrávajú kľúčovú úlohu pri ochrane kultúrnej rozmanitosti, jazykovej rozmanitosti a pluralite médií. Dôrazne nesúhlasím s plánmi Komisie. Po prvé, musíme si uvedomiť, že spoločnosti verejnoprávneho vysielania sú národnou výsadou, a preto ich politiku určujú vnútroštátne orgány a nie Európska komisia. Je to jasne stanovené aj v protokole o verejnoprávnom vysielaní v Amsterdamskej zmluve. Členské štáty organizujú a financujú verejnoprávných vysielateľov podľa toho, ako uznajú za vhodné. Plány pani komisárky Kroesovej vážne podkopávajú princíp subsidiarity a slobodu pohybu členských štátov a nahrádzujú ich európskym zasahovaním. Som veľmi prekvapený, že ako liberálna komisárka si vybrala túto cestu.

Po druhé, obávam sa návrhu zaviesť predchádzajúci test trhu vykonaný nezávislým inšpektorom. Bol by to značný príspevok pre komerčné stanice. Je to to, čo chceme? Test trhu nevyhnutne zvýši množstvo administratívy. A práve tu sa vynára otázka, či si menšie spoločnosti verejnoprávneho vysielania budú môcť dovoliť ďalšie pracovné sily a kto prevezme zvýšené náklady s tým spojené? Mali by účet zaplatiť vysielacie spoločnosti? Alebo možno daňoví poplatníci? Táto iniciatíva nie je uskutočniteľná v malých členských štátoch. Navyše tento test je veľmi podrobný, návrhu chýba flexibilita. V dôsledku toho členské štáty nebudú ďalej schopné prijímať politiku a postupy, ktoré sa spájajú s ich vnútroštátnymi systémami. Navyše je skutočne otázkou, či predchádzajúce hodnotenie vplyvu trhu a verejné hodnotenie nových služieb príliš nevýhodnia komerčných konkurentov.

Po tretie, návrh ma naplňa obavami, pretože systémy verejnoprávneho vysielania nie sú organizované úplne rovnako v každom členskom štáte. Existuje technologická rozmanitosť, rovnako aj rozdiely vo vysielacích

systémoch, organizácii a rozsahu. Tiež sú rozdiely v jazyku a kultúre. Jednotné pravidlo, ktoré je navrhnuté v správe, určite v tomto prípade nefunguje. Návrh to vôbec neberie do úvahy.

Po vyjadrení svojich obáv by som teraz rád poskytol stručný prehľad toho, čo sa stalo na vypočutí skupiny PPE-DE minulý štvrtok, na ktorom bolo stanovisko Komisie veľmi pozitívne. Komisia uznala, že návrhy boli pravdepodobne príliš podrobné a že znenie potrebovalo úpravu. Generálny riaditeľ ma informoval, že je možné odložiť záverečné oznámenie do 5. marca, kedy Výbor pre kultúru, médiá a šport bude organizovať druhé vypočutie na túto tému. Po vypočutí generálny riaditeľ povedal, že Komisia by mohla skôr, ako predloží záverečné oznámenie, navrhnuť aktuálnu verziu založenú na týchto nových informáciách. Bol to výborný výsledok.

Pochopíte, pani predsedajúca, že som milo prekvapený týmito príslubmi. Znamená to, že Komisia si nakoniec otvára oči a je pripravená počúvať hlas sektora, členských štátov a Parlamentu. Vynikajúce.

Chcel by som Komisii položiť niekoľko ďalších otázok. V prvom rade, bude Komisia len stať a prizerať sa tomuto predchádzajúcemu podrobnému testu trhu vedenému nezávislým inšpektorom? Otázka, ktorú môžete položiť pani komisárke Kroesovej – je Komisia pripravená vzdať sa tejto myšlienky nezávislého inšpektora a tohto predchádzajúceho testu trhu alebo na nej trvá?

Po druhé, ako môže byť zaručená technologická nestrannosť? Nenaznačuje tento návrh, že je rozdiel medzi súčasnými službami spoločností verejnoprávneho vysielania a novými mediálnymi službami?

Po tretie, v nadväznosti na pripomienku generálneho riaditeľa pre hospodársku súťaž, je Komisia pripravená vypracovať nový návrh na základe nových informácií?

Po štvrté, čo zamýšľa urobiť Komisia s rozsudkom Súdu prvého stupňa v prípade dánskej TV2? Zahrnie to do nového návrhu? Ak nie, ako sa to bude realizovať?

Moja posledná otázka je: je Komisia pripravená zapojiť Parlament do následného postupu a očakávať ďalšiu diskusiu s Parlamentom?

Verím vo výbornú spoluprácu medzi Európskym parlamentom, Európskou komisiou a členskými štátmi, aby sa mohla dokončiť záverečná verzia oznámenia.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, ako už bolo spomenuté, moja kolegyňa, pani Kroesová, mala menšiu nehodu, a preto nemôže byť prítomná.

Komisia zverejnila 4. novembra 2008 návrh nového oznámenia o vysielaní, pričom konzultácie majú prebehnúť do 15. januára. Proces rozsiahlych konzultácií je pre nás veľmi dôležitý. Parlamentný výbor pre kultúru a vzdelávanie naplánoval na 5. marca vypočutie a – ako bolo už spomenuté – skupina PPE-DE už uskutočnila takéto vypočutie minulý týždeň vo štvrtok za prítomnosti generálneho riaditeľa pre hospodársku súťaž Philipa Lowea.

Tento dialóg medzi Komisiou a Parlamentom je dôležitý. Sme pripravení odpovedať na vaše otázky. Vieme tiež, že Parlament v septembri 2008 odsúhlasil poskytovanie štátnej pomoci verejnoprávnym vysielateľom, aby mohli plniť svoju funkciu v dynamickom prostredí a aby sa zabránilo využívaniu verejných zdrojov na politické alebo hospodárske záujmy. To sa zhoduje s našimi názormi: verejné a súkromné vysielanie je dôležité. Duálny systém vysielania je odpoveďou mediálnemu sektoru v Európe, ktorý musí byť zabezpečený na všetkých platformách.

Cieľom návrhu oznámenia o vysielaní je preto skonsolidovať postup Komisie týkajúci sa štátnej pomoci uplatňovanej od existujúceho oznámenia z roku 2001. Návrh zabezpečuje, aby naše pravidlá zohľadňovali rýchlo sa meniace prostredie nových médií. Cieľom modernizácie komunikácie je zvýšiť transparentnosť a právnu istotu. Návrh oznámenia ujasňuje, že verejnoprávni vysielatelia majú poskytovať audiovizuálne služby na všetkých mediálnych platformách, a zároveň ponecháva súkromným prevádzkovateľom dostatok stimulov, aby zostali na trhu. To zabezpečuje tzv. amsterdamský test, ktorý vyvažuje hodnotu a negatívne dôsledky mediálnych služieb financovaných z verejných zdrojov na národnej úrovni.

Prečo máme tieto testy? Pretože tieto testy na národnej úrovni umožňujú zamedziť zásahom Komisie. Komisia dostáva čoraz viac sťažností o hraničných prípadoch, pri ktorých činnosť verejnoprávných médií neprináša občanom jednoznačnú hodnotu, pričom však trhový dosah je podľa všetkého významný. Komisia však zastáva názor, že opakované zásahy do tohto odvetvia by neboli v duchu subsidiarity. Preto chceme, aby členské štáty spolu s Komisiou zodpovedali za kontrolu vplyvu mediálnych služieb financovaných štátom na trh.

Amsterdamský test zabezpečí, aby nové mediálne služby verejnoprávnych vysielateľov uspokojovali sociálne, demokratické a kultúrne potreby divákov a poslucháčov a aby zároveň na minimum obmedzovali vedľajšie negatívne vplyvy štátnej pomoci vzhľadom na súkromných prevádzkovateľov. Nemôžeme súhlasiť s tým, že amsterdamský test predstavuje nadmernú administratívnu záťaž. Všetky testy sú, samozrejme, spojené s prácou, ale minimálne úsilie, ktoré požadujeme, je primerané a potrebné. Po prvé: test sa má vykonávať len v prípade dôležitých a skutočne nových služieb a náš návrh ponecháva členským štátom v tejto súvislosti dostatočný priestor na posúdenie. Každý členský štát sa môže rozhodnúť, ktorá nová audiovizuálna služba sa má testovať. Po druhé: návrh vyníma z testovania pilotné projekty. Verejnoprávni vysielatelia preto môžu ďalej experimentovať s novými médiami bez vykonávania predbežných testov. Po tretie: návrh ponecháva členským štátom úplnú slobodu výberu primeraných postupov a inštitúcií, ktoré budú vykonávať testovanie. Napokon treba pripomenúť, že menšie členské štáty, ako Belgicko a Írsko, už tieto testy vykonávajú. Riešenia, ktoré sa vypracovali v týchto krajinách, sú vzhľadom na dostupné zdroje primerané. Keďže test je dosť rozsiahly, neexistuje tu možnosť narušenia slobody vysielateľa. Test si vyžaduje len to, aby verejnoprávne mediálne služby uspokojovali sociálne, demokratické a kultúrne potreby spoločnosti a aby ich vplyv na trh bol primeraný. Na zabezpečenie nezávislosti vysielateľa v návrhu takisto umožňujeme, aby za určitých podmienok vykonali test samotní verejnoprávni vysielatelia.

Súhrnne by som chcela povedať, že amsterdamský test by sa mal vnímať ako príležitosť, nie ako hrozba. Pomôže zachovať mediálnu pluralitu v prostredí nových médií zabezpečením spravodlivosti a istoty pre komerčné médiá vrátane novín online a našich vynikajúcich verejnoprávnych médií.

PREDSEDÁ: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

Ivo Belet, *v mene skupiny PPE-DE.* – (NL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, dobrý večer. Najprv by som vás chcel poprosiť, aby ste pani Krosovej odovzdali srdečný pozdrav. Dúfame, že sa z nehody na klzkom chodníku rýchlo zotaví. Samozrejme dúfame, že pani Krosová sa čoskoro vráti medzi nás.

Pani komisárka, zrejme sa zhodneme na tom, že vy, ako Komisia, zaručujete teraz a v budúcnosti rovnaké podmienky pre všetky subjekty v audiovizuálnom sektore, konkrétne pre spoločnosti verejnoprávneho a súkromného vysielania. To je rozhodujúce pre vyváženú ponuku a tiež to prospieva kvalite.

Komisia však predložila návrh, ktorý je v diametrálnom rozpore s týmto cieľom, a to z viacerých dôvodov, ako už uviedol pán Visser. Chcel by som začať stručnou pripomienkou, pani komisárka, k vašim predchádzajúcim slovám. Tento trhový test, ktorý navrhujete, sa popri iných krajinách uplatňuje aj v Belgicku. Do určitej miery to je pravda, ale nie úplne. Tento trhový test alebo analýzu dosahu už naozaj do určitej miery okrem iných uplatňujú samotní vysielatelia, ale nie v súlade s metódami, ktoré boli stanovené v návrhu Komisie a ktoré majú trochu inú podobu.

Chcel by som vám predložiť naše výhrady k tomuto návrhu. Mojou hlavnou námietkou je, že návrh je v rozpore s lisabonskou stratégiou. V súčasnosti naozaj platí, že v mnohých členských štátoch práve spoločnosti verejnoprávneho vysielania prinášajú a podporujú inovácie v médiách. Tak by to samozrejme malo aj zostať. Podľa môjho názoru ideme zlým smerom, ak podporíme administratívne postupy, ktoré inováciám vytvárajú prekážky. Nové platformy, najmä v digitálnom kontexte, na širokopásmovom pripojení, internete a podobne, sú veľmi nákladné z hľadiska vývoja. Investície tohto druhu by sa v ideálnom prípade mali široko rozptýliť a mali by sa vyvíjať spoločne. Súkromné a verejnoprávne vysielacie spoločnosti potom budú môcť ponúknuť obsah na spoločnej platforme a práve v oblasti obsahu by mala prebiehať hospodárska súťaž, aby spotrebiteľ získal maximálny úžitok.

Nechcem však, aby ste nás pochopili nesprávne. Na 100 % podporujeme vyvážené vzťahy v rámci hospodárskej súťaže medzi verejnoprávными a súkromnými vysielateľmi. Obe skupiny by mali mať priestor, aby mohli poskytovať kvalitný obsah. V tejto súvislosti je zrejmé, že verejnoprávne vysielacie spoločnosti by mali skladať účty za štátne prostriedky, ktoré využijú a s ktorými pracujú, hoci sme presvedčení o tom, že existujú lepšie spôsoby, ako to riešiť. V tejto súvislosti by sme poukázali na britský príklad BBC, kde sa navrhli aliancie medzi rôznymi partnermi v oblasti vývoja, výroby a distribúcie. To je podľa môjho názoru dobrý príklad a chcel by som Komisiu poprosiť, aby spolu s nami začala rozmyšľať nad riešeniami podobného charakteru.

Katerina Batzeli, *v mene skupiny PSE.* – (EL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, revízia základných pravidiel štátnej pomoci pre verejnoprávne vysielanie, ktorú predložilo francúzske predsedníctvo, je veľmi

aktuálnou diskusiou na národnej úrovni v mnohých členských štátoch a z hľadiska postavenia masmédií na európskej a medzinárodnej úrovni.

Zároveň však revízia telekomunikačného balíka, ktorá v podstate reštrukturalizuje spôsob, akým sa na európskej úrovni prideľujú vysielacie frekvencie, ako aj kritériá ich prideľovania, demonštrovala, že pravidlá financovania vysielacích služieb majú teraz zásadný význam pre reguláciu alebo dereguláciu služieb súvisiacich s informačnou spoločnosťou, inováciami a službami vo verejnom a hospodárskom záujme v budúcnosti. Otázka, ktorú máme v podstate vyriešiť, je politického charakteru.

Diskusia o štátnej pomoci sa jasne primárne zameriava na tzv. verejnoprávných vysielateľov, ako ich definuje každý členský štát, vzhľadom na minimálne zdroje, ktoré majú k dispozícii, a predovšetkým na dôležitú úlohu poskytovania verejnej služby, ktorá im bola zverená. Dôležitá úloha vysielateľov sa uvádza v dohovore UNESCO, v Amsterdamskom protokole a oznámení Komisie z roku 2001. Inými slovami, existuje už základňa, na ktorej je jasne definovaná úloha verejnoprávných masmédií.

Bola však otvorená otázka o štátnej pomoci a ako ste uviedli, musíme zobrať do úvahy určité nové okolnosti a určité opatrenia, ktoré sa vedome či nevedome prijímajú, vzhľadom na zmätok, ktorý často existuje medzi verejnoprávnymi a súkromnými inštitúciami.

Chcela by som uviesť niekoľko poznámok. Po prvé: otázka definície mandátu verejnoprávnej služby by sa nemala miešať s otázkou mechanizmu financovania zvoleného na zabezpečenie týchto služieb. Zatiaľ čo verejnoprávna televízia sa môže zapájať do komerčných aktivít – ako napr. predaj reklamného času – na dosiahnutie príjmov, niektoré vlády tento postup odsudzujú, ako napríklad francúzska vláda, a prostredníctvom vnútroštátnej legislatívy ho menia.

Na druhej strane komerční vysielatelia, od ktorých sa vyžaduje poskytovanie verejnej služby, takisto zohrávajú dôležitú úlohu. Spoločné existovanie súkromných a verejnoprávných poskytovateľov služieb je základnou vlastnosťou európskeho trhu.

Chcela by som na záver uviesť ešte jednu poznámku. Postup ex-ante, ktorý Komisia navrhla na preskúmanie štátnej pomoci, by mal u nás vzbudzovať obavy nie preto, lebo by bola porušená či ignorovaná subsidiarita, ale preto, či je v súlade s podmienkami štátnej pomoci.

Na záver by som chcela poznamenať, že otázka štátnej pomoci rozhlasovým staniciam a masmédiám by sa mala preskúmať v rámci medzinárodných vzťahov, pretože európske organizácie musia konkurovať medzinárodným gigantom a prísna legislatíva by poškodila európske vymoženosti a *acquis communautaire*.

Ignasi Guardans Cambó, v mene skupiny ALDE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, pokúsím sa byť stručný a, samozrejme, musím začať srdečným pozdravom pre pani komisárku Kroesovú a dúfam, že sa zotaví zo svojho pádu. Prístup aspoň k tejto budove bol posypaný množstvom soli, ale vidím, že na iných miestach soli dosť nebolo.

Diskusia, ktorú vedíme, má mimoriadny význam a jej základným cieľom je v konečnom dôsledku požiadať Komisiu, aby zapojila Parlament. To je dôvod našej rozpravy: nie, aby sme ju tu ukončili, ale aby sme zabezpečili – ešte pred sformulovaním oznámenia Komisie – že tu budeme diskutovať a že budeme všetci zapojení.

Prečo? Pretože tu nejde len o náš model televízie – ide tu o oveľa viac, pretože televízni vysielatelia už nie sú, akými bývali – ako všetci vieme a ako sme si všetci uvedomovali počas diskusie o smernici o audiovizuálnych mediálnych službách, vysielatelia v podstate vyrábajú obsah, ktorí sprostredkujú prostredníctvom lineárnej alebo nelineárnej platformy a všetko v oboch oblastiach dokonale funguje. Preto už nie je primerané hovoriť o verejnoprávnom vysielaní tak, akoby táto diskusia prebiehala v sedemdesiatych alebo osemdesiatych rokoch minulého storočia.

Na druhej strane je jasné, že táto diskusia sa musí uskutočniť, pretože nie všetko, čo sa dnes označuje za verejnoprávnu službu, ňou v skutočnosti aj je a niekedy nemá zmysel využívať verejné zdroje na veci, na ktoré ich využívajú niektoré televízne spoločnosti. Zároveň však – a myslím si, že toto je jadro našich obáv a, podľa všetkého, je to aj jadro obáv niektorých mojich kolegov poslancov – verejnoprávni televízni vysielatelia sú mimoriadne dôležití pri ochrane našej kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a pri prepájaní našich spoločností, pretože aspoň teoreticky hľadajú niečo iné, než priamy zisk.

Táto finančná rovnováha sa preto musí chrániť. Musíme hľadať nové modely financovania, mali by sme byť kreatívni a mali by sme otvoriť diskusiu, no nemôžeme to urobiť spôsobom, ktorý ohrozí niečo tak veľmi dôležité pre naše spoločnosti – konkrétne naše súčasné verejnoprávne televízie.

Helga Trüpel, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, Komisia pod vedením pána Barossa vyhlásila, že zrušenie nadmernej európskej regulácie je jedným z jej hlavných politických cieľov. Nadobúdam dojem, že návrhmi, ktoré teraz predkladáte, v skutočnosti podporujete nadmernú reguláciu. Vypočutie, ktoré minulý týždeň uskutočnila skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov, ukázalo, že existujú vážne pochybnosti o miere, v akej zasahujete do právomocí členských štátov. Návrh, ktorý teraz leží na stole, zapácha nadmernou reguláciou a také niečo nemôžeme schváliť.

Je pravda, že musíme nájsť rovnováhu medzi možnosťami rozvoja služieb verejnoprávneho a súkromného vysielania. To však najmä v digitálnej epoche znamená, že aj verejnoprávne vysielanie, ktoré je synonymom kvality, kultúrnej rozmanitosti, kultúrnej a sociálnej súdržnosti, musí mať v tejto epoche príležitosť na rozvoj. Požadujeme to ako súčasť lisabonskej stratégie. Ak sa verejnoprávnemu vysielaniu odoprie táto príležitosť, premení sa na dinosaura. Potom nebude schopné dobre sa rozvíjať.

Keď sa zamyslíme nad hospodárskou a finančnou krízou, dospeli sme všetci k záveru, že trhy sa musia regulovať. Sociálna a ekologická regulácia nie je postojom namiereným proti trhom, ale za spravodlivé trhy – a to znamená regulované trhy. To isté platí pre vzťah, v rámci ktorého sa verejnoprávny a súkromný sektor môžu rozvíjať v budúcnosti, ak chceme uspieť v digitálnom svete.

Erik Meijer, v mene skupiny GUE/NGL. – (NL) Vážená pani predsedajúca, verejnoprávne vysielanie malo 80 rokov úlohu informovať verejnosť v tom najširšom zmysle slova. Táto služba môže prežiť vďaka financovaniu z verejných zdrojov, ktoré možno získať vyberaním osobitnej dane za rozhlas a televíziu a ktoré možno doplniť členskými príspevkami vysielacím spoločnostiam, ako to už dlho funguje v Holandsku.

Popritom bolo verejnoprávne vysielanie v uplynulých desaťročiach podnecované k tomu, aby vytváralo vlastné príjmy. To sa dosahuje nielen reklamným časom, ale aj intenzívnym využívaním informačného materiálu zozbieraného vysielateľmi a existujúceho vo forme audio- a videomateriálu. Očakáva sa, že v dôsledku toho sa budú diváci a poslucháči cítiť viac zapojení, že sa oslovia nové cieľové skupiny a náklady štátu sa obmedzia. Táto úloha, ktorá postupom času vzrástla, nepredstavuje problém, pokiaľ sa komerčné kanály necítia negatívne ovplyvnené.

Z perspektívy komerčných kanálov možno oveľa starších verejnoprávných vysielateľov považovať za konkurentov, ktorí požívajú výrazné zvýhodnenie, keďže získavajú finančné prostriedky od daňových poplatníkov. Teraz vzniká otázka, či právo verejnoprávných vysielateľov na existenciu by sa v prvej inštancii nemalo odvodzovať od ich užitočnosti pre spoločnosť ako takú, ale od možného narušenia hospodárskej súťaže vo vzťahu ku komerčným kanálom. Keďže verejný a súkromný záujem už nie sú v rozpore, Európska komisia je konfrontovaná s rozporuplnými požiadavkami.

Budúcnosť verejnoprávných vysielateľov bude vyvážená, ak ich manévrovací priestor bude obmedzený tak, aby komerčné spoločnosti mohli dosahovať zisk. Celá vec sa ešte zhorší, ak sa to zrealizuje bez zapojenia tohto Parlamentu a ak sa nezohľadnia námietky vlád devätnástich zo všetkých dvadsiatich siedmich členských štátov.

V uplynulých rokoch som viackrát žiadal Komisiu, aby sa vzdala tohto fatálneho plánu. Zdá sa mi, že by to vzhľadom na súčasné zvýšené obavy bolo jediným možným riešením. Okrem toho ide o otázku, ktorá patrí do kompetencie členských štátov a nie Európskej únie. Pripájam sa k otázkam, ktoré predniesol a stanovisku, ktoré prijal pán Visser a ostatní rečníci.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, ako zdôraznili kolegovia poslanci, ktorí podpísali otázku na ústne zodpovedanie, a ako podrobne uviedli rôzni rečníci na vypočutí v Bruseli minulý týždeň, musíme vnímať verejnoprávnu televíziu ako médium poskytujúce službu našim občanom, čo sa do značnej miery prelína s povinnosťou vykonávať ju.

Verejný dialóg, nezávislý dozorný orgán a rôznorodosť programov odzrkadľujúca dejiny a kultúru každého členského štátu musia byť chránené v epoche rozvoja nových technológií a prostredí množstva spoločností, ktoré každý deň vznikajú.

V rámci zdravej hospodárskej súťaže musí Komisia podporovať nové spôsoby ochrany verejného záujmu a verejnoprávneho vysielania.

Musí sa najmä vyjasniť vymedzenie verejnoprávneho poslanca vysielateľov, potrebujeme lepšie vyhodnotenie štátnej pomoci, ale vzhľadom na pravidlá transparentnosti nesmieme zavádzať ani nezmyselné administratívne a finančné prekážky pre vysielateľov v členských štátoch a verejnoprávnym vysielateľom pri vyhodnotení *ex-ante*, ktoré vykonala Komisia.

V prostredí nových masmédií sa tiež musia prijať efektívnejšie kontrolné mechanizmy. Vzhľadom na to, že verejní vysielatelia zohrávajú rozhodujúcu úlohu v rámci kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, sú všetky tieto médiá, ako aj verejnoprávne inštitúcie a verejnoprávna televízia okrem toho povinné poskytovať kvalitné programy a zároveň musia byť v rámci hospodárskej súťaže s podobnými spoločnosťami schopné pozitívne reagovať na výzvy súčasnosti prostredníctvom vysielania podujatí v globálnom záujme, ako napríklad olympijských hier, majstrovstiev sveta a podobne. Zdá sa však, že v súčasnosti to, žiaľ, kvôli existujúcim prekážkam nie je možné jednoducho z toho dôvodu, že súkromné spoločnosti majú viac peňazí a verejnoprávna televízia si ich nemôže dovoliť. V dôsledku toho občania nebudú môcť sledovať tieto podujatia spolu s inými programami.

Na záver by som chcel tiež poukázať na to, že čo je dnes dostupné na trhu a v záujme komerčných médií pri vymedzení rozsahu kompetencií a činnosti verejných vysielateľov, nie je zároveň vo všeobecnejšom záujme, samozrejme, s niekoľkými výnimkami, a Komisia sa musí touto skutočnosťou vážne zaoberať.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, chcela by som tiež zaželať pani Kroesovej skoré uzdravenie.

Chcela by som uviesť aj niekoľko všeobecných pripomienok k preskúmaniu oznámenia o vysielaní. Najprv chcem povedať, že toto preskúmanie iniciované Komisiou považujem za pozitívne, keďže to umožní prispôbiť obsah oznámenia z roku 2001 zmenám, ktoré nastali v oblasti technológií a v práve Spoločenstva.

Okrem toho sa zachováva hlavný zámer oznámenia z roku 2001, ktoré uznáva dôležitú úlohu verejnoprávneho vysielania pri zaručení kvality demokracie a pluralizmu. Poukazujem vlastne na zásady, na základe ktorých majú členské štáty definovať a delimitovať ponuku a obsah verejnoprávných licencií, ktoré využívajú príslušné verejnoprávne inštitúcie, a mali by mať slobodu výberu modelu financovania, pričom by sa zároveň malo zabrániť akýmkoľvek deformáciám hospodárskej súťaže.

Licencia by mala byť okrem toho udelená konkrétnej spoločnosti alebo skupine prostredníctvom formálneho uznesenia a mal by existovať externý, nezávislý dohľad nad touto licenciou; v tejto súvislosti by som chcela zdôrazniť veľmi dôležitú úlohu regulačných orgánov pre audiovizuálny sektor.

Čo sa týka najdôležitejších doplnení k návrhu, vítam kontrolu *ex ante* poskytovania nových služieb zo strany verejnoprávnym vysielateľom, ale len vtedy, ak sa zachová dostatočná flexibilita, aby sa tieto kontroly mohli prispôbiť inštitucionálnemu modelu každého štátu a ak sa budú zavádzať postupne.

Na záver si myslím, že treba veľmi starostlivo preskúmať možnosť, že určité služby, ktoré budú súčasťou poskytovania verejnoprávnym audiovizuálnym službám, môžu podliehať spoplatneniu alebo poskytnutiu určitej protihodnoty zo strany občanov, ktorí ich využívajú, a zároveň treba zohľadniť slobodný a univerzálny charakter tradičného verejnoprávneho audiovizuálneho vysielania a riziko vylúčenia, ktoré môže vzniknúť, ak sa táto metóda financovania prijme. Dúfam, že Komisia tieto pripomienky zohľadní.

Ieke van den Burg (PSE). – Vážený pán predsedajúci, je jasné, že vec, o ktorú tu ide, je napätie medzi verejným záujmom a jeho úlohou v spoločnosti a vplyvom na spravodlivú hospodársku súťaž a fungovanie vnútorného trhu. Hranice medzi verejnoprávnym vysielaním a súkromným vysielaním, ale aj v oblasti iných médií, sú čoraz nejasnejšie, čo platí najmä v prípadoch, keď ide o nové médiá, ako napríklad internet, iPody, SMS atď.

Ako povedali viacerí ľudia, verejnoprávne vysielanie je často lídrom pri zavádzaní inovácií v službách, ale je jasné, že tento dosah je cezhraničný a prejavuje sa vo všetkých mediálnych oblastiach. Preto je dôležité, aby oznámenie o vysielaní a všeobecný rámec služieb vo verejnom hospodárskom záujme boli zosúladené. Je to dôležitá otázka, ktorou sme sa zaoberali vo Výbore pre hospodárske a menové veci EP. Členovia skupiny PSE v tomto výbore zdôraznili, že je dôležité vytvoriť väčšiu právnu istotu pre služby vo verejnom hospodárskom záujme a boli by sme radi, keby sa o rámcovej smernici a právnych predpisoch pre toto odvetvie rozhodlo na politickej úrovni.

Ku konzultáciám týkajúcim sa návrhu oznámenia, ktorý teraz leží pred nami a ktorý predložila Komisia, je možné sa vyjadriť do 15. januára a je dôležité vyslať jasný signál, že tento horizontálne všeobecnejší rámec

by bol dôležitým nástrojom na začlenenie takých diskusií, ako je táto diskusia o verejnoprávnom vysielaní, do širšieho kontextu.

Je dôležité vedieť, kto rozhoduje o pravidlách a aká rovnováha existuje v rámci pravidiel medzi záujmom trhu a verejným záujmom. Mám z toho pocit, že trhový test uvedený v oznámení by mal uprednostniť trhové a komerčné aspekty pred aspektmi verejnými. Bol to náš zámer s novými horizontálnymi pravidlami o službách vo všeobecnom hospodárskom záujme.

Som trochu prekvapená, že skupina PPE-DE sa teraz tak veľmi zameriava na tieto špecifické otázky, keďže dosť váhali s podporou nášho návrhu na vypracovanie všeobecnejšieho rámca. Tu je jasný príklad – aj v tomto prípade vysielania – že ak neexistuje širší jasný rámec, ktorý kladie väčší dôraz na aspekty verejného záujmu a ktorý ich považuje za prioritnejšie, tak v diskusii tohto typu nakoniec vždy prevládne záujem trhu.

Chcela by som využiť túto príležitosť a zopakovať náš návrh na rámec služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, ktorý by mal horizontálne obnoviť rovnováhu medzi týmito záujmami v prospech verejného záujmu.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, verejnoprávne vysielanie je synonymom pluralizmu, rôznorodosti, kultúrnej rôznorodosti v Európe, srdci demokracie – to som si nevymyslela, Komisia to môže potvrdiť – a verejnoprávni vysielatelia sú v národnom záujme. Existujú teraz plány zaviesť trhový test, ktorý sa má vykonať vopred, najmä v prípade nových mediálnych aktivít. Nemyslím si, že to je dobrá myšlienka, pretože Brusel by nemal vopred diktovať, ako majú členské štáty organizovať svoje verejnoprávne služby. Otázka, ako sa zohľadňuje verejný záujem, by sa podľa môjho názoru mala vyhodnotiť na národnej úrovni a na tento účel nie je potrebný žiadny povinný trhový test.

Chcela by som povedať aj pár slov o byrokracii. Hoci zastávam názor, že je potrebné veci kontrolovať, mali by sme sa postarať o to, aby sme neskončili so stále väčším množstvom predpisov a vyššími nákladmi pre rôzne členské štáty.

Okrem toho, čo sa týka ponuky, si myslím, že by sme nemali robiť rozdiel medzi starými a novými službami, pretože v praxi sú hranice medzi týmito skupinami nejasné. Nejde tu o situáciu buď alebo – televízne programy sa často spájajú s novými službami a naopak. Preto presne ako v Európe, tieto dve veci sú spojené. Nejde tu len o trh, ale aj o verejný význam našich verejnoprávných vysielateľov, ktorý je široko uznávaný v neposlednom rade aj zo strany Komisie. Chcela by som od Komisie počuť, či sa to zahrnie do prijatej verzie oznámenia a či sa budú právomoci primerane pridelovať konkrétnym členským štátom, hoci s tým budú súvisieť pravidlá pre služby vo všeobecnom záujme, ktoré by sa mali vypracovať v spolupráci s Európskym parlamentom a Radou.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, verejnoprávne vysielanie je viac než hospodársky faktor. Bol som na vypočutí, ktoré usporiadala skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov minulý týždeň v Bruseli. Konštatoval sa na ňom význam informovanosti a rozmanitosti európskej kultúry a vzdelávania. Ak je 22 členských štátov proti revízii alebo intenzifikácii, pretože máme rôzne rámcové podmienky a rôzne trhy, potom je nesprávne požadovať rozsiahlu administratívu, časovo náročné testovanie, akým je tento povinný test, alebo zásah na európskej úrovni s ťažkopádnu byrokratickou koncepciou.

Existujú už kontrolné orgány pre verejnoprávne vysielanie: rady pre vysielanie. Monitorujeme prispôbovanie technologickým zmenám. Monitorujeme opatrenia s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž. Som členom tohto orgánu ako zástupca Únie európskych federalistov v Hesenskom rozhlas [Hessischer Rundfunk]. Naša nezávislosť je zaručená zákonom. Na druhej strane nás úplne a oprávnené kontroluje verejnosť. Toto je spôsob, ako funguje efektívna mediálna politika.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, štát súhlasí s mojimi kolegami poslancami v tom, že štátna podpora verejnoprávneho vysielania potrebuje legislatívne vyjasnenie. V Európskom parlamente to žiadame už dlho. Chcela by som však upozorniť aj na ďalšie naliehavé záležitosti, ktoré musí Komisia čo najskôr vyriešiť. Z mnohých problémov uvediem tri. Po prvé, je potrebné všeobecné zavedenie spoločných televíznych antén, najmä na družstevných bytových domoch v súlade s výnimkami podľa článku 5 informačného usmernenia a pre digitálne vysielanie, pretože to je problém miliónov občanov nových členských štátov vrátane Českej republiky. Po druhé, je to podpora užšej spolupráce národných rád pre rozhlasové a televízne vysielanie a európskych inštitúcií, aby sa dosiahlo lepšie uplatňovanie ustanovení o verejnej službe. Po tretie, ide o zlepšenie koordinácie národných orgánov dohľadu pre televízne vysielanie vzhľadom na sankcie za nevhodné vysielanie ohrozujúce mravný vývoj detí a mladistvých.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, ďakujem všetkým za veľmi plodnú diskusiu, o ktorej budem určite informovať svoju kolegyňu, pani Kroesovú.

Chcela by som teraz reagovať na niektoré z vašich pripomienok. Amsterdamský protokol poukazuje na nutnosť zabezpečiť rovnováhu medzi financovaním so štátnou podporou a vplyvom na hospodársku súťaž. Chceme, aby členské štáty prevzali v tejto oblasti iniciatívu, pretože inak to budeme musieť riešiť na základe sťažností v Bruseli.

Naším cieľom je poskytnúť členským štátom viac možností na rozvoj verejnoprávneho vysielania, pokiaľ sa dodržiavajú ustanovenia Zmluvy týkajúce sa hospodárskej súťaže. Verejnoprávne vysielanie by malo naďalej inovovať, vzdelávať a samozrejme zabávať. Komisia súhlasí s týmito cieľmi.

Záleží na členských štátoch, ako sa rozhodnú financovať verejnoprávne vysielanie. To sa jasne uvádza v Amsterdamskom protokole. Verejnoprávni vysielatelia budú môcť slobodne experimentovať s novými projektmi. Návrh oznámenia stanovuje, že pilotné projekty sú vyňaté z testovania. Vždy sme zohľadňovali možnosť poskytovať financovanie pre verejnoprávne poslanie, ktoré zahŕňa široké spektrum rôznych a vyvážených programov verejnoprávných vysielateľov. Tak to zostane aj v budúcnosti.

Komisia chce tiež zaručiť existenciu verejnoprávných a súkromných subjektov. Cieľom Komisie je podporovať verejnoprávných vysielateľov, aby profitovali z nových technológií, aby mohli slúžiť sociálnym, demokratickým a kultúrnym potrebám spoločnosti.

Amsterdamský test umožňuje členským štátom prideliť finančné prostriedky na nové mediálne služby poskytované verejnoprávnymi vysielateľmi. Chráni tak schopnosť udržiavať krok so zmenami v rýchlo sa meniacom mediálnom prostredí. Súčasne je vo verejnom záujme zachovať stimuly pre súkromných prevádzkovateľov. Inovácie zo strany verejnoprávných a súkromných vysielateľov sú dôležité pre realizáciu lisabonských cieľov a je samozrejmé, že verejní vysielatelia môžu tiež v budúcnosti zaviesť akúkoľvek novú službu na komerčnom základe bez predchádzajúceho vyhodnotenia.

Chcem vás ubezpečiť, že konzultácie berieme veľmi vážne. Preskúmame text a zohľadníme oprávnené pripomienky. Požiadam príslušné oddelenia Komisie, aby pri revízii návrhu zoberali do úvahy návrhy Parlamentu a členských štátov.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

17. Hospodárske a obchodné vzťahy s krajinami západného Balkánu (krátka prezentácia)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6 - 0489/2008) pána Beldera v mene Výboru pre medzinárodný obchod o hospodárskych a obchodných vzťahoch s krajinami západného Balkánu (2008/2149(INI)).

Bastiaan Belder, spravodajca. – (NL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som využiť túto príležitosť, aby som predložil svoju správu o hospodárskych a obchodných vzťahoch s krajinami západného Balkánu.

Túto správu som zámerne začal zdôraznením európskej perspektívy pre tieto krajiny. Únia nemôže naďalej dôveryhodne opakovať minulé sľuby, ako tie, ktoré dala krajinám západného Balkánu na Európskej rade v roku 2003 v Solúne, že vstúpia do Európskej únie. Nie – krajinám západného Balkánu by viac pomohli konkrétne opatrenia a na mieru pripravené prístupové postupy, než, takpovediac, povinná rétorika.

Môžete si položiť otázku, prečo považujem perspektívu pristúpenia týchto krajín za takú dôležitú. Predovšetkým som úplne presvedčený o tom, že Únia má splatiť určitý morálny dlh. Pripomína mi to diskusiu o Srebrenici, ktorá sa, dúfam, uskutoční v Parlamente vo štvrtok večer tento týždeň. Tento región má okrem toho pre Európu veľký strategický význam. V správe predkladám tieto konkrétne návrhy: vystupujem v prospech ďalšej konsolidácie dohody o voľnom obchode v strednej Európe (CEFTA). Je dôležitým nástrojom na zintenzívnenie regionálnej integrácie v tejto oblasti, ktorá je zasa dôležitou prípravou, ak sa tieto krajiny budú chcieť integrovať do európskeho trhu a pripojiť sa v troch etapách k Únii. Európska únia by mala zmobilizovať predvstupové fondy prostredníctvom pomoci z rôznych zdrojov, aby podporila reformný proces v týchto krajinách. Členské štáty môžu takisto zohrávať dôležitú úlohu v tomto procese poskytnutím špecifického zaškolenia miestnych zamestnancov verejnej správy. Týmto krajinám to poskytne viac administratívnych kapacít, aby dokázali vypracovať vlastné ambiciózne projekty, ktoré by sa mohli uchádzať o finančnú podporu z EÚ.

Vážený pán predsedajúci, keď som začal pracovať na tejto správe, prvou vecou, ktorú som urobil, bola návšteva ministerstva hospodárstva mojej krajiny v Haagu, kde som sa s potešením dozvedel, že holandská vláda sa rozhodla presadzovať medzivládny prístup. Vo svojej správe som to opísal ako nasledovaniahodný príklad nie preto, lebo ide o holandský prístup, ale preto, lebo zohľadňuje a akceptuje žiadosť samotných krajín západného Balkánu o aktívnu a primeranú podporu prístupového procesu.

Chcel by som spomenúť jeden konkrétny bod zo správy, a síce spoluprácu so západným Balkánom v oblasti energetiky, čo je, myslím, veľmi aktuálna téma. Vzhľadom na svoju strategickú polohu by tento región mohol zohrávať významnú úlohu pri tranzite ropy a zemného plynu. Únia by sa mala snažiť o prijatie vonkajšej energetickej politiky. Som tiež členom Výboru pre zahraničné veci. Pred niekoľkými rokmi sme schválili kvalitnú správu s cieľom prijať európsku vonkajšiu energetickú politiku. Pozrite sa na súčasnú situáciu, ktorá zdôrazňuje túto výzvu zo strany Európskeho parlamentu voči Komisii a Rade. Brusel by určite z toho nemal vynechať svoje vlastné členské štáty – doslova či inak.

Na záver by som chcel povedať, že ako bývalý novinár som veľa krát cestoval na západný Balkán. Z toho dôvodu pociťujem voči tomuto regiónu veľkú empatiu a spoluúčasť. V súvislosti s vypracovaním správy som využil svoj rozpočet vyhradený na cestovanie na študijné cesty a spolu s Výborom pre medzinárodný obchod, a najmä s členom jeho pracovnej skupiny Robertom Bendinim, s členom môjho vlastného tímu Dickom Janom Diepenbroekom som podnikol prínosné cesty do Srbska a Kosova a dúfam, že na budúci týždeň odcestujem do Albánska. Dnes večer síce predložím svoju správu, ale celá práca nie je ani zďaleka ukončená – ani pre mňa, ani pre európske inštitúcie. Ak chceme tento región naozaj priblížiť k Bruselu a skutočne to vlastnou angažovanosťou a aktívnou podporou prejať, máme plné právo požadovať, aby reformný proces a prístup intenzívne postupoval a malo by to byť viditeľné. Na tejto správe som pracoval s veľkým potešením a dúfam, že po nej budú vypracované osobitné správy pre jednotlivé krajiny západného Balkánu.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi zablahoželať pánovi Belderovi k jeho veľmi dobrej správe. Vaša správa prichádza v čase, keď sa západný Balkán neustále približuje k EÚ a poskytuje rozsiahly prehľad o dôležitých aspektoch hospodárskych a obchodných vzťahov medzi EÚ a západným Balkánom. Dovoľte mi, aby som sa zamerala na niektoré body, ktoré sú vo vašej správe zdôraznené.

Západný Balkán, ako región, je kľúčovým a cenným partnerom EÚ. Posledné oznámenie Komisie o západnom Balkáne z marca 2008 opakovane potvrdzuje silný záväzok EÚ presadzovať európsku perspektívu pre tento región a potvrdzuje, okrem iného, význam dohody o voľnom obchode v strednej Európe pre hospodársky rozvoj regiónu. Komisia súhlasí so spravodajcom, že perspektíva členstva v EÚ môže fungovať ako katalyzátor pre trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a zabezpečenie mieru a stability v rámci regiónu. Komisia tiež súhlasí s tým, že individuálne plnenie kodanských kritérií je nanajvýš dôležité pri posudzovaní pripravenosti krajín regiónu na vstup do EÚ. Európska únia je hlavným obchodným partnerom krajín západného Balkánu. Užšie hospodárske vzťahy medzi EÚ a regiónom sú preto veľmi dôležité pre urýchlenie hospodárskeho rastu regiónu.

Ako sa správne uvádza vo vašej správe, liberalizácia obchodu a integrácia sú základnými kameňmi procesu stabilizácie a pridruženia a EÚ presadzuje tento cieľ s krajinami západného Balkánu na troch úrovniach.

Po prvé, na dvojstrannej úrovni. EÚ od roku 2000 jednostranne udelila krajinám západného Balkánu obchodné výhody, aby sa uľahčil prístup ich vývozu na trhy EÚ. Komisia rokovala o dohodách o voľnom obchode v rámci dohôd o stabilizácii a pridružení s cieľom vytvoriť podmienky pre politické a hospodárske reformy a zároveň základňu pre integráciu krajín západného Balkánu do EÚ, napríklad prostredníctvom preberania *acquis*.

Po druhé, Komisia vystupovala na regionálnej úrovni ako sprostredkovateľ pri rokovaní o dohode o voľnom obchode v strednej Európe (CEFTA) a rozhodla sa poskytnúť finančnú podporu a technickú pomoc sekretariátu CEFTA a jednotlivým stranám s cieľom pomôcť implementovať dohodu. Európska komisia zároveň vysoko oceňuje prístup regiónu k dohode a uznáva, že CEFTA má zásadný význam pre prehlbenie regionálnej hospodárskej integrácie a pre prípravu prípadného plnohodnotného zapojenia krajín západného Balkánu do jednotného trhu EÚ. CEFTA navyše vytvorila všetky potrebné štruktúry na prediskutovanie záležitostí súvisiacich s obchodom na regionálnej a dvojstrannej úrovni. To je mimoriadne dôležité pre uľahčenie a prehlbenie regionálnej spolupráce a dobré susedské vzťahy. Európska komisia bude pokračovať v monitorovaní implementácie CEFTA a bude o tom naďalej predkladať správy v rámci každoročnej správy o prístupovom a predprístupovom procese.

Po tretie, Komisia na viacstrannej úrovni podporuje vstup krajín regiónu do Svetovej obchodnej organizácie, pretože to je absolútne základný krok k efektívnej účasti na globalizovanej ekonomike. EÚ zmobilizovala všetky dostupné politické nástroje na podporu krajín západného Balkánu v ich úsilí o presadenie reforiem a regionálnej spolupráce. Nástroj predvstupovej pomoci je dôležitý pri riešení dlhodobej potreby rozvoja regiónu. Celková hodnota súčasného finančného rámca na obdobie rokov 2007 – 2013 je 11,5 miliardy EUR. Európska komisia v neposlednom rade začala dialóg so všetkými krajinami regiónu s cieľom vypracovať plány na zrušenie vízového režimu.

Vzhľadom na uvedené by som vás chcela uistiť, že Komisia podniká všetky potrebné opatrenia na podporu obchodných vzťahov a na čo najväčšie priblíženie hospodárstva západného Balkánu k EÚ. Záverom by som spravodajcovi chcela ešte raz zablahoželať k tejto dobrej správe; s radosťou konštatujem, že Komisia sa stotožňuje s jej všeobecným prístupom.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenie (článok 142)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), písomne. – (RO) Chcel by som vyjadriť podporu a uznanie správe, ktorú predložil pán Belder, keďže odporúča konkrétne hospodárske opatrenia zamerané na európsku perspektívu pre krajiny západného Balkánu. Rád by som upriamil vašu pozornosť na tri aspekty.

1. Musíme realisticky uznať, že Srbsko je kľúčovým hráčom, pokiaľ ide o úspech procesu stabilizácie a pridruženia, pričom EÚ musí pokračovať vo svojom úsilí s cieľom získať dôveru a dlhodobé priateľstvo srbského ľudu.
2. V budúcnosti by nemali byť dovolené etnické separatistické tendencie a jednostranné vyhlásenia nezávislosti pre územia, ako Kosovo, Južné Osetsko, Abcházsko, Podnestersko, Severný Cyprus atď. Zásada územnej celistvosti krajín je posvätná a musí sa v budúcnosti dodržiavať.
3. Súčasne musíme poskytnúť silnú podporu na dosiahnutie súladu s európskymi normami v oblasti práv osôb patriacich k národnostným menšinám v krajinách západného Balkánu vrátane práv rumunsky hovoriacich komunít vo Valea Timocului, Vojvodine, na Istrii a v Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko. Tieto práva sa musia dodržiavať a musí sa vylúčiť akákoľvek tendencia smerom k územnej autonómii na etnickom základe a aspirácie na kolektívne etnické práva, ktoré už prejavili potenciál vyvolávať konflikty a krvavé vojny.

18. Spoločná poľnohospodárska politika a globálna potravinová bezpečnosť (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0505/2008) pani McGuinnessovej v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti (2008/2153(INI)).

Mairead McGuinness, spravodajkyňa. – Vážený pán predseda júci, keď som začala pripravovať túto správu, otázka globálnej potravinovej bezpečnosti bola na popredných miestach politického programu, do istej miery však už z centra pozornosti ustúpila. Napriek tomu určite zostáva predmetom záujmu, pretože na svete stále existuje viac než jedna miliarda ľudí, ktorí trpia hladom alebo podvýživou. Od hladu a na choroby spojené s chudobou zomiera každý deň tridsať tisíc detí. Sú to hrozné štatistiky, rozhodujúca je preto otázka, ako vypestovať dostatok potravín a zabezpečiť prístup ľudí k nim.

Za spoluprácu na vypracovaní tejto správy by som chcela poďakovať Komisii a samozrejme aj mnohým výborom Parlamentu, najmä Výboru pre rozvoj, ktoré sa na jej príprave podieľali.

Za štyri minúty sa nedá hovoriť o všetkom, čo správa obsahuje, dovoľte mi však zdôrazniť aspoň niektoré otázky, ktoré považujem za dôležité. Skutočnosť, že som spoločnú poľnohospodársku politiku a globálnu potravinovú bezpečnosť zaradila do jedného názvu predovšetkým naznačuje, že bývalá prax zatracovania spoločnej poľnohospodárskej politiky a jej obviňovania zo všetkých problémov rozvojových krajín sa mení a že si už uvedomujeme, že spoločná poľnohospodárska politika poskytla európskym občanom potravinovú bezpečnosť a ako model nás môže poučiť o tom, čo máme z hľadiska produkcie potravín robiť v rozvojových krajinách.

Je nanajvýš zrejmé, že sme dovolili, aby sa rozvoj poľnohospodárstva v uplynulom desaťročí vytratil z politického a rozvojového programu. V minulosti sa na podporu poľnohospodárstva a projekty týkajúce sa produkcie potravín vynakladalo množstvo prostriedkov našej rozvojovej pomoci. Dnes je to inak, hoci si myslím, že vzhľadom na rastúce ceny potravín sa EÚ a svet znovu začínajú sústreďovať na poľnohospodárstvo.

Krajinám, ktoré na to majú zdroje, treba umožniť, aby sa venovali pestovaniu potravín a ich drobným poľnohospodárom treba pomôcť, aby mohli na miestnej úrovni vyrábať potraviny na uspokojenie vlastných potrieb. Netýka sa to len poskytovania základných zložiek produkcie potravín, ako sú semená či hnojivá, ale aj odborných znalostí, poradenských služieb a pomoci poľnohospodárskym rodinám v rozvojových krajinách, ktoré im umožnia vyrábať potraviny pre vlastnú potrebu.

Dá sa to. Máme príklady z Malawi a ďalších krajín, ktorým sa podarilo prejsť zo stavu krutého hladomoru k výrobe potravín. Vyžaduje si to politické iniciatívy. A vyžaduje si to tiež, aby Európska únia vzhľadom na svoju rozsiahlu účasť v rozvojovom svete naliehala na krajiny, aby sa zamerali na svoje poľnohospodárstvo a začali podporovať domácu produkciu potravín.

Otázka ponuky a dopytu je veľmi chýlostivá, pretože počet obyvateľov sveta rastie – do roku 2050 sa zvýši o 40 % – týmito otázkami sa preto budeme musieť zaoberať. Hlavným predmetom záujmu je, samozrejme, problém hospodárskej súťaže medzi produkciou potravín, výrobou krmív a výrobou palív, ktorého sme svedkami. Ak chceme tieto prekážky prekonať, musíme sa pozrieť na otázku výskumu a vývoja.

Domnievam sa, že v oblasti výskumu a vývoja sme neurobili dosť. My v Európe sme sa sústredili na to, aby sme vyrábali menej potravín a možno sme preto nevenovali pozornosť výkonnosti poľnohospodárskej výroby a skutočnosti, že v budúcnosti bude potrebné vyrábať viac.

Za ten krátky čas, čo mám k dispozícii, chcem predniesť aspoň jeden kľúčový odkaz. Poľnohospodári na celom svete budú vyrábať potraviny, ak budú mať z tejto činnosti zisk, a preto sa na tvorcov politik vyvíja tlak, aby dali tieto veci do poriadku a pripravili politiky, ktoré poľnohospodárom poskytnú stály príjem. Ako sa to dá dosiahnuť? Zabezpečením stabilných cien a tiež sústredením sa na náklady na výrobu potravín. Ak poľnohospodári tento príjmový stimul nedostanú, prestanú sa touto činnosťou zaoberať.

Chcem vysloviť varovanie. Približne takto pred rokom sme hovorili o vysokých cenách komodít. Dnes máme napríklad prebytočné zásoby obilia, pre ktoré neexistuje žiadny trh. Títo poľnohospodári ho v ďalšej sezóne už toľko nevypestujú, dlhodobější problém globálnej potravinovej bezpečnosti sa preto môže zhoršiť.

Táto správa má skutočne bohatý obsah. Dúfam, že kolegovia poslanci ju podporia a znova chcem poďakovať tomu množstvu ľudí, ktorí sa o ňu zaujímali.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia víta správu, ktorú pripravila pani McGuinnessová, a intenzívnu diskusiu, ktorá v rôznych výboroch Európskeho parlamentu prebieha v súvislosti s jednotlivými prvkami, ktoré sú spojené s touto vysoko aktuálnou témou a siahajú od obchodu po biopalivá, sledovanie cien, investičnú politiku, finančnú krízu, klimatické zmeny a využitie vody v poľnohospodárstve.

Komisia súhlasí s rozsiahlou analýzou príčin potravinovej krízy, ktorá mnohé rozvojové krajiny zasiahla v prvej polovici roku 2008. Komisia bude ďalej analyzovať prepojenie medzi cenami potravín a cenami energie. Otázka príčinnej súvislosti je veľmi zložitá, keďže zahŕňa vzájomné pôsobenie množstva činiteľov dopytu a ponuky. Ceny energie sú len jedným z týchto činiteľov, ktorý však má priamy a nepriamy dosah. O téme biopalív sa podrobne diskutovalo na rôznych zasadnutiach Európskeho parlamentu. Medzi politikou EÚ a USA existuje jasný rozdiel, pokiaľ ide o rozsah využitia produkcie obilnín na výrobu biopalív. Politika EÚ v oblasti biopalív neznižuje dostupnosť potravín, keďže množstvo použitých surovín je z celkového hľadiska veľmi nízke.

Dokonca aj keď sa EÚ priblíži k svojmu cieľu 10 %, vplyv na ceny potravín bude obmedzený, a to najmä z dvoch dôvodov: po prvé, čoraz viac biopalív bude pochádzať zo surovín, ktoré nie sú potravinami, alebo sa bude vyrábať zo zvyškov či odpadu. Po druhé, účinnosť postupov na výrobu biopalív sa bude naďalej zlepšovať a možno tiež očakávať, že aj priemerné výnosy sa budú zvyšovať.

Trvalo udržateľná politika biopalív EÚ je celkovo politikou v prospech chudobných. Poskytne ďalšie možnosti dvom tretinám svetovej chudoby, ktorá žije vo vidieckych oblastiach, a preto závisí od prosperujúceho odvetvia poľnohospodárstva. Neprinesie však rovnaký prospech všetkým skupinám. Komisia je odhodlaná pozorne sledovať účinky na potravinovú bezpečnosť a na ceny potravín.

EÚ už prijala kroky na riešenie globálnej potravinovej bezpečnosti a prispôsobila spoločnú poľnohospodársku politiku zmenenému trhu a celosvetovej situácii. Kontrola stavu, ktorá bola nedávno schválená, zmodernizuje, zjednoduší a zlepši spoločnú poľnohospodársku politiku a odstráni obmedzenia pre poľnohospodárov, čím im umožní lepšie reagovať na signály trhu a riešiť nové problémy.

Dohoda o kontrole stavu ruší vyňatie ornej pôdy, zvyšuje kvóty na mlieko s ich postupným zrušením do roku 2015 a mení zásahy na trhu na skutočnú záchrannú sieť.

Zaoberá sa tiež novými problémami, ktoré budú mať vplyv na rozvojové krajiny vrátane klimatických zmien, vodného hospodárstva, obnoviteľnej energie a biodiverzity.

Spoločná poľnohospodárska politika nezostane po roku 2013 nezmenená, pričom predbežné diskusie prebiehajú už od neformálnej schôdzky ministrov poľnohospodárstva, ktorá sa uskutočnila v septembri v Annecy. Budúcnosť spoločnej poľnohospodárskej politiky treba vnímať v kontexte širšej vízie, ktorej neoddeliteľnú súčasť bude tvoriť trvalo udržateľný rozvoj, konkurencieschopnosť a globálna potravinová rovnováha.

Vďaka rôznym podujatiam na vysokej úrovni sa globálna potravinová bezpečnosť dostáva na popredné priečky medzinárodného programu. Medzinárodné spoločenstvo jasne chápe a uznáva, že poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka sa má stať dôležitým bodom politického programu na vnútroštátnej, regionálnej a, podľa možnosti, aj na kontinentálnej úrovni. O poľnohospodárstve a potravinovej bezpečnosti sme napríklad podrobne diskutovali na stretnutí kolégií Komisie a Africkej únie v októbri a túto diskusiu chceme v tomto roku zintenzívniť.

Komisia musí v neposlednom rade nasledovať vyhlásenie hláv štátov skupiny G8 o globálnej potravinovej bezpečnosti. Počas prípravy potravinového nástroja, ktorý Rada prijala 16. decembra, sa už Európska komisia zúčastnila na veľmi plodných diskusiách s pracovnou skupinou OSN na vysokej úrovni.

Európska komisia s potešením očakáva zavedenie komplexného akčného rámca. Komisia je presvedčená, že svetové partnerstvo pre poľnohospodárstvo a potravinovú bezpečnosť, ktoré sa postupne formuje, bude zohrávať kľúčovú úlohu pri zavádzaní rôznych odporúčaní, ktoré obsahuje táto správa, vrátane podpory drobných poľnohospodárov a obchodných politík, ktoré sa majú prijať, aby najmä v tých najzraniteľnejších spoločenstvách prispeli k potravinovej bezpečnosti.

Obmedzeniam a zákazom vývozu sa očividne treba vyhnúť a ďalšia cesta si vyžaduje väčšiu a nie menšiu liberalizáciu obchodu. Súčasťou riešenia potravinovej bezpečnosti sú posilnené obchodné toky.

Komisia dúfa, že odvážny krok európskych inštitúcií na mobilizáciu jednej miliardy eur na doplnenie iných krátkodobých, strednodobých a dlhodobých finančných nástrojov, ktoré boli vyčlenené v reakcii na potravinovú krízu, budú nasledovať ďalší darcovia.

Madridská konferencia o potravinovej bezpečnosti pre všetkých, ktorá sa uskutoční 26. a 27. januára, je určite rozhodujúcou udalosťou, ktorá posunie diskusiu na ďalšiu úroveň, kde sa budú hľadať kľúčové priority na riešenie svetového hladu po potravinách.

Európska komisia bude naďalej aktívne prispievať ku globálnej potravinovej bezpečnosti a správa pani McGuinnessovej je určite dobrou analýzou možných ciest, ktoré by Európske spoločenstvo a širšie medzinárodné spoločenstvo mohli zvážiť.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Kader Arif (PSE), písomne. – (FR) Opatrenie Parlamentu v reakcii na nepokoje, ktoré vznikli v súvislosti so zvýšením cien potravín, umožnilo uvoľniť 1 miliardu EUR na boj proti potravinovej kríze. Odhliadnuc od tohto núdzového opatrenia by som chcel zdôrazniť potrebu dlhodobej medzinárodnej stratégie, ktorá bude založená na miestnom a samozásobiteľskom poľnohospodárstve a ktorá bude primeraná potrebám obyvateľstva a možnostiam územia.

Nárast svetovej populácie, globálne otepľovanie, nekontrolovaná výroba biopalív a agresívne špekulácie sú skutočne množstvom činiteľov, ktoré zvyšujú napätie na trhoch s poľnohospodárskymi výrobkami. Tieto

činitele naznačujú, že kríza nebude krátka a že verejné politiky ako celok sa budú musieť prehodnotiť tak, aby sa zlepšili výrobné postupy a regulácia medzinárodných trhov.

Domnievam sa, že spoločná poľnohospodárska politika by sa po odstránení krajností a nedostatkov mohla stať príkladom účinnej, spravodlivej a zodpovednej politiky, ktorá dokáže riešiť problémy spojené s potravinami a zároveň spojiť hospodárstvo, spoločnosť a životné prostredie. Mala by tiež pomôcť sprostredkovať rozvojovým krajinám európske postupy, poznatky a skúsenosti. Európa by však mala predovšetkým pracovať na reforme pravidiel medzinárodného obchodu, aby tie nebránili právu krajín podporovať svoje poľnohospodárstvo s cieľom zaručiť vlastnú potravinovú bezpečnosť.

Katerina Batzeli (PSE), písomne. – (EL) Ukázalo sa, že doterajšie medzinárodné a regionálne dohody nedokážu normalizovať zásobovanie trhu a obchod a zabezpečiť transparentné a stabilné ceny poľnohospodárskych plodín.

Regulácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami má byť založená na dlhodobej stratégii účinných opatrení a na organizácii a informovaní výrobcov vzhľadom na stav a vyhliadky trhu.

Základnou zásadou takejto politiky je vytvorenie záchranej siete pre príjem v prípade rizík a kríz spôsobených nepriaznivými prírodnými javmi alebo deformáciami trhu a nezvyčajne dlhým a rozsiahlym poklesom cien.

Potrebné sú integrované a účinné politiky, napríklad:

- európske a medzinárodné systémy na sledovanie výroby a trhu ako mechanizmus včasného varovania na určovanie výrobných trendov,

- globálny prehľad potravín a zásob potravín,

- európsky systém sledovania trhu a zaznamenávania zmien cien poľnohospodárskych výrobkov a vstupov, ktorý sa môže kombinovať s podobným medzinárodným systémom pod záštitou Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO).

Bolo by tiež dobré, keby budúca dohoda o otázkach z Dauhy zahŕňala núdzové situácie, počas ktorých sa môže poskytovať potravinová pomoc, pretože súčasné ustanovenia nie sú záväzné.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), písomne. – (RO) Závery, ku ktorým pani McGuinnessová dospela vo svojej správe o globálnej potravinovej bezpečnosti, sú teraz očividné aj v Rumunsku. V dôsledku devalvácie vnútroštátnej meny, zvyšovania cien surovín a úverov spracovateľských podnikov čelíme nárastu cien všetkých základných potravinárskych výrobkov.

V dôsledku globálneho otepľovania sme navyše čoraz častejšie svedkami prípadov zničenia úrody prírodnými katastrofami. Poľnohospodári z nových členských štátov sú v týchto situáciách v skutočnosti najviac znevýhodnení, pretože výška grantov, ktoré získavajú, je nižšia ako v iných členských štátoch.

Prostredníctvom predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov som preto vyzval Komisiu, aby preskúmala možnosť vytvorenia určitých intervenčných mechanizmov na úrovni Spoločenstva, ktoré by boli nezávislé od akejkoľvek osobitnej pomoci vyčlenenej na poistenie úrody, s cieľom predchádzať účinkom globálneho otepľovania a bojovať proti nim.

Normy Spoločenstva určené pre výrobcov potravín sú prísne, ceny potravín v EÚ sú preto vysoké. Som však pevne presvedčený, že poľnohospodárstvo môže byť odrazovým mostíkom na oživenie európskych hospodárstiev postihnutých svetovou krízou a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie môže mať priaznivý vplyv na agropotravinárske odvetvie.

Ak prijmeme nevyhnutné preventívne opatrenia, môžeme dosiahnuť nárast výroby biopalív bez ohrozenia životného prostredia či potrebných celosvetových zásob potravín.

Roselyne Lefrançois (PSE), písomne. – (FR) Táto správa o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti nám poskytla vynikajúcu možnosť zamyslieť sa nad tým, ako zabezpečiť, aby sa európske poľnohospodárstvo v plnej miere podieľalo na dosiahnutí potravinovej rovnováhy planéty. Napriek tomu, že svet bude potrebovať stále viac potravín, pomer rozvojovej pomoci určenej pre poľnohospodárstvo sa od 80. rokov minulého storočia v skutočnosti sústavne znižuje. Na pôde Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka som preto predložila viacero pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktorých zámerom je zvýšiť nároky tejto správy a predovšetkým navrhnúť, aby Európska komisia prijala komplexnú stratégiu pre otázky potravinovej bezpečnosti, a tým zvýšila súdržnosť politik Spoločenstva Únie ako celku.

Teší ma, že tento text zdôrazňuje kľúčovú úlohu spoločnej poľnohospodárskej politiky pri dosahovaní cieľa potravinovej bezpečnosti, ľutujem však, že spravodajkyňa uprednostňuje väčšie zosúladenie poľnohospodárskej politiky s trhom a že iniciatívy na ochranu životného prostredia obviňuje zo zodpovednosti za zníženie poľnohospodárskej výroby v Európe. Toto tvrdenie je podľa mňa úplne mylné a ja sa naopak domnievam, že je potrebné chopiť sa problému klimatických zmien, aby sa vytvorili nové modely, ktoré zabezpečia vyššiu a lepšiu výrobu.

Véronique Mathieu (PPE-DE), písomne. – (FR) EÚ dnes musí nevyhnutne zvýšiť svoju potravinovú bezpečnosť a riešiť dôležité problémy. Po prvé, poľnohospodárska výroba sa bude musieť za 30 rokov zdvojnásobiť, pretože do roku 2050 bude na svete 9 miliárd ľudí. Faktom navyše zostáva, že 860 miliónov ľudí stále hladuje. Tento rozvoj bude musieť byť trvalo udržateľný a bude sa musieť spoliehať predovšetkým na miestne poľnohospodárstvo.

Ďalšiu výzvu predstavujú obrovské výkyvy svetových cien potravín a primerané riadenie svetových zásob. S cieľom zaručiť európskym poľnohospodárom spravodlivý príjem som podporila myšlienku politik v oblasti poistenia, ktoré by poľnohospodárom poskytli vyššiu úroveň poistného krytia proti výkyvom cien, a tiež iniciatívu na zavedenie globálneho režimu kontroly potravín.

A napokon vzhľadom na nárast obchodovania so zvieratami a rastlinami má EÚ povinnosť zaviesť účinnú stratégiu na predchádzanie všetkým zdravotným krízam v Európe. Táto stratégia má byť založená na prevencii, vysledovateľnosti a schopnosti reagovať. Nedávne rozhodnutie Rady ministrov posilniť a zosúladiť režimy kontroly dovozu bude v tejto súvislosti znamenať, že naši spoluobčania získajú lepšiu záruku kvality potravín.

Poľnohospodárstvo dnes viac ako kedykoľvek predtým zohráva ústrednú úlohu v oblasti rastu a rozvoja. Musíme ho preto chrániť za každú cenu!

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Celosvetová potravinová kríza, ktorú spôsobuje trvalý rast cien kukurice, pšenice a energií, rast svetovej populácie a klimatických zmien, podnietila sériu protestov a nepokojov, ktoré by mohli viesť k destabilizácii krajín a regiónov po celom svete, ak sa v blízkej budúcnosti nevyriešia. Priepasť medzi mierou rastu populácie, ktorá by do roku 2050 mohla dosiahnuť viac než deväť miliárd obyvateľov, a znižovaním svetových zásob potravín je alarmujúca. Je veľmi pravdepodobné, že tento stav povedie k nahradeniu ropných konfliktov konfliktmi spojenými s pitnou vodou a potravinami alebo bojom o prežitie. Európska únia je v tejto chvíli hlavným darcom humanitárnej pomoci, zásoby potravín sa však začínajú miňať a rozvojové krajiny, najmä v Afrike, potrebujú ďalšiu podporu, ktorá im pomôže bojovať s chudobou a chronickým hladom. Kľúčové prvky, ktoré by sa mali pri riešení tohto problému zväziť, zahŕňajú zníženie závislosti poľnohospodárstva od fosílnych zdrojov energie, používanie organických výrobkov, zachovanie úrodnosti pôdy a prispôbenie spoločnej poľnohospodárskej politiky stavu potravinovej krízy.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), písomne. – (HU) Najdôležitejšia otázka, pred ktorou stojí európske odvetvie poľnohospodárstva v roku 2009, znie, aký vplyv bude mať svetová hospodárska kríza na podmienky výroby a spotreby poľnohospodárskych výrobkov. Táto otázka bude ústrednou témou druhej maďarskej poľnohospodárskej akadémie, ktorú organizujem spolu so štátnym tajomníkom Zoltánom Gőgösom z maďarského ministerstva poľnohospodárstva a rozvoja vidieka 17. apríla 2009 v meste Pápa. Cena kukurice na medzinárodnom trhu sa od roku 2006 zvýšila trojnásobne, cena pšenice o 180 % a ceny potravín celkovo vzrástli o 83 %. Do roku 2050 počet obyvateľov sveta dosiahne 9 miliárd a na zabezpečenie ich potrieb budeme musieť zdvojnásobiť úroveň poľnohospodárskej výroby; dni lacných potravín sa teda skončili. Preto je nanajvýš dôležité, aby sa poľnohospodárske kapacity Európskej únie zachovali a podľa možnosti aj zvýšili. Je neprijateľné, aby sa poľnohospodárska výroba v Európskej únii v dôsledku sektorových reforiem spoločnej poľnohospodárskej politiky znižovala. Dobrými príkladmi tejto skutočnosti sú reforma režimu cukru, ktorá viedla k zániku maďarského cukrovarníctva, a dotácie, ktoré sa v rámci reformnej politiky vinárstva poskytujú na kľčovanie viniča. Týmto smerom ide tiež oddelenie priameho financovania poľnohospodárstva a výroby.

Medzi produkciou potravín a výrobou biopalív musíme nájsť primeranú rovnováhu, pričom výroba biopalív nesmie ohroziť globálnu potravinovú bezpečnosť. K prudkému nárastu cien potravín v roku 2008 významne prispel program Spojených štátov amerických na výrobu bioetanolu, Európska únia preto na základe týchto skúseností musí preskúmať svoje dávnejšie záväzky vo vzťahu k pomernému zastúpeniu biopalív. Na záver naliehavo žiadam, aby sa na ochranu výrobcov prijali na úrovni EÚ rýchle opatrenia proti vzniku monopolov maloobchodných predajcov potravín.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Vysoké ceny potravín sú spôsobené nárastom cien energie, nepriaznivými meteorologickými javmi a zvýšeným dopytom po energii v dôsledku rastu svetovej populácie.

Naliehavo žiadam Komisiu, aby preskúmala väzbu medzi vysokými cenami potravín a rastúcimi cenami energie, najmä vo vzťahu k používaným palivám.

V poľnohospodárskom odvetví sa musí zlepšiť energetická účinnosť. Zvyšovanie pomeru plodín určených na biopalivá a využívanie obnoviteľnej energie by mohlo mať priaznivý vplyv na agropotravinárske odvetvie, ktoré bolo postihnuté vysokými cenami hnojív a pesticídov, ako aj zvýšenými nákladmi na spracovanie a dopravu. Naliehavo žiadam Komisiu, aby pozorne sledovala účinky zvýšenej výroby biopalív v Európskej únii a v tretích krajinách v súvislosti so zmenami vo využívaní pôdy, cenami potravinárskych výrobkov a dostupnosťou potravín.

Stimuly na podporu trvalo udržateľného pestovania energetických plodín nemajú ohrozovať produkciu potravín. Domnievam sa, že na zvýšenie produktivity poľnohospodárstva je potrebný poľnohospodársky výskum. Vyzývam tiež členské štáty, aby v plnej miere využili možnosti, ktoré v tejto súvislosti ponúka siedmy rámcový program pre výskum a technologický rozvoj, a aby prijali opatrenia, ktoré zlepšia poľnohospodársku produkciu trvalo udržateľným a energeticky účinným spôsobom.

19. Rozvoj občianskeho dialógu podľa Lisabonskej zmluvy (krátke prednesenie).

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0475/2008) pani Grabowskej v mene Výboru pre ústavné veci o perspektívach rozvoja občianskeho dialógu podľa Lisabonskej zmluvy (2008/2067(INI)).

Genowefa Grabowska, spravodajkyňa. – (PL) Vážení páni predsedajúci, pani komisárka, meníme tému, aby sme diskutovali o kontakte inštitúcií Európskej únie s jej občanmi. Tento kontakt je nedostatočný. Medzi Úniou a jej občanmi existuje hlboký predel, hoci Jean Monnet upozornil, že Únia sa vytvára pre občanov a nie pre krajiny a vlády.

Únia sa rozširuje a má čoraz viac občanov, jej inštitúcie však s nimi len ťažko nadväzujú kontakty. Táto skutočnosť vyšla najavo prostredníctvom bolestnej skúsenosti s francúzskym a holandským „nie“ pre Lisabonskú zmluvu. Na druhej strane je pravda, že inštitúcie Únie sa snažia kontakty s občanmi zlepšovať. Otvárajú sa občanom a zreteľne uznávajú úlohu občianskej spoločnosti. Rozsah komunikačných politík Únie v tejto oblasti sústavne narastá. Na pomenovanie týchto politík bol dokonca vytvorený nový termín občiansky dialóg. To však nestačí. Európsky parlament sa preto snaží tento problém riešiť a pokúša sa vytvoriť vhodný mechanizmus na podporu kontaktov medzi inštitúciami Európskej únie a jej občanmi. Vyriešila by sa tým otázka nedostatku demokracie a ukázalo by sa, že občania zohrávajú dôležitú úlohu v rozhodovacom procese Európskej únie.

Článok 10 Lisabonskej zmluvy hovorí: „Každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie. Rozhodnutia sa prijímajú podľa možnosti čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi.“ Nachádza sa tam aj ďalšie ustanovenie, ktoré umožňuje, aby jeden milión občanov Európskej únie prevzal legislatívnu iniciatívu. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy bude môcť jeden milión občanov osloviť Európsku komisiu a požiadať ju, aby predložila legislatívny návrh na tému, ktorá je pre občanov dôležitá.

Toto sú dôvody, prečo sa v správe venujem občianskemu dialógu. Tento dialóg nie je vymedzený právnymi predpismi. Je však nevyhnutný a bola by som rada, keby bol riadený podľa nasledujúcich zásad, alebo keby sa nimi radšej riadil sám. V správe som predovšetkým uviedla zásadu zastúpenia občianskej spoločnosti. Chcela by som, aby občianska spoločnosť bola na úrovni Európskej únie vhodne zastúpená, čiže aby bola zastúpená partnermi, ktorí primerane vyjadrujú a reprezentujú aktuálne záujmy.

Chcela by som, aby občiansky dialóg bol vzájomný, dvojstranný proces. Nemá ísť len o to, aby Európska únia oslovovala občanov a oni na toto oslovenie reagovali. Únia má tiež občanov informovať o prípadoch, keď boli zohľadnené ich názory, a vysvetľovať, aký mali dosah. Potrebujeme preto aj spätnú väzbu Únie voči občanom.

Chcela by som, aby bol občiansky dialóg založený na zásadách jasnosti a transparentnosti. Keď pozývame zástupcov spoločnosti na dialóg, mali by sme sa riadiť jasnými pravidlami. Mali by sme pravidelne uverejňovať zoznam organizácií, ktoré sa zúčastňujú na konzultáciách. Bolo by tiež vhodné, keby Únia menovala kontaktnú osobu zodpovednú za túto oblasť, čiže za dialóg.

Určiť pravidlá pre túto oblasť nie je jednoduché. Európska komisia vypracovala zásady pre zlepšenie kultúry konzultácií a dialógu už v roku 2002, preto dúfam, že bude pripravená vypracovať primerané pravidlá. Tie by sa stali spoločnými zásadami pre všetky inštitúcie. Chcela by som ešte dodať, že podpora občianskeho dialógu by sa mala vyžadovať aj od členských štátov. Nemám dosť priestoru na to, aby som sa zmienila

o všetkých častiach tejto správy. Chcela by som však, aby sa jej obsah overil pri prvej možnej príležitosti, čiže počas európskej volebnej kampane v roku 2009. Chcela by som, aby sme túto príležitosť využili a vykonali prvý krok v oblasti kontaktov s európskymi občanmi, informovali ich o tom najlepšom, čo môže Únia ponúknuť a zároveň sa od nich dozvedeli, za čo máme v tomto Parlamente bojovať.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia by najprv rada poďakovala spravodajkyňu pani Grabowskej a tiež Výboru pre ústavné veci za ich vynikajúcu správu.

Súhlasíme, že občianska spoločnosť zohráva v európskej integrácii dôležitú úlohu. Je jedným z hlavných nástrojov komunikácie medzi európskymi inštitúciami, spoločnosťou EÚ a jej občanmi. Pomáha občanom uplatňovať ich právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie.

Komisia má dlhú a zdravú tradíciu vzájomných vzťahov s organizáciami občianskej spoločnosti. Spolupráca Komisie s občianskou spoločnosťou získava na význame a pokrýva široké spektrum otázok v rámci EÚ a v našich partnerských krajinách, ktoré siahajú od politického dialógu po riadenie projektov.

Lisabonská zmluva by našim súčasným postupom dodala formálnejší základ a poskytla by nový impulz pre ich ďalšie rozšírenie. Občianskej spoločnosti by sa tiež otvorila nová možnosť presadzovania názorov prostredníctvom občianskej iniciatívy.

Zapojenie zúčastnených strán do aktívneho dialógu si vyžaduje, aby občianska spoločnosť mala k dispozícii primerané nástroje na vyjadrenie svojich názorov a ich vypočutie. Aj inštitúcie EÚ potrebujú primerané nástroje, ktoré zabezpečia, že to, čo si od občianskej spoločnosti a občanov vypočujeme, bude správne pochopené a začlenené do systému. Komisia víta skutočnosť, že táto správa podporuje mnohé z myšlienok, ktoré už Komisia realizuje.

Súčasná Komisia prijala prostredníctvom svojho mandátu súbor iniciatív na zapojenie organizácií občianskej spoločnosti a jednotlivcov do verejnej diskusie o otázkach EÚ. Jedným z inovatívnejších príkladov tohto úsilia sú občianske konzultácie, ktoré sú experimentom s poradnými prieskumami verejnej mienky a osobnými konzultáciami.

Za posledných 35 rokov sa veľmi cenným nástrojom na sledovanie verejnej mienky v Európe stal Eurobarometer, ktorý pomáha pochopiť, čo ľudia potrebujú a očakávajú. Komisia ani Parlament však nemôžu celoeurópsku verejnú diskusiu organizovať sami. Dá sa to uskutočniť, len ak budú inštitúcie EÚ spolupracovať s členskými štátmi. To je účelom politického vyhlásenia s názvom Komunikovanie o Európe v partnerstve, ktoré Parlament, Rada a Komisia podpísali 22. októbra 2008.

Komisia a Parlament už v tejto súvislosti koordinujú svoje úsilie s členskými štátmi prostredníctvom partnerstiev pre riadenie, ktoré zahŕňajú regionálne a miestne kampane o konkrétnych otázkach a sú prepojené s opatreniami miestnych orgánov a mimovládnych organizácií. Účinnosť tohto prístupu ďalej zvýši jedenásť nových partnerstiev pre riadenie, ktoré vzniknú v roku 2009.

Komisia súhlasí s názorom, že plodný dialóg závisí od aktívnej účasti všetkých strán: inštitúcií EÚ, členských štátov a občianskej spoločnosti. Komisia dúfa, že Lisabonská zmluva nadobudne platnosť a je pripravená prijať potrebné opatrenia na zavedenie jej ustanovení do praxe a na ďalší rozvoj občianskeho dialógu.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), písomne. – (PL) Na to, aby Európska únia bola skutočne demokratická a aby sa priblížila k svojim občanom, bude potrebná úzka spolupráca inštitúcií Únie a jej členských štátov s občianskou spoločnosťou na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni.

Občianska spoločnosť predstavuje množstvo mimovládnych a neziskových organizácií, ktoré založili občania z vlastnej vôle. Zohráva významnú úlohu v procese európskej integrácie, keďže európske inštitúcie oboznamuje so stanoviskami a želaniami občanov Únie. Preto je veľmi dôležité poskytovať občanom aktuálne a spoľahlivé informácie a rozšíriť občiansky dialóg. Týka sa to najmä presadzovania opatrení a zámerov Európskej únie a šírenia informácií o nich, rozvoja európskej siete spolupráce a posilňovania európskej identity v občianskej spoločnosti.

Ak má Európska únia dosiahnuť svoje politické ciele a zámery, potrebuje vyššiu politickú informovanosť, účinnejší občiansky dialóg a širšiu verejnú diskusiu.

Lisabonská zmluva posilňuje práva občanov vo vzťahu k Únii, keďže im a združeniam zastupujúcim občiansku spoločnosť uľahčuje účasť na diskusiách o takzvanej Európe občanov.

Inštitúcie Európskej únie by mali užšie spolupracovať na rozvoji európskeho občianskeho dialógu a na podpore väčšieho záujmu občanov Únie o Európu. Nevyhnutne treba podporovať širšiu účasť občanov v európskych debatách a diskusiách. Občania by sa mali tiež aktívne zapojiť do nadchádzajúcich volieb do Európskeho parlamentu. Ako povedal Jean Monnet, Úniu nevytvárame pre krajiny a vlády, vytvárame ju pre občanov.

Zita Gurmai (PSE), písomne. – (HU) Členstvo v organizáciách občianskej spoločnosti dáva európskym občanom možnosť aktívne sa podieľať na tvorbe politík. Skutočnou výzvou spojenou s plnením cieľov EÚ je aktívne zapojenie občanov do tohto procesu a vytvorenie konkrétnych, hmatateľných možností na to, aby mohli prevziať iniciatívu, poskytovať spätnú väzbu a vyjadriť kritiku a nesúhlasné názory. Keďže však neexistuje žiadna jednotná, presná právna definícia organizácie občianskej spoločnosti, môže to predstavovať problémy.

S cieľom umožniť občanom EÚ, aby spoznali výhody, ktoré im Európska únia ponúka, musíme pokračovať v rozširovaní demokracie, zvyšovaní transparentnosti a zlepšovaní účinnosti fungovania Európskej únie. Demokratický deficit vo väčšine prípadov vyplýva zo skutočnosti, že občania nemajú vždy prístup k základným informáciám. Niektoré dokumenty týkajúce sa rozhodovacieho procesu Spoločenstva stále nie sú dostupné, proces zameraný na ďalšie zvyšovanie dostupnosti pracovných dokumentov Spoločenstva preto musí pokračovať.

Neoddeliteľnú súčasť činnosti európskych inštitúcií tvorí mechanizmus konzultácií. Vo vzťahu ku konzultáciám musíme stanoviť všeobecné zásady a minimálny súbor pravidiel a zaviesť rámec, ktorý bude súdržný a pritom dostatočne pružný na to, aby sa prispôbil konkrétnym očakávaniam príslušných strán.

Jo Leinen (PSE), písomne. – (DE) Táto správa vysiela jasný signál pre priblíženie Európskej únie občanom a navrhuje konkrétne kroky na uskutočnenie tohto cieľa.

Vyzývame všetky inštitúcie EÚ, aby dialóg s občianskou spoločnosťou považovali za dôležitú úlohu celej svojej politickej činnosti.

Ľudia Európsku úniu podporujú, len keď sú informovaní o politických projektoch a činnostiach a môžu sa podieľať na rozhodovaní napríklad prostredníctvom konzultácií. Pri odmietnutí Lisabonskej zmluvy v Írsku sme videli, aké nepriaznivé dôsledky pre európsku integráciu môžu mať úmyselne šírené nesprávne informácie. V budúcnosti tomu treba zabrániť aktívnou politikou informovanosti a dialógu. Týka sa to tiež Rady a vlád členských štátov, ktoré by sa mali snažiť aktívnejšie poskytovať lepšie informácie o EÚ.

Prístup k dokumentom všetkých inštitúcií EÚ sa musí zjednodušiť a zlepšiť tak, aby každý občan mohol získať predstavu o ich činnosti.

Naším cieľom je vybudovať silnú európsku občiansku spoločnosť ako základný predpoklad rozvoja európskeho verejného priestoru. Žiadame preto, aby sa konečne vytvorili potrebné rámcové podmienky, čiže predovšetkým charta európskych združení, a tiež potrebná základná infraštruktúra pre aktívnych občanov na európskej úrovni.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), písomne. – (PL) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, správa pani Grabowskej o perspektívach rozvoja občianskeho dialógu v kontexte Lisabonskej zmluvy je príkladom mrhania časom a zdrojmi. Vzniká preto zásadná otázka. O čom je vlastne celá táto diskusia? Lisabonská zmluva je predsa mŕtva. Írsko ju odmietlo v celoštátnom referende. To znamená, že uvedený dokument nemá právnu silu. Stávať na ňom niečo je ako stavať na piesku, bez základov. Stavanie na zmluve, ktorá v skutočnosti neexistuje, pretože bola odmietnutá, je porušením demokracie a rovnakých práv slobodných národov. To všetko nás privádza k definícii demokracie. Ja jej rozumiem tak, že demokracia je slobodná voľba a nie niečo, čo bolo nariadené a čo znevažuje vôľu ľudí. V demokracii sú zvrchovaní ľudia a nie konkrétna záujmová skupina. Najvyšším vyjadrením vôle ľudí je referendum, nie rozhodnutie vládnucej kliky prijaté v rozpore s vôľou ľudu. Je to také ťažké pochopiť?

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písomne. – (BG) Chcela by som zablahoželať pani Grabowskej k jej vynikajúcej správe, ktorá určite prispeje k zlepšeniu a rozvoju občianskeho dialógu. O rozvoji dialógu medzi občanmi

Európskej únii a jej inštitúciami sa dá veľa povedať. Ako predsedníčka občianskeho združenia v Bulharsku pevne verím, že to je jeden z najdôležitejších prvkov budúceho rozvoja Európy, ktorý sa musí naliehať zreformovať a zlepšiť.

Domnievam sa, že táto správa Európskemu parlamentu umožní, aby poskytol potrebné usmernenia a odporúčania ostatným inštitúciám, ale aj občianskym organizáciám, pretože bez ich spolupráce a účasti nedokážeme dosiahnuť cieľ, ktorý sme si stanovili.

Správa navrhuje rovnocenný dialóg, pričom zohľadňuje rozdiely medzi jednotlivými združeniami a ich nezávislosť. Bude presadzovať účasť občanov v politickom procese s cieľom riešiť vážne problémy, ktorým čelí na vnútroštátnej aj európskej úrovni. Preto je nevyhnutné nájsť diferencovaný prístup na dosiahnutie výsledkov na miestnej úrovni, ktorá sa vyznačuje rôznym stupňom rozvoja v jednotlivých krajinách a v jednotlivých odvetviach.

Spolieham sa na to, že ostatné inštitúcie a členské štáty čo najskôr zohľadnia naše odporúčania, dokonca aj keby Lisabonská zmluva nenadobudla v blízkej dobe platnosť.

20. Verejné financie v HMÚ – 2007 a 2008 (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0507/2008) pani Gottardiovej v mene Výboru pre hospodárske a menové veci o verejných financiách v hospodárskej a menovej únii (HMÚ) za roky 2007 a 2008 (2008/2244(INI)).

Donata Gottardi, spravodajkyňa. – (IT) Vážený pán predseda júci, pani komisárka, dámy a páni, presne pred rokom sme prijali rozhodnutie spojiť správy o verejných financiách za roky 2007 a 2008. Boli na to aspoň dva dôvody: snaha urýchliť proces a zohľadnenie signálov prebiehajúcich zmien. V tom čase sme ešte nepoznali celkový rozsah zmien, ale už bolo jasné, že analýzou dvoch rokov spolu získame ucelenejšie a presnejšie hodnotenie. A mali sme pravdu! Správa, o ktorej budeme zajtra hlasovať, sa sústavne aktualizovala.

Tesná väzba medzi verejnými financiami a finančnou a hospodárskou krízou je veľmi jasná. Uvážte len zdroje vyčlenené na pomoc bankám a veľkým podnikom, podporu určenú na výrobu a nezbúdate na žiadosti malých a stredných podnikov a na ochranu občanov pred dôsledkami recesie. Európske inštitúcie a jednotlivé členské štáty boli upozornené na všetky tieto opatrenia, tie by však nemali ohroziť či oslabiť náš pohľad a naše odhodlanie v mene budúcich generácií.

Správa sa týka najmenej dvoch úrovní: toho, čo je všeobecné, stabilné a platné vo všetkých situáciách a toho, čo je núdzovou reakciou na súčasnú krízu. Zásada, že pre jednotlivé krajiny, rovnako ako pre stabilitu hospodárstva a európsky sociálny model, sú nevyhnutné vysoko kvalitné a trvalo udržateľné verejné financie zostáva nezmenená, ba dokonca sa posilňuje. V súvislosti s príjmami sa musia podniknúť opatrenia na rozšírenie daňového základu, avšak bez oslabenia zásady progresívneho zdanenia, a na zníženie daňovej povinnosti z práce, predovšetkým pri platoch a dôchodkoch nízkej a strednej úrovne. Opatrenia spojené s výdavkami musia zahŕňať posúdenie situácie, požiadaviek a zloženia obyvateľstva s primeraným prihliadnutím na politiky rodovej rovnosti a demografické zmeny. Cieľom nemá byť znížovanie bez rozmyslu, ale reorganizácia výdavkov, čiastočne založená na presune rozpočtových položiek a modernizácii verejnej správy.

Užitočným spôsobom, ako to dosiahnuť, je postup tvorby rozpočtu z hľadiska rovnosti pohlaví, ktorý Európsky parlament už istú dobu uprednostňuje a presadzuje, ale ktorý ešte zďaleka nie je normou. Tento postup zvyšuje transparentnosť a porovnateľnosť, občania ho omnoho ľahšie rozoznávajú, pomáha preto budovať dôveru a pocit osvojenia.

Dnešná bezprecedentná nestabilita si vyžaduje rozhodné opatrenia. Ak zásah verejného sektora opäť nadobúda ústredný a základný význam, nesmieme sa znovu dopustiť tých istých chýb. To by bolo celkom neodpušiteľné. Namiesto toho musíme krízu viesť k novému modelu rozvoja, ktorý bude skutočne trvalo udržateľný z environmentálneho a sociálneho hľadiska.

Keď hovoríme o európskej koordinácii, mali by sme mať na mysli vytvorenie vlastného anticyklického riadenia, spoločné smerovanie, posilnenie boja proti daňovým únikom a daňovým rajom a vzájomné prepojenie vnútroštátnych plánov. Pri zásahoch na podporu podnikov musíme posudzovať vplyv na hospodársku súťaž, rovnaké podmienky a fungovanie vnútorného trhu, aby sme zaručili dohľad, zodpovednosť, obmedzenia a následné správanie. Revidovaný Pakt stability a rastu umožňuje opatrné využitie riadenej flexibility v dlhodobej perspektíve.

V strategických, vopred určených odvetviach by sa mali znovu zaviesť makroekonomické politiky a spoločné investície s využitím takých nástrojov, ako sú eurobondy, pričom však treba pozorne sledovať miestnu úroveň a regionálne plány stability. Vo Výbore pre hospodárske a menové veci zavládla v súvislosti s touto správou široká zhoda, keďže väčšina politických skupín sa s touto predstavou stotožnila. Naozaj dúfam, že je to predzvesťou dobrého výsledku v zajtrajšom hlasovaní.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia víta správu pani Gottardiovej, ktorej podstata vhodne dopĺňa obsah dvoch predošlých správ Komisie o verejných financiách v HMÚ, ktoré boli uverejnené v júni 2007 a 2008. Komisia tiež súhlasí s tromi najnovšími pozmeňujúcimi a doplnujúcimi návrhmi, ktoré spravodajkyňa predložila 7. januára.

Správa Európskeho parlamentu potvrdzuje, že revidovaný Pakt stability a rastu zatiaľ funguje tak, ako má. Mnoho členských štátov vynakladá značné úsilie najmä na plnenie svojich záväzkov vo vzťahu k paktu. Od jeho reformy sa opravné aj preventívne opatrenia uplatňujú v plnom súlade s ustanoveniami reformovaného paktu a pri jeho presadzovaní sa neprejavila žiadna zhovievavosť.

Správa však zdôrazňuje aj veľmi nepriaznivý hospodársky výhľad Európskej únie a eurozóny na rok 2009. Rast sa výrazne spomalil a tento rok sa dostane do úplnej recesie. Celkové hospodárske vyhliadky na rok 2010 sú takisto neradostné. Komisia preto súhlasí s Európskym parlamentom, že podpora dopytu za pomoci opatrení fiškálnej politiky podľa vlastného uváženia je teraz nevyhnutná.

Fiškálna politika však má mať trvalo udržateľný kurz, ktorý podporuje očakávania týkajúce sa usporiadaného vyriešenia krízy. Komisia v tejto súvislosti zdieľa obavy Parlamentu vo vzťahu k dlhodobej udržateľnosti verejných financií a naďalej kladie dôraz na jej posudzovanie.

Novú správu o dlhodobej stabilite verejných financií v Európskej únii Komisia uverejní na jeseň roku 2009. Komisia tiež zastáva názor Európskeho parlamentu, že verejné výdavky sa musia preorientovať tak, aby sa ich kvalita zlepšila v súlade s lisabonskou stratégiou. Takáto orientácia postupov je aj súčasťou integrovaných usmernení pre politiky, ktoré prijala Európska rada. Komisia ďalej pracuje na systematickejšom posúdení kvality vývoja verejných financií vrátane hľadísk tvorby rozpočtu na základe výkonnosti.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenie (článok 142)

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Na jar roku 2006 prechádzalo dvanásť členských štátov postupom pri nadmernom deficite. V dôsledku zavedenia odporúčaní a rozhodnutí, ktoré v prípade krajín s nadmerným deficitom vydala Rada, sa dva a pol roka nato počet členských štátov prechádzajúcich postupom pri nadmernom deficite blížil nule. Tento úspech bol možný vďaka priaznivým hospodárskym podmienkam v rokoch 2006 a 2007. V období rokov 2008 a 2009 čelíme hospodárskej kríze, ktorá už v mnohých členských štátoch vyvolala hospodársku recesiu, rast nezamestnanosti a vysoký počet bankrotov, najmä medzi malými a strednými podnikmi. Európsky plán na oživenie hospodárstva zabezpečuje rozsiahle verejné investície na modernizáciu dopravnej a energetickej infraštruktúry. Členské štáty pripravujú programy na podporu malých a stredných podnikov, ktoré im umožnia naďalej podnikáť. Za týchto podmienok bude pre členské štáty v eurozóne, tak ako pre všetky členské štáty, ťažké splniť konvergenčné kritériá. Domnievam sa, že na európskej úrovni treba prijať opatrenia, ktoré členským štátom umožnia vyrovnáť sa so súčasnými problémami, ku ktorým patrí starnutie obyvateľstva, migrácia, klimatické zmeny atď. Kľúčovými oblasťami pre hospodársky rozvoj EÚ a pre kvalitu života európskych občanov je poľnohospodárstvo, vzdelávanie, zdravotníctvo a doprava. Tieto oblasti musia mať výhodu osobitných verejných politík.

21. Transpozícia, vykonávanie a presadzovanie smernice 2005/29/ES a smernice 2006/114/ES (krátke prednesenie)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0514/2008) pani Weilerovej v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o transpozícii, vykonávaní a presadzovaní smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a smernice 2006/114/ES o klamlivej a porovnávacej reklame (2008/2114(INI)).

Barbara Weiler, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, skôr než prejdem k svojej správe, chcela by som ešte raz zopakovať, že pri našom rozhodnutí o rozprave k správam

z vlastnej iniciatívy sme si nepočínali správne. Keď vidím, ako diskusia prebiehajú – bez dialógu, bez sporov, bez konfliktov – nemám pocit, že je to skutočná parlamentná rozprava a dúfam, že po európskych voľbách to rýchlo napravíme.

Chcem však vyjadriť vďaka kolegom, ktorí tu nie sú prítomní. Na príprave tejto správy sa nám veľmi dobre spolupracovalo. Chcem tiež poďakovať Komisii a sekretariátu výboru.

Počas rozpravy vo výbore sme dospeli k mnohým novým spoločným objavom. Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vedome zaradil rozpravu o vykonávaní do programu pomerne skoro, pretože termín pre vykonávanie smerníc členskými štátmi bol stanovený od polovice do konca roka 2007, čo zatiaľ nie je veľa času na smernicu, ktorá si vyžaduje obrovský a významný podiel harmonizácie. Niektoré členské štáty však transpozíciu neuskutočnili. Určite to súvisí s komplikovaným postupom, je však zaujímavé, že medzi tromi členskými štátmi, ktorým sa to nepodarilo, sú niektoré zakladajúce členské štáty. Nemožno sa preto domnievať, že im chýba znalosť európskych právnych predpisov. Tri členské štáty zatiaľ smernicu netransponovali, štyri to urobili nedostatočne a neprimerane a tri členské štáty dostali od Komisie oznámenia, ktoré môžu viesť ku konaniam pred Európskym súdnym dvorom. Prípadov nedostatočnej transpozície je veľa. V rámci nášho vypočutia sme zistili, že dve krajiny, Spojené kráľovstvo a Rakúsko, smernicu transponovali veľmi odhodlane a tvorivo. Takže sa to dá.

Výhody vnútorného trhu by mali byť v záujme členských štátov. Zámerom tejto smernice má byť vyjasnenie práv spotrebiteľov a zjednodušenie cezhraničného obchodu, zavedenie spoľahlivých a spravodlivých predpisov a, samozrejme, posilnenie právnej istoty.

Veľmi dôležitým bodom pre nás, poslancov, bola ochrana občanov a spotrebiteľov pred podvodnými praktikami. Netýka sa to len spotrebiteľov, ale aj malých podnikov a živnostníkov. Naším cieľom, pani komisárka, by zrejme malo byť spojenie týchto dvoch smerníc v strednodobom horizonte, pretože veľa malých podnikov na vnútornom trhu obťažujú rovnaké veci ako spotrebiteľov. Poznáme množstvo príkladov vrátane obťažujúcej reklamy a zavádzajúcich a agresívnych podnikateľských praktík. Všetci poznáme podvody s adresármi, ktoré sú rozšíreným problémom v celej Európe. Vieme o podvodoch s lotériami a mnohých ďalších.

Komisii chcem poďakovať aj za to, že nekompromisne zaviedla nový systém celoplošnej kontroly v reklame leteckých spoločností a zvonení pre mobilné telefóny. Dúfame, že bude v práci v tejto oblasti pokračovať. Očakávame, že nadviaže pevnejšie väzby s vnútroštátnymi úradmi a zabezpečí, aby sa čierne listiny nespochybňovali a aby sankcie boli skutočne odstrašujúce, čo je pre nás poslancov veľmi dôležité.

Na záver chcem povedať, že úspešná transpozícia si vyžaduje spoluprácu medzi členskými štátmi a medzi poslancami vnútroštátnych parlamentov a Európskeho parlamentu a plne v súlade s Lisabonskou zmluvou, ktorá tu bola spomenutá, chcem tiež obhajovať uplatňovanie väčšej kontroly poslancov vnútroštátnych parlamentov nad ich národnými vládami. Tieto dva akty by boli dobrým začiatkom.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, predovšetkým chcem poďakovať spravodajkyni pani Weilerovej za správu, ktorej obsah Komisia samozrejme starostlivo zvaží, a chcem jej tiež poďakovať za pripomienky, ktoré v súvislosti s týmto postupom predniesla.

Komisia plne súhlasí s tým, že teraz je veľmi dôležité, aby členské štáty primerane transponovali nové koncepcie, ktoré zavádza smernica o nekalých obchodných praktikách, a aby k jednotnému vykonávaniu smernice v celej EÚ prispeli aj vnútroštátne orgány.

Pokiaľ ide o transpozíciu, dva členské štáty ešte stále meškajú. Ide o Luxembursko a Španielsko a Komisia minulý rok v júni tieto prípady postúpila Súdnemu dvoru.

Komisia tiež koordinovala spoluprácu v oblasti transpozície, aby sa vyhla nesprávnym transpozíciám. V obmedzenom počte krajín však pretrvávajú určité problémy, ktoré sú spôsobené najmä ich neochotou zaviesť úplnú harmonizáciu. Komisia v týchto prípadoch nebude váhať so začatím konania o porušení ustanovení Zmluvy.

Správa sa zmieňuje o tom, že pred nekalými obchodnými praktikami je potrebné chrániť nielen spotrebiteľov, ale aj malé a stredné podniky. Komisia v tejto súvislosti Európskemu parlamentu pripomína, že smernica o úplnej harmonizácii v oblasti nekalých praktík podnikateľov voči spotrebiteľom bola už sama osebe veľmi ambicióznym návrhom, ktorý by neuspel, keby sa rozsah pôsobnosti rozšíril aj na nekalé praktiky hospodárskej súťaže medzi podnikmi.

Na základe konzultácií vedúcich k tomuto návrhu a na základe rokovaní v Rade sa dospelo k záveru, že pre rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči podnikateľom neexistuje dostatočná podpora.

Predpokladalo sa, že agresívne postupy, ktoré na úrovni EÚ po prvýkrát upravuje smernica o nekalých obchodných praktikách, sa takmer výlučne vyskytujú vo vzťahoch podnikateľov voči spotrebiteľom. Na zavádzajúce postupy vo vzťahoch medzi podnikateľmi sa už vzťahuje smernica o klamlivej a porovnávacej reklame. Tieto praktiky by aj naďalej mala upravovať len táto smernica.

Pokiaľ ide o presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, Komisia bude opatrenia na ich presadzovanie ďalej koordinovať prostredníctvom siete pre spoluprácu v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Komisia v tejto súvislosti pripomína, že Parlament podporil celoplošné kontroly ako nástroj na presadzovanie predpisov. Komisia má v úmysle tento mechanizmus ďalej rozvíjať a na tento rok naplánovala ďalšiu celoplošnú kontrolu. Komisia tiež s potešením dodáva, že nadchádzajúca druhá verzia hodnotiacej tabuľky v oblasti ochrany spotrebiteľa bude na žiadosť Parlamentu obsahovať údaje získané počas celoplošných kontrol, ktoré boli doposiaľ vykonané.

Keďže správa sa zmieňuje o potrebe kampaní na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov o ich právach, Komisia by chcela poslancov informovať o svojej novej internetovej stránke „Je to čestné?“, ktorá obsahuje napríklad vzdelávací materiál o čiernej listine zakázaných praktík.

Komisia by na záver chcela Parlament ubezpečiť, že aj naďalej bude s členskými štátmi úzko spolupracovať na zabezpečení primeraného a účinného presadzovania smernice o nekalých obchodných praktikách a smernice o klamlivej a porovnávacej reklame.

V tomto roku bude zostavená databáza, ktorá bude obsahovať vnútroštátne opatrenia na transpozíciu a príslušnú judikatúru a ktorá bude v tomto ohľade slúžiť ako užitočný nástroj.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok o 12.00 hod.

(V nadväznosti na pripomienky pani Weilerovej predseda júci prečítal ustanovenia článku 45 ods. 2 rokovacieho poriadku.)

Písomné vyhlásenie (článok 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Európski spotrebiteľia sú často vystavení nekalým obchodným praktikám a klamlivej a zavádzajúcej reklame. Nebezpečenstvo podvodu číha hlavne na skupinu zraniteľných spotrebiteľov, do ktorej patria predovšetkým deti a dôchodcovia.

Vítam úsilie Komisie pomôcť členským štátom pri transpozícii smernice, ktorá prispieva k zvyšovaniu dôvery spotrebiteľov, ako aj obchodníkov v cezhraničné transakcie. Znamená väčšiu právnu istotu pre spotrebiteľov a zároveň ochranu malých a stredných podnikov pred agresívnymi nekalými obchodnými praktikami.

Táto smernica bude mať kľúčový význam pre budúci vývoj spotrebiteľských práv EÚ a pre plný rozvoj potenciálu vnútorného trhu. Keďže stále existujú nejasnosti v transpozícii tejto smernice, vítam správu kolegyne Weilerovej, ktorá poukazuje na problémy v transpozícii do národných legislatív.

Aby sme boli úspešní, musia súdne orgány zintenzívniť cezhraničnú spoluprácu v oblasti podvodných databázových služieb. Veľký význam prikladám informačným kampaniam na zvýšenie povedomia spotrebiteľov o ich právach, pretože sú kľúčovým faktorom, ako im poskytovať väčšiu ochranu. Len dobre informovaný spotrebiteľ dokáže rozlíšiť zavádzajúcu reklamu a predísť sklamaniu, ktoré mu môže spôsobiť.

Verím, že prostredníctvom „čiernych zoznamov“ odhalíme nekalé obchodné praktiky a úplne zakážeme každú zavádzajúcu reklamu.

22. Spoločná politika rybného hospodárstva a ekosystémový prístup k riadeniu rybného hospodárstva (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0485/2008) pána Guerreira v mene Výboru pre rybné hospodárstvo o spoločnej politike rybného hospodárstva a ekosystémovom prístupe k riadeniu rybného hospodárstva (2008/2178(INI)).

Pedro Guerreiro, spravodajca. – (PT) Oznámenie Komisie nastoľuje rôzne otázky, ktoré sú súčasťou diskusie o možnej reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva do roku 2012.

Moja správa, ktorú schválil Výbor Európskeho parlamentu pre rybné hospodárstvo, uvádza viacero činiteľov, ktoré v tejto diskusii považujeme za dôležité.

Rybolov je základnou činnosťou, ktorá zaručuje potravu a prežitie ľudských bytostí, čo je prvoradým cieľom každej politiky rybného hospodárstva.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť význam rybolovu vo vodách výhradnej hospodárskej zóny jednotlivých členských štátov pre ich zvrchovanosť a nezávislosť, a to najmä pokiaľ ide o zabezpečenie potravy.

Spoločná politika rybného hospodárstva má podporovať modernizáciu a trvalo udržateľný rozvoj rybného hospodárstva s cieľom zachovať jeho spoločensko-hospodársku životaschopnosť a udržateľnosť zásob rýb a zabezpečiť dodávky rýb pre verejnosť, ako aj potravinovú nezávislosť a bezpečnosť, zachovanie pracovných miest a zlepšenie životných podmienok rybárov.

Vzhľadom na svoje ciele preto spoločná politika rybného hospodárstva nesmie byť podriadená iným politikám Spoločenstva, ktoré sa odvtedy sformulovali.

Inými slovami, politika rybného hospodárstva nie je a nemôže byť politikou pre oceány alebo pre morské prostredie.

Keďže rybolov je činnosť, ktorá využíva samoobnoviteľný zdroj, hlavnou a najdôležitejšou úlohou riadenia rybného hospodárstva je kontrola celkového úsilia rybolovu s cieľom zabezpečiť maximálny udržateľný výlov.

Politika rybného hospodárstva musí vychádzať z predpokladu vzájomnej závislosti medzi prosperitou rybárskych spoločenstiev a trvalou udržateľnosťou ekosystémov, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú, a to najmä uznaním osobitných vlastností a významu maloobjemového pobrežného a tradičného rybolovu.

Uplatňovanie ekosystémového prístupu k riadeniu morského prostredia si nevyhnutne vyžaduje mnohoborové a medziodvetvové kroky v rámci rôznych opatrení, ktoré majú dosah na morské ekosystémy, pričom tieto kroky majú siahať omnoho ďalej a nad rámec opatrení prijatých v oblasti rybného hospodárstva.

Návrh ekosystémovej analýzy posúdenia rybných zdrojov sa musí zakladať na overených vedeckých údajoch a nie na dohadoch založených na vopred vytvorených domnienkach.

Treba tiež uznať, že medzi rôznymi morskými oblasťami a zdrojmi, ktoré sa v nich vyskytujú, medzi rôznymi flotilami a vybavením, ktoré používajú, a medzi ich vplyvmi na ekosystémy existujú významné rozdiely, ktoré si vyžadujú, aby opatrenia v oblasti riadenia rybného hospodárstva boli rôznorodé, špecifické a prispôbené jednotlivým prípadom, pričom rybári majú byť v prípade potreby odškodnení za ich spoločensko-hospodárske dôsledky.

Domnievame sa, že na zaručenie trvalej udržateľnosti zdrojov, rybolovnej činnosti a príslušných miestnych spoločenstiev je nevyhnutné, aby členské štáty uplatňovali zvrchovanosť nad teritoriálnymi vodami do vzdialenosti 12 míľ a aby sa oblasť zodpovedajúca výhradnej hospodárskej zóne najvzdialenejších regiónov považovala za zónu výhradného prístupu.

V tejto súvislosti existuje určitá obava vo vzťahu k návrhom týkajúcim sa prístupu k zdrojom, ktorých zámerom je presadiť systém prenosných individuálnych kvót, ktorý by viedol ku koncentrácii rybolovnej činnosti a k individuálnemu udeľovaniu práv na rybolov.

Treba tiež zdôrazniť, že politika, ktorá podporuje neobmedzenú likvidáciu plavidiel, ktorá nezohľadňuje osobitné vlastnosti flotíl, zdrojov, potrieb týkajúcich sa spotreby jednotlivých členských štátov ani spoločensko-hospodársky vplyv, je neprimeraná a neopodstatnená.

Na záver chcem zdôrazniť, že prudký pokles príjmov v odvetví nevyplýva len z obmedzenia rybolovnej činnosti, ale najmä zo stagnácie či zníženia výkupných cien spojeného so zvýšením výrobných nákladov (nafta a benzín).

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia víta predloženú správu a podporu, ktorú poskytuje našim vyhliadkam v súvislosti s ekosystémovým prístupom.

Jeden z hlavných odkazov oznámenia Komisie je, že hoci rybné hospodárstvo závisí od zdravých morských ekosystémov, riadenie rybného hospodárstva nemôže samo prevziať úlohu celkového riadenia oceánov. Zdravé morské ekosystémy možno zaručiť len prostredníctvom politiky, ktorá zahŕňa všetky odvetvia s dosahom na tieto ekosystémy.

Pre vykonávanie ekosystémového prístupu je preto podľa Komisie kľúčová námorná politika a najmä jej environmentálny pilier, smernica o námornej stratégii. Tento prístup odvetviu rybného hospodárstva zaručí, že všetky dosahy ľudskej činnosti na morské ekosystémy, nielen dosahy rybného hospodárstva, sa budú riešiť primeraným a súdržným spôsobom. To je aj hlavným impulzom správy a my oceňujeme, že sa v tomto bode zhodneme.

Chcem zdôrazniť, že to neznamená, že jedna politika je podriadená inej, že uplatnením tohto prístupu vytvárame hierarchiu napríklad medzi smernicou o námornej stratégii a spoločnou politikou rybného hospodárstva.

Smernica o námornej politike posluží spoločnej politike rybného hospodárstva ako nevyhnutný integračný nástroj na zabezpečenie základných zdrojov rybného hospodárstva v budúcnosti a prínosom spoločnej politiky rybného hospodárstva k smernici o námornej stratégii bude zavedenie opatrení riadenia potrebných na podporu cieľov v oblasti zdravých morských ekosystémov.

Správa uvádza, že plnenie potravinových potrieb, ochrana podnikov rybného hospodárstva a rybárskych spoločenstiev a zachovanie trvalej udržateľnosti morských ekosystémov nie sú nezlučiteľné. Naopak, z dlhodobého hľadiska existuje medzi týmito cieľmi súčinnosť.

Správa sa tiež dotýka množstva otázok spojených s osobitnými nástrojmi, ktoré sa majú v budúcnosti využívať. Sú to dôležité a adresné otázky, ktoré budeme riešiť v diskusii o reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva. Tu sa k nim preto nebudem osobitne vyjadrovať.

Upozorním však na niekoľko bodov, v ktorých sa možno nezhodneme. Správa naznačuje, že rybári, ktorých postihnú plány a opatrenia riadenia na ochranu ekosystémov, by mali dostať dotácie alebo odškodnenie. Cestu priamych dotácií nepovažujeme za správnu a riešenie vidíme skôr v tom, že odvetviu pomôžeme získať väčšiu hospodársku odolnosť a v pobrežných spoločenstvách podporíme rozšírenie na iné hospodárske činnosti.

V správe sa uvádza aj to, že nástrojom na doplnenie voľne žijúcich populácií rýb môže byť nasadenie rýb zo zdrojov akvakultúry. V niekoľkých osobitných prípadoch by sa o tom dalo uvažovať, vo všeobecnosti to však nepovažujeme za cestu správnym smerom. Zásoby rýb sa majú obnoviť primeraným riadením vplyvov ľudskej činnosti vrátane vplyvov rybného hospodárstva a ďalších odvetví na morské ekosystémy.

K podrobnejšej diskusii o nástrojoch riadenia rybného hospodárstva sa vrátíme v rámci diskusie a prípravy reformy spoločnej politiky rybného hospodárstva, ktorá sa začne uverejnením zelenej knihy v apríli. Zatiaľ ďakujem Parlamentu za podporu, ktorú prostredníctvom tejto správy vyjadril nášmu prístupu.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenie (článok 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Vzhľadom na nadmerný rybolov a používanie nevhodných zariadení, ako aj vzhľadom na dosah iných odvetví, najmä cestovného ruchu, na život v moriach sa súčasné zásoby rýb vo vodách Európskej únie neustále znižujú. Vedecký výskum zameraný na určenie činiteľov, ktoré ovplyvňujú morské ekosystémy vrátane vplyvu klimatických zmien, nám poskytnú príležitosť na rozhodnutie o rozvoji zdrojov rybného hospodárstva a na prijatie preventívnych opatrení, ktoré zabránia rýchlemu a sústavnému o znižovaniu zásob rýb.

Keďže rybolov je jednou zo základných činností, ktoré zabezpečujú potravu a prežitie človeka, riadenie trvalej udržateľnosti zdrojov rybného hospodárstva sa v čase znižovania biodiverzity v moriach stáva absolútnou nevyhnutnosťou. Vo všetkých iniciatívach na podporu trvalo udržateľného rozvoja pobrežných oblastí Európskej únie sa preto musia zohľadniť sociálne, hospodárske a environmentálne hľadiská.

23. Rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0491/2008) pani Rierovej Madurellovej v mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť o transpozícii a uplatňovaní smernice 2002/73/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. septembra 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady č. 76/207/EHS o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (2008/2039(INI)).

Teresa Riera Madurell, spravodajkyňa. – (ES) Vážený pán predseda júci, smernica, ktorou sa správa zaoberá, je zmeneným a doplneným znením smernice z roku 1978 na rovnakú tému a bola vypracovaná s ohľadom na Amsterdamskú zmluvu, judikatúru Súdneho dvora Európskych spoločenstiev a nové spoločenské skutočnosti. Toto znenie zahŕňa kľúčové prvky zlepšenia v oblasti práv žien, ktoré sa v tejto správe posudzujú.

Tento právny text definuje pojmy priamej a nepriamej diskriminácie, napadnutia a sexuálneho napadnutia, žiada členské štáty, aby podporovali zamestnávateľov v prijímaní opatrení, ktoré zabránia všetkým formám diskriminácie na základe rodovej príslušnosti a zabezpečuje práva zamestnancov po materskej alebo otcovskej dovolenke.

Vykonávaním tejto smernice sa členské štáty nezaväzujú len k zriadeniu orgánov zodpovedných za rovnosť, ktoré presadzujú, posudzujú, vykonávajú a podporujú rovnaké zaobchádzanie, ale aj k podnieteniu sociálneho dialógu s cieľom plánovane presadzovať rovnaké zaobchádzanie na pracovisku prostredníctvom kolektívnych dohôd. Zaväzujú sa tiež, že posilnia úlohu mimovládnych organizácií pri presadzovaní rovnosti, zavedú účinné opatrenia na potrestanie tých, ktorí nedodržiavajú ustanovenia smernice, a zavedú ochranné opatrenia pre tých, ktorí poskytujú pomoc obetiam.

Keby Komisia mohla každé štyri roky vypracovať správu, ktorá je podľa smernice povinná, naše hodnotenie by bolo pomerne jednoduché. Aby to bolo možné, všetky členské štáty mali smernicu transponovať v určenej lehote, mali to urobiť správne a všetky informácie mali predložiť Komisii. Keď sme však začali, situácia bola celkom iná.

Po uplynutí termínu na transpozíciu smernice deväť členských štátov nepredložilo informácie o opatreniach, ktoré prijalo na jej transponovanie. Komisia následne začala konania vo veci porušenia právnych predpisov, pričom konania proti dvom členským štátom prebiehali ešte v máji minulého roka. Vzhľadom na zložitosť smernice a nové prvky, ktoré obsahuje, Komisia okrem toho v 22 členských štátoch odhalila problémy s jej transpozíciou. Očakávala však, že mnohé z nich vyrieši v rámci dialógu.

Na vypracovanie dôkladnej, užitočnej a čo najúplnejšej správy sme potrebovali získať viac údajov, rozhodli sme sa preto požiadať o informácie aj členské štáty. S informáciami, ktoré nám poskytla Komisia, s údajmi, ktoré sme prostredníctvom orgánov zodpovedných za rovnosť a národných parlamentov získali od členských štátov, a s príspevkami kolegov poslancov z rôznych skupín sme dokázali zostaviť túto správu, ktorá teraz poskytuje jasnú predstavu o priebehu procesu transpozície v jednotlivých členských štátoch.

Po tejto skúsenosti chcem zdôrazniť, že to bola práve spolupráca parlamentov členských štátov a Európskeho parlamentu, ktorá nám umožnila, aby sme svoju prácu dobre vykonali. Bez informácií, ktoré nám poskytli parlamenty a orgány zodpovedné za rovnosť, by sme túto správu nemohli vypracovať, alebo aspoň nie v takej dôkladnej podobe. Nebolo by to možné ani bez vzájomnej spolupráce, ktorú sme nadviazali s Komisiou, ani bez neoceniteľnej pomoci služieb Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť, mojej kancelárie a služieb mojej parlamentnej skupiny. Rada by som za to všetkým týmto ženám poďakovala. Chcem tiež poďakovať tieňovým spravodajkyniam za ich prínos a ochotu.

Naším cieľom od začiatku bolo, aby naša práca nebola len dôkladná a užitočná, ale aby bola aj výsledkom čo najširšej dohody, keďže sme potrebovali získať presný obraz priebehu transpozície. Táto smernica je nanajvýš dôležitá, keďže Európskej únii poskytuje veľmi účinné nástroje, ktoré členským štátom umožnia posilniť právne predpisy o rovnakom zaobchádzaní na pracovisku, čo je nevyhnutné, ak chceme dosiahnuť ciele, ktoré sme si ako Európania dali.

Nemali by sme zabúdať na to, že aj dnes je v Európskej únii medzi zamestnanosťou mužov a žien rozdiel 28,4 %, že máme ďaleko k dosiahnutiu lisabonského cieľa 60 % zamestnanosti žien do roku 2010, a že ženy okrem toho zarábajú v priemere o 15 % menej ako muži.

Ak táto správa poslúži aj na ďalšie zvýšenie povedomia o tejto otázke v členských štátoch, budeme môcť byť dvojnásobne spokojní.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia víta správu Parlamentu o tejto dôležitej smernici a ďakuje pani Madurellovej za veľký kus práce, ktorý v tejto súvislosti vykonala.

Smernica 2002/73/ES je dôležitým nástrojom v boji proti diskriminácii na základe rodovej príslušnosti, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky. Významne zlepšila právo Spoločenstva v tejto oblasti, keďže jasnejšie vymedzila typy diskriminácie a priniesla množstvo inovatívnych právnych riešení. K týmto riešeniam patria ustanovenia o ochrane tehotných žien a žien na materskej dovolenke, zapojenie sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií do zabezpečenia rodovej rovnosti na pracovisku a zriadenie orgánov zodpovedných za rovnosť.

Táto správa má osobitný význam vzhľadom na množstvo nerovností v oblasti zamestnania, ktoré stále postihujú mužov a ženy. Členské štáty, Komisiu, sociálnych partnerov a občiansku spoločnosť upozorňuje na kľúčové ustanovenia smernice a zdôrazňuje, že smernicu je potrebné vykonávať v plnom rozsahu. Môže teda prispieť k väčšiemu súladu s ustanoveniami smernice a k lepšej informovanosti o právnych predpisoch Spoločenstva v oblasti rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami.

Komisia ako strážkyňa zmlúv naďalej pozorne sleduje vykonávanie smernice vo všetkých členských štátoch. V spojení s konaniami vo veci porušenia právnych predpisov udržiava s členskými štátmi dialóg, ktorý má zabezpečiť, aby sa smernica správne vykonávala.

Komisia si splní povinnosť vypracovať správu, ktorá jej vyplýva zo smernice, a v prvom polroku tohto roka prijme správu o uplatňovaní smernice vo všetkých členských štátoch a oboznámi o tom Parlament a Radu.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Írsky Úrad pre rovnosť sa považuje za modelový príklad osvedčených postupov. Írská vláda napriek tomu nedávno znížila jeho rozpočet asi o 43 % a urýchlila decentralizáciu úradu v čase, keď sa vládny program celkovej decentralizácie verejných orgánov pozastavuje.

Pán Niall Crowley, riaditeľ írskeho Úradu pre rovnosť, odstúpil z funkcie s odôvodnením, že „Úrad pre rovnosť prestal byť životaschopný v dôsledku rozhodnutia [...] znížiť jeho financovanie o 43 % a pokračovať v decentralizácii zamestnancov“ a že „činnosť Úradu pre rovnosť bola absolútne ohrozená“. Medzičasom odstúpilo ďalších šesť členov správnej rady Úradu pre rovnosť.

Táto správa naliehavo žiada členské štáty, aby vytvorili kapacity a zabezpečili primerané zdroje pre orgány presadzujúce rovnaké zaobchádzanie a rovnaké príležitosti pre mužov a ženy, ktorých zriadenie ustanovuje smernica 2002/73/ES. Opakuje tiež požiadavku smernice na zabezpečenie nezávislosti týchto orgánov.

Írská vláda smernicu zjavne porušuje, pretože očividne nemá v úmysle poskytnúť primerané zdroje ani zabezpečiť nezávislosť úradu, ktorého financovanie znížila takmer na polovicu, čím donútila k odstúpeniu polovicu jeho správnej rady.

Louis Grech (PSE), písomne. – Vzhľadom na pretrvávajúce rozdiely medzi mužmi a ženami pokiaľ ide o mieru zamestnanosti, mzdy a prístup k vedúcim funkciám, vyzývam členské štáty, aby urýchlili vykonávanie smernice 2002/73/ES a zároveň zabezpečili úplnú a účinnú transpozíciu jej ustanovení do vnútroštátnych právnych predpisov. V súvislosti s rozmáhajúcou sa finančnou krízou mám obavy, že pomalé alebo nekvalitné vykonávanie tejto smernice pravdepodobne zvýši rodovú nerovnosť, ohrozí plnenie cieľov lisabonskej stratégie a zabráni EÚ v rozvinutí plného potenciálu svojich hospodárskych kapacít.

Poľutovaniahodné je tiež rozhodnutie niektorých členských štátov obmedziť rozsah zakázaných druhov diskriminácie, a tým len čiastočne dodržiavať smernicu 2002/73/ES. Je sklamaním, že napriek množstvu štúdií na túto tému niektorí vnútroštátni zákonodarcovia stále prehliadajú ničivé účinky diskriminácie a sexuálneho obťažovania na morálku a produktivitu zamestnancov.

Pre lepšie vykonávanie opatrení zameraných proti diskriminácii a obťažovaniu je potrebné zapojiť účastníkov na základnej úrovni prostredníctvom informačných kampaní, využívania mimovládnych organizácií a tiež

prostredníctvom formálnejších nástrojov vrátane osobitných ustanovení v kolektívnych dohodách a vnútroštátnych právnych predpisoch týkajúcich sa rodovej rovnosti.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Schválením európskej legislatívy začína proces transpozície a uplatňovania smernice v jednotlivých členských štátoch. Európsky parlament podrobne monitoruje transpozíciu každej smernice, príkladom čoho je aj správa kolegyne Teresy Rierovej Madurellovej, ktorá skúma vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami.

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť intenzívne upozorňuje, že neustále pretrváva diskriminácia na základe rodovej príslušnosti v mnohých sociálnych a politických aspektoch. Pomalé a nekvalitné vykonávanie smernice 2002/73/ES ohrozuje realizáciu lisabonskej stratégie a možnosť plného uplatnenia sociálneho a hospodárskeho potenciálu EÚ.

Vyzývam Komisiu a členské štáty, aby zaviedli jasné, podrobné a merateľné ukazovatele rovného zaobchádzania a normy hodnotenia vzťahov medzi ženami a mužmi. Verím, že rodový inštitút, ktorý začína svoju činnosť, významne prispeje svojou agendou v oblasti rodovej rovnosti.

Som presvedčená, že úspešnú transpozíciu tejto smernice dosiahneme výmenou osvedčených postupov a prijatím pozitívnych opatrení v oblastiach, v ktorých boli identifikované znevýhodnenia.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Potešilo ma, keď som si na internetovej stránke Európskeho parlamentu prečítala, že téma rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi je na významnom treťom mieste medzi najčítanejšími správami za rok 2008. Obrovský záujem o túto tému nám však ukazuje, že ešte stále je čo robiť, najmä v oblasti rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní. Správa pani Teresy Rierovej Madurellovej je v tejto súvislosti úspechom vďaka vyjasneniu úlohy zamestnávateľov a občianskej spoločnosti pri presadzovaní rodovej rovnosti.

Domnievam sa, že v boji za zavedenie rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi na pracovisku zohráva Komisia nanajvýš dôležitú úlohu. Predovšetkým musí overiť, akým spôsobom členské štáty EÚ prijímajú pozitívne opatrenia vo vzťahu k znevýhodneniam, s ktorými sa ženy stretávajú vo svojej profesionálnej kariére. Poukazujem tiež najmä na integráciu a dodržiavanie zásady rodovej rovnosti v administratívnych a politických rozhodnutiach členských štátov.

Každý členský štát musí zároveň s predkladaním správ Komisii každé štyri roky predložiť ucelený zoznam vlastných sankcií, ktoré sa ukladajú za porušenie tejto smernice. Veľmi by to pomohlo zavedeniu výmeny skúseností a osvedčených postupov.

24. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

25. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 22.45 hod.)